

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňovou správu

Bc. Melitta BURIANOVÁ

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Burianová Melitta

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Litoměřice

Název práce

Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňové řízení

Anglický název

The main incidences of insolvency proceedings on tax procedure

Cíle práce

- zmapování problematiky insolvenčního řízení na daňovou správu
- komplexní rozpracování a zhodnocení platné právní úpravy - insolvenčního zákona
- zhodnocení dopadů insolvenčního řízení na daňovou správu
- zpřehlednění daňových nedoplatků přihlášených do insolvenčního řízení a přehledy insolvenčních návrhů a událostí
- zhodnocení zjištěných poznatků a návrhy na zlepšení

Metodika

Studium odborné knižní literatury, studium odborných časopisů, analýza aktuálních údajů týkajících se dané problematiky.

Harmonogram zpracování

1. Sběr dat, vyhotovení zadání práce - do 30. 6. 2013
2. Zkoumání literárních zdrojů a dat - do 30. 9. 2013
3. Vypracování teoretické části práce - do 30. 11. 2013
4. Vypracování praktické části práce - do 28. 2. 2014
5. Odevzdání práce dle závazných pokynů PEF ČZU

Rozsah textové části

DP 60 - 80 stran

Klíčová slova

insolvenční řízení, insolvenční návrh, úpadek, konkurs, oddlužení, reorganizace, insolvenční rejstřík, přihláška, daňové řízení, daňový nedoplatek, daň, daňový subjekt

Doporučené zdroje informací

KOPŘIVA A NOVOTNÝ, Manuál k daňovému řádu 1 vyd., Ostrava: Sagit, 2011, 757s. ISBN 978-80-7208-837-9
LICHNOVSKÝ, ONDRÝSEK a kolektiv, Daňový řád komentář, 2 vyd., Praha: C.H.BECK, 2011, 614s. ISBN 978-80-7400-390-5
BAXA, DRÁB, KANIOVÁ, LAVICKÝ, SCHILLEROVÁ, ŠIMEK a ŽIŠKOVÁ, Daňový řád komentář I. a II. díl, 1 vyd., Praha: WOLTERS KLUWER ČR, 2011. 763s. a 1537s. ISBN 978-80-7357-564-9
PACHL, LUKÁŠ, Insolvenční zákon s judikaturou. 1 vyd., Praha: WOLTERS KLUWER ČR, 2011. 484s. ISBN 978-80-7357-675-2
MARŠÍKOVÁ, J. a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady 5 AES 1364/2000 a prováděcími předpisy. 1 vyd. Praha:

Vedoucí práce

Píkola Pavel, JUDr. Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2014

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.
Děkan fakulty

V Praze dne 8.11.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňovou správu“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne.....

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi Ph.D., vedoucímu diplomové práce, za odborné vedení, všestranné konzultace a pomoc při zpracování této diplomové práce.

**Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňovou
správu**

**The main incidences of insolvency proceedings
on tax procedure**

Souhrn:

Tato práce se zabývá působností insolvenčního řízení a jeho dopadem na daňové řízení. Pojednává o příslušných právních normách, jeho etapách a dopadech na účastníky řízení. Problematika insolvenčního práva je specifikována v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, který s účinností od 1. 1. 2008 vnesl zásadní změny úpadkovému právu. Nová úprava úpadkového práva je komplexnější a snaží se obsáhnout co nejširší záběr dané problematiky. Projevuje se v posílení postavení věřitelů a v motivaci dlužníka řešit svůj úpadek včas. Insolvenční zákon rozšiřuje možnosti řešení úpadku dlužníka, když kromě likvidačního postupu dává možnost postupu sanačního. V práci jsem se zaměřila na hlavní témata insolvenčního řízení, na orientaci v hlavních pojmech a jeho fázích. V praktické části jsem poukázala na daňové dopady, související se zahájením, průběhem a následným ukončením insolvenčního řízení. V této práci dále rozebírám daňové pohledávky přihlášené do insolvenčních řízení a poukazuji na zjištěné poznatky související s podáním insolvenčních návrhů. Dále jsem uvedla příklad z praxe, poskytla statistické přehledy různých insolvenčních řízení a návrhů, dle jednotlivých regionů či soudů.

Klíčová slova:

Insolvenční řízení, insolvenční návrh, dlužník, věřitel, věřitelský výbor, úpadek, konkurs, nepatrný konkurs, oddlužení, reorganizace, moratorium, pohledávka, insolvenční správce, insolvenční zákon, konečná zpráva, insolvenční rejstřík, daň, daňové řízení, daňový subjekt, plátce daně, správce daně, daňové přiznání.

Summary:

This thesis deals with the force of the insolvency proceedings and their impact on tax procedure. It discusses the relevant legal standards, stages and impacts on the parties. Questions of insolvency law are specified in Act No. 182/2006 Coll. Bankruptcy and its solutions, which, with effect from 1st January 2008 brought major changes to insolvency law. The new modification of bankruptcy law is more complex and trying to encompass the widest shot of the issue as possible. It manifests itself in empowering creditors and the debtor's motivation to solve their decay in time. Insolvency Act extends the possibilities of resolving insolvency of the debtor, when it except the winding-up procedure makes remediation process possible. In this thesis I focused on the main themes of the insolvency proceedings, the orientation in the main terms and phases. In the practical part, I pointed out the tax implications relating to the initiation, progress and subsequent termination of the insolvency proceedings. This thesis further analyzes tax debts entered into insolvency proceedings and points out the obtained findings related to the administration of insolvency proposals. I also gave a practical example, provided statistical summaries of various insolvency proceedings and proposals by individual regions or the courts.

Keywords:

Insolvency proceedings, insolvency concept, debtor, creditor, creditor's committee, bankruptcy, bankruptcy, slight bankruptcy, discharge a bankrupt, reorganisation, moratorium, claim, insolvency administrator, insolvency law, allocation decree, insolvency registry, tax, tax procedury, tax subject, taxpayer, tax administrator, declare of taxes.

Obsah:

1.	Úvod	13
2.	Cíl práce a metodika	15
	2.1. Cíl práce	15
	2.2. Metodika teoretické a praktické části.....	15
3.	Základní pojmy	17
4.	Právní úprava insolvenčního řízení	19
	4.1. Pojem a původ insolvenčního práva	19
	4.2. Vývoj úpadkového práva v letech 1750 - 1868	19
	4.3. Úpadkové právo v letech 1914 - 1963	20
	4.4. Konkursní právo od roku 1991 - dosud	21
	4.5. Insolvenční právo v Evropě	21
	4.6. Správce daně při přihlašování daňového nedoplatku v cizině	22
5.	Insolvenční řízení	23
	5.1. Hlavní fáze, účinky a další rozhodnutí insolvenčního řízení	23
	5.1.1. Návrhová fáze	23
	5.1.2. Účinky zahájení insolvenčního řízení	23
	5.1.3. Záloha na náklady insolvenčního řízení.....	24
	5.1.4. Zjišťovací fáze.....	25
	5.1.5. Varianty rozhodnutí ve zjišťovací fázi	25
	5.1.6. Rozhodnutí o úpadku a jeho účinky na daňové řízení	26
	5.1.7. Rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku.....	27
	5.1.8. Jiná rozhodnutí insolvenčního řízení.....	27
	5.1.9. Realizační a ukončovací fáze	28
	5.2. Popis hlavních způsobů řešení	28
	5.2.1. Moratorium.....	29
	5.2.2. Konkurs	30
	5.2.3. Reorganizace	31
	5.2.4. Oddlužení	32
	5.3. Zásady a subjekty insolvenčního řízení	34
	5.3.1. Zásady insolvenčního řízení.....	34

5.3.2.	Typy subjektů insolvenčního řízení	34
5.3.3.	Insolvenční soud.....	35
5.3.4.	Dlužník.....	35
5.3.5.	Věřitelé, kteří uplatňují svá práva	36
5.3.6.	Insolvenční správce, popřípadě další správce	36
5.3.7.	Typy insolvenčních správců.....	37
5.4.	Insolvenční rejstřík a jeho funkce	38
5.4.1.	Forma a obsah insolvenčního rejstříku.....	38
5.4.2.	Seznam insolvenčních správců.....	39
5.4.3.	Seznam dlužníků	39
5.4.4.	Insolvenční spisy	39
5.5.	Úpadek a jeho příčiny	40
5.5.1.	Definice úpadku	40
5.5.2.	Úpadek pro platební neschopnost	41
5.5.3.	Úpadek pro předlužení	42
5.5.4.	Hrozící úpadek	42
5.5.5.	Příčiny krizových situací – úpadku	42
5.6.	Příhláška do IŘ.....	43
5.6.1.	Spor o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky.....	44
5.7.	Majetková podstata	45
5.7.1.	Obsah majetkové podstaty	45
5.8.	Osoba s dispozičním oprávněním	46
5.9.	Věřitelský výbor a jeho činnost	48
5.9.1.	Činnost věřitelského výboru.....	48
6.	Zkrácený přehled insolvenčního řízení	49
7.	Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňové řízení	51
7.1.	Zahájení insolvenčního řízení z pohledu správce daně.....	51
7.2.	Daňová tvrzení v průběhu insolvenčního řízení	52
7.2.1.	Daň z příjmu fyzických osob	53
7.2.2.	Daň z přidané hodnoty	54
7.2.3.	Daň z příjmu právnických osob	55
7.2.4.	Daň silniční	55

7.2.5.	Daň z nemovitosti.....	56
7.2.6.	Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	56
7.3.	Daňové pohledávky.....	56
7.3.1.	Pohledávky za majetkovou podstatou	57
7.3.2.	Pohledávky, které nejsou pohledávkami za MP.....	58
7.3.3.	Započtení, nakládání s vratitelným přeplatkem	58
7.3.4.	Uplatnění pohledávek a lhůty pro přihlášení.....	59
7.3.5.	Povinnost a lhůty podat daňová tvrzení	60
7.4.	Uspokojování pohledávek v insolvenčním řízení	63
7.5.	Daňové pohledávky po ukončení insolvenčního řízení	65
7.5.1.	Daňové pohledávky po ukončení konkursu	66
7.5.2.	Daňové pohledávky pro ukončení oddlužení	66
7.5.3.	Daňové pohledávky po ukončení reorganizace.....	67
7.6.	Schéma struktury insolvenčního řízení na DŘ.....	69
7.7.	Daňové nedoplatky přihlášené do IŘ 2009 - 2012.....	70
8.	Příklad z praxe	74
8.1.	Zahájení insolvenčního řízení - řízení do úpadku.....	74
8.2.	Prohlášení insolvenčního řízení - řízení po úpadku	75
8.3.	Incidenční spor čj. 74 ICM 1026/2012	77
8.4.	Podání přihlášky správcem daně do insolvenčního řízení	78
8.5.	Zhodnocení IŘ insolvenčním správcem.....	78
9.	Zjištěné poznatky a vývoj insolvence	80
9.1.	Insolvenční návrhy 2008 – 2012 FO a PO.....	80
9.2.	Přehled způsobu řešení úpadku u jednotlivých soudů 2012	82
9.3.	Konkursy KS v Ústí nad Labem 2008 - 2013	84
9.4.	Přehled insolvenčních návrhů PO a FO 2009 – 2013	85
9.5.	IN na tisíc registrovaných firem dle regionů 2011 – 2012	87
9.6.	Přehled povolených reorganizací 2008 – 2013	89
10.	Závěr	91
11.	Seznam použitých zdrojů	93
11.1.	Seznam grafů a tabulek	97
12.	Přílohy	98

Seznam použitých zkratk:

IŘ	insolvenční řízení
DT	daňové tvrzení
IN	insolvenční návrh
PO	právnícká osoba
FO	fyzická osoba
IZ	zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění
ZKV	zákon č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání, v platném znění
DŘ	zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění
ZSDP	zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve platném znění
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění
ZDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění
ZSD	zákon č. 16/1993 Sb., o silniční dani, v platném znění
ZDNE	zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, v platném znění
ZDDD	zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti, v platném znění
ZUFO	zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, v platném znění
ZFS	zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, v platném znění

1. Úvod

Pro svoji diplomovou práci jsem si vybrala téma „Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňovou správu“. Dne 1. 1. 2008 nabyl účinnosti insolvenční zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení¹ (dále jen „insolvenční zákon nebo IZ“), jenž současně zrušil zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“). Tento zákon byl po dobu své účinnosti již několikrát novelizován. Působnost insolvenčního zákona upravujícího úpadkovou problematiku je mnohem širší, než byla působnost ZKV. Nová úprava IZ je především úpravou komplexní, to především znamená, že již nejde o další novelizaci úpravy předtím platné, ale o novou úpravu souhrnnou, která má své zásady a tyto zásady modifikuje. Nová úprava IZ zavádí jednotné insolvenční řízení.

Insolvenční zákon se člení na tři části, část první je „Obecná část“. Předmětem této části jsou základní ustanovení insolvenčního zákona, procesní subjekty insolvenčního řízení, charakteristika úpadku, způsoby podávání insolvenčních návrhů, role věřitelů a uplatňování jejich pohledávek, charakteristika majetkové podstaty a posouzení platnosti právních úkonů. V druhé části nazvané „Způsoby řešení úpadku“ jsou obsažena zvláštní ustanovení, věnovaná jednotlivým způsobům řešení úpadku a specifickým výlukám působnosti zákona. Třetí část pojmenovaná „Společná ustanovení“ se zabývá insolvenčním rejstříkem, vztahem ke státům Evropské unie a závěrečnými ustanoveními. Pro vztah těchto částí platí, že ustanovení části první a třetí se aplikují tehdy, jestliže zvláštní úprava části druhé nestanoví pro určitý způsob řešení úpadku něco jiného.

Smyslem a účelem insolvenčního řízení je uspořádat majetkové poměry dlužníka a jeho věřitelů, s cílem dosáhnout co nejvyššího a zásadně poměrného upokojení dlužníkových věřitelů. Jedná se o hlavní cíl insolvenčního zákona, který má zásadní vliv na průběh řízení a to hlavně na volbu způsobu řešení úpadku – pokud lze v konkrétním případě řešit úpadek více způsoby, je třeba zvolit ten způsob, který nejlépe odpovídá jeho úspěšné realizaci.

Insolvenční právo je značně propojeno s daňovou oblastí, která s přijetím nové procesní právní úpravy správy daní zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád², (dále jen

¹ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění

² Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

„daňový řád nebo DŘ“) s účinností od 1. 1. 2011, vnesla několik zásadních změn, které přinesli jasnější a ucelenější systematiku daňového řízení v průběhu insolvenčního řízení.

Zmapování problematiky hlavních dopadů insolvenčního řízení na daňovou správu nabízí základní pohled na podstatu insolvenčního řízení. Práce je zaměřena na orientaci v základních pojmech, v jednotlivých variantách a fázích insolvenčního řízení. Dále je určena především stávajícím i potenciálním dlužníkům a věřitelům, kteří zde mohou nalézt odpovědi k některým otázkám ve vztahu daňového řízení s insolvenčním.

Dále je nutné podotknout, že kromě dostupné literatury, odborných článků a právních předpisů je důležitým zdrojem informací soudní judikatura.

Právní úprava insolvenčního zákona a daňového řádu patří mezi klíčové právní předpisy nezbytné pro ekonomický vývoj každé země.

Diplomová práce vychází z právní úpravy platné k 31. 12. 2013.

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Základním cílem mé diplomové práce je nabídnout ucelený vzdělávací soubor informací nejen o insolvenčním právu samotném, ale i otázkách souvisejících, na základě studia literatury. Smyslem této práce je především se zaměřit na daňové dopady insolvenčního řízení, které jsou nově specifikovány v daňovém řádu, který vstoupil v platnost 1. 1. 2011. Jedná se o stále rozsáhlou problematiku. Dílčím cílem je zmapování dopadu insolvenčního řízení na daňovou správu, která je zaměřena na postavení dlužníka a věřitele v daňovém řízení. V praktické části je podrobně rozpracován konkrétní příklad z praxe, který podává celkový přehled o průběhu a vzniku insolvenčního řízení. Dále je zde uveden přehled o stavu a vývoji insolvenční v České republice.

2.2. Metodika teoretické a praktické části

K naplnění cílů teoretické části diplomové práce se autor opírá o různorodou literaturu z daňové a insolvenční oblasti. Mezi hlavní prameny lze zařadit:

- právní předpisy, vnitřní předpisy GFŘ
- odborné publikace příslušné problematiky
- dokumenty poskytnuté z MF ČR a MS ČR – jedná se především o statistické ročenky, přehledy a výkazy.
- soudní judikaturu, která řeší aktuální problematiku insolvenčních řízení

Teoretická část této práce je rozdělena do několika kapitol, které na sebe navazují. Nejdříve nám vysvětluje pojem a původ insolvenčního práva, počínaje jeho výskytem a vývojem v českých zemích až do dneška, dále pojednává o hlavních fázích insolvenčního řízení a hlavních způsobech řešení úpadku, se kterými se v průběhu insolvenčního řízení můžeme setkat. Také je věnována zásadám a typům subjektů insolvenčního řízení, které je třeba znát pro zdárný průběh řízení. Seznamuje nás s insolvenčním rejstříkem a jeho funkcí, které jsou dnes již nezbytným informačním článkem insolvenčního práva. Závěr teoretické části se zaměřuje na vysvětlení hlavních pojmů – majetková podstata, osoba

s dispozičním oprávněním, úpadek a jeho příčiny. V neposlední řadě je zmíněn postup přihlašování pohledávek do insolvenčních řízení a činnost věřitelských výborů, které hájí zájmy věřitelů.

Praktická část práce je věnována hlavním dopadům insolvenčního řízení na daňové řízení. Stručně seznámí čtenáře s jednotlivými kroky ve vztahu ke správě jednotlivých daní, v rámci této problematiky pojednává o složitosti insolvenčního řízení zaměřené na postavení dlužníka a věřitele v daňovém řízení. Popisuje povinnosti daňových subjektů v průběhu insolvenčního řízení a upozorňuje na včasné dodržování lhůt při podávání daňových tvrzení. Seznamuje nás s daňovými pohledávkami, jejich rozdělením, uspokojováním a ukončením v insolvenčním řízení.

V empirické části práce je přiblížena problematika přihlášených daňových nedoplatků do insolvenčních řízení v letech 2009 - 2012 a průběh insolvenčních řízení, který je demonstrován na konkrétním příkladu z praxe. Jedná se o stručný popis zahájení a průběhu insolvenčního řízení právnické osoby, počínaje podáním insolvenčního návrhu, vydáním vyhlášky a prohlášením úpadku. Dále popisuje podání přihlášky správcem daně a podáním žaloby jedním z věřitelů. Na to navazuje přehled některých zjištěných poznatků, s kterými se věřitelé i dlužníci mohli za dobu fungování insolvenčního zákona setkat. Práce se také zabývá vývojem insolvenčních událostí za období 2008 - 2013. Jde o přehledy podaných návrhů PO a FO za roky 2008 - 2012 a jejich grafické podoby, které vystihují neustálý rostoucí trend. Dále jsou v práci uvedeny způsoby řešení úpadku u jednotlivých soudů v roce 2012, kde nejvyšších hodnot dosahuje povolené oddlužení, konkursy KS v Ústí nad Labem a insolvence firem dle regionu za roky 2011 - 2012 a nakonec celkový přehled povolených reorganizací v letech 2008 - 2013.

Výstupem diplomové práce je celkové zhodnocení insolvenčního práva v praxi s dopadem na daňové řízení a poukázání na jeho nezbytnost v našem právním prostředí.

3. Základní pojmy

Insolvenční řízení je řízení před věcně a místně příslušným insolvenčním soudem, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Řízení je vedeno dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů.

Insolvenčním návrh je návrhem na zahájení insolvenčního řízení. K jeho podání je oprávněn dlužník a kterýkoliv z věřitelů dlužníka.

Úpadek dlužníka je definován mnohostí věřitelů. Může existovat ve dvou formách. Ve formě platební neschopnosti nebo v případě dlužníka – podnikatele, ve formě předlužení.

Konkurs je likvidační způsob řešení úpadku spočívající v tom, že zjištěné pohledávky věřitelů jsou uspokojeny poměrně z výnosu zpeněžení majetkové podstaty.

Oddlužení je sanačním způsobem řešení úpadku dlužníka, jehož účelem je osvobodit dlužníka od dluhů. Oddlužení lze realizovat ve formě pětiletého splátkového kalendáře nebo ve zpeněžení majetkového podstaty. Oddlužení je přípustné u dlužníka – nepodnikatele.

Reorganizací je zpravidla postupné uspokojování věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku.

Moratorium vyhláší insolvenční soud. Má umožnit dlužníkovi překonat vlastními silami stav úpadku či hrozícího úpadku. Dlužník musí splňovat základní ekonomické předpoklady.

Insolvenční rejstřík je informační systém veřejné správy spravovaný Ministerstvem spravedlnosti ČR. Je veřejně přístupný. Obsahuje seznam dlužníků, insolvenčních správců a digitalizovaný obsah insolvenčních spisů.

Insolvenční správce je fyzická nebo právnická osoba (pouze v.o.s.) oprávněna k výkonu funkce na základě povolení vydaného Ministerstvem spravedlnosti ČR .

Příhláška pohledávky je procesním úkonem věřitele, kterým uplatňuje v insolvenčním řízení za dlužníkem své pohledávky. Podává se na předepsaném formuláři.

Věřitelský výbor je věřitelským orgánem v insolvenčním řízení zvoleným na schůzi věřitelů. Jeho úkolem je chránit společný zájem věřitelů.

Majetková podstata tvoří jí majetek dlužníka, který vlastnil v době zahájení insolvenčního řízení.

Osobou s dispozičním oprávněním k majetkové podstatě je osoba, která může s majetkovou podstatou nakládat a spravovat jí.

Rozvrhové usnesení je rozhodnutím insolvenčního soudu vydaným v závěrečné fázi řízení. Tímto rozhodnutím se rozvrhne výtěžek dosažený zpeněžením majetkové podstaty.

Konečnou zprávu předkládá insolvenčnímu soud insolvenční správce v závěrečné fázi konkursního řízení.

Daňové řízení se vede za účelem správného zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady a končí splněním nebo jiným zánikem daňové povinnosti.

Daň je příjmem veřejného státního rozpočtu. Lze jí vyměřit na základě daňového tvrzení a platí se příslušnému správci daně v české měně.

Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou dle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnosti prokazující.

Daňový subjekt je osoba, kterou za daňový subjekt označí zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně.

Správce daně je správní orgán nebo jiný státní orgán v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy.

Úřední osoba – správce daně vykonává svou pravomoc prostřednictvím úředních osob.

Třetí osoba je osoba jiná než daňový subjekt, která má práva a povinnosti při správě daní, nebo jejich práva a povinnosti jsou správou daní dotčena.

Daňové tvrzení je povinen podat každý daňový subjekt, kterému to zákon ukládá nebo komu vzniká v souladu určitým zákonem nebo zvláštním předpisem tato povinnost nebo ten, který je k tomu správcem daně vyzván.

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena, a uplynul již den splatnosti této daně.

Daňová exekuce se nařizuje vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení.

4. Právní úprava insolvenčního řízení

4.1. Pojem a původ insolvenčního práva

Insolvenční řízení v různých právních řádech a různých dobách jsou označována nejednotně, kromě označení „insolvenční“ bývá často užíváno označení „konkursní“, „vyrovnávací popř. i další. *Aby řízení mohla být označována za insolvenční je třeba, aby splňovala určité specifické znaky, mezi ně patří zejména mnohost věřitelů (nikdy nejde o dvoustranná řízení), zásadně poměrně uspokojení pohledávek (uspokojování pro rata), a co nejvíce vyrovnané právní možnosti věřitelů (par conditio creditorum)*³. Není-li z těchto znaků některý dán, nelze mluvit o insolvenčním řízení. Dále musí být znám právní pojem úpadku, neboť insolvenční řízení je jeho řešením.

Český termín „úpadek“, kterého se někdy užívá je adekvátní výrazu „konkurs“. Termín „úpadek“ se měl stát součástí oficiální názvu prvorepublikové právní úpravy konkursního řízení. Pro svou nevýstižnost, ale zejména vzhledem k tradici původního názvu „konkurs“ se neujal. Důvodem byl fakt, že neklade důraz na řízení a jeho podstatu, ale charakterizuje především hospodářský stav dlužníka.

4.2. Vývoj úpadkového práva v letech 1750 – 1868

Úpadkové právo na území českého státu má poměrně dlouhou tradici. První zmínky vytvoření samostatného konkursního řádu lze datovat asi do poloviny třicátých let 18. století. V roce 1750 to byl reskript⁴. Jednalo se o připomínky vídeňský orgánů a měl nahradit platnosti „kridálních“⁵ ustanovení. Druhým dokumentem byl Rakousko - český směnečný řád z roku 1763, který také obsahovat některé normy konkursního práva. Důležité bylo, že současně unifikoval české a rakouské právo. Vyvrcholení vývoje úpadkového práva byl Josefínský konkursní řád z roku 1781, a to nejen v Českých zemích, ale i ve střední Evropě. Jeho hlavním problémem byla nákladnost a zdlouhavost a proto byl nahrazen tzv. Sommarugovou osnovou z roku 1848, která se stala základem provizorního konkursního řádu z roku 1853. Dalším dokumentem o vylepšení úpadkového práva bylo

³ <http://www.pravnickforum.cz/archiv/dokumentydoc.d8554v11351-vyvoj-insolvennich-rizeni/> ze dne 10..3.2013

⁴ Písemné rozhodnutí panovníka nebo vysokého úřadu opatřené podpisem

⁵ úpadkových

přijetí konkursního řádu č. 1/1869 ř. z., ze dne 25. 12. 1868, který se opíral o pruský konkursní řád z 8. 5. 1855.

Hlavními body byly: princip univerzality, řízení bylo postaveno na zásadě stejného nakládání s věřiteli, platilo rozdělení do skupin a tříd, majetek sloužil k upokojení věřitelů, byl odňat z volné dispozice dlužníka a svěřen správci podstaty.

4.3. Úpadkové právo v letech 1914 – 1963

Potřeba reformy konkursního práva na počátku 20. století vyústila v císařské nařízení č. 337/1914 ř. z., ze dne 10. 12. 1914, jímž se zavádí řád konkursní, řád vyrovnací a řád odpůrčí. Rakouský konkursní řád z roku 1914 byl převzat recepčním zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého a stal se tak součástí československého právního řádu až do 1. 8. 1931, kdy nabyt účinnosti zákon č. 64/1931 Sb., kterým se vydávaly řády konkursní, vyrovnávací a odpůrčí. Jeho hlavní přínosem byla unifikace⁶ právního řádu českého a slovenského. Tato úprava v podstatě navazovala na rakouský konkursní řád a přinesla jen dílčí změny, které znamenaly jen určité zdokonalení legislativních textů. Lze jí považovat za určitou perfekcionalizaci úpravy.

Další vývoj českého úpadkového práva byl přerušen 1. 1. 1951, kdy byl zákon z roku 1931 zrušen zákonem č. 142/1950 Sb.⁷ Tento zákona zavedl institut tzv. exekuční likvidace⁸, jehož úprava byla značně zjednodušenou a mírně deformovanou úpravou konkursu. V občanském soudním řádu⁹ z roku 1963 byl institut exekuční likvidace nahrazen na tzv. likvidací majetku. Tento institut byl nahrazen a zůstal v podstatě zachován jen název, což bylo nutné pro reciprocitu, podmiňující účast našich subjektů na konkursech v zahraničí.

⁶ sjednocení právní úpravy na celém území republiky

⁷ Zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád)

⁸ § 570 až § 580 zákona č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních

⁹ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění

4.4. Konkursní právo od roku 1991 – dosud

Po pádu totalitního režimu koncem roku 1989 a po přechodu k tržnímu hospodářství byla potřeba přijetí nových legislativních opatření. Po více než čtyřiceti letech došlo v českých zemích zavedení konkursního a vyrovnávacího řízení a to zákonem č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále je „ZKV“), který nabyl účinnosti dne 1. 10. 1991. *Zákon o konkursu a vyrovnání, snad i v důsledku již zmíněné přetržky ve vývoji českého úpadkového práva trvající přes 40 let, prodělal od své účinnosti až do současné doby celkem 21 změn formou přímých či nepřímých novelizací včetně změn provedených prostřednictvím nálezů Ústavního soudu ČR¹⁰. Z důvodu mnohosti novel a složitosti hospodářského vývoje se klasická úprava ZKV se stala nedostačující. Proto došlo dne 1. 1. 2008 k přijetí nového zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který platí dosud. Tento zákon přinesl několik zásadních změn oproti ZKV a nové instituty např. moratorium nebo nepatrný konkurs. Po dobu jeho působnosti došlo také již k řadě novelizací.*

4.5. Insolvenční právo v Evropě

V současné době je nejdůležitějším závazným předpisem insolvenčního řízení v Evropě Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. 5. 2000 o insolvenčním řízení (dále jen „nařízení“), které nabylo účinnosti 31. 5. 2002. *Toto nařízení o úpadku se snažilo reagovat na komplexní a obchodní vztahy uvnitř Evropských společenství a koordinovat opatření vůči dlužníkovi, který není schopen plnit své závazky.* (Moravec T., 2012, s. 9)

Z hlediska teritoriální působnosti se nařízení aplikuje na území Evropské unie (dále jen „EU“) s výjimkou Dánska. Z hlediska osobní působnosti se nařízení vztahuje na dlužníky, kteří mají COMI¹¹ na území EU, lze jej aplikovat na fyzické osoby, fyzické osoby podnikající a právnické osoby. Z hlediska věcné působnosti se nařízení vztahuje na kolektivní řízení, která zahrnují částečné nebo úplné zabavení majetku a jmenování správce podstaty.

¹⁰ <http://www.konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=173&idb=28> ze dne 10.3.2013

¹¹ místo hlavních zájmů dlužníka

Článek 3 nařízení stanoví mezinárodní pravomoc k zahájení úpadkového řízení soudům členských států EU. Jedná se o hlavní nebo vedlejší insolvenční řízení. Hlavní řízení je oprávněn zahájit soud, na jehož území má dlužník COMI. Toto řízení je založeno na principu univerzality. Vedlejší insolvenční řízení lze zahájit v členském státě EU, ve kterém dá dlužník provozovnu¹². Řízení vedlejší jsou založena na principu teritoriality a mají likvidační povahu. Základní norma článku 4 nařízení stanoví, že insolvenční řízení se má řídit právem toho státu, kde bylo řízení zahájeno¹³.

Úprava evropského insolvenčního práva tak, jak je předmětem nařízení stojí na zásadách: (i) univerzalita, (ii) teritorialita, (iii) jednota, (iv) pluralita, které jsou vzájemně kombinovány, přičemž za hlavní je považována universalita, která spočívá v uznání zahraničních účinků insolvenčního řízení¹⁴, modifikovaných ovšem ostatními zásadami, především zásadou teritoriality. (Bělohlávek, 2007, s. 6-7)

Hlavním cílem nařízení je zvýšení účinnosti a efektivnosti mezinárodních insolvenčních řízení a podpoření hladkého fungování mezinárodního trhu.

4.6. Správce daně při přihlašování daňového nedoplatku v cizině

Správce daně při přihlašování pohledávek v cizině se řídí nařízením a ustanoveními právního řádu toho členského státu EU, na něž toto nařízení odkazuje.

Správce daně může přihlásit pohledávku vůči dlužníkovi v jakémkoliv členském státě EU (kromě Dánska), v němž bylo úpadkové řízení zahájeno. Není důležité zda jde o řízení hlavní, vedlejší či územní¹⁵. Přihláška může být současně podána u vícerych řízení, počet přihlášek neovlivňuje výtěžek, jelikož výnosy z daných řízení jsou započítávány dle zásady poměrného uspokojení všech věřitelů.

¹² definuje čl. 2 písm. h) nařízení

¹³ jedná se o zásadu *lex fori concursus*

¹⁴ účiny tuzemského insolvenčního řízení se vztahují i na veškerý majetek, který se nachází v zahraničí, avšak i naopak

¹⁵ viz čl. 3 nařízení

5. Insolvenční řízení

5.1. Hlavní fáze, účinky a následná rozhodnutí insolvenčního řízení

5.1.1. Návrhová fáze

Insolvenční řízení je specifické soudní řízení, v němž jde především o dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Zahajuje se vždy dnem, kdy dojde návrh dle § 97 odst. 1 IZ věcně příslušnému soudu. Insolvenční řízení nemůže insolvenční soud zahájit z vlastní iniciativy. Insolvenčním soudem se rozumí krajský soud jako soud prvního stupně. Při komentování průběhu návrhové fáze je nutné uvést tři základní skutečnosti. Hlavní skutečnosti návrhové fáze je, zda se potvrdí existence úpadku a nebo hrozícího úpadku. Při zjištění této skutečnosti má oprávněný subjekt povinnost nebo možnost podat insolvenční návrh. Povinnost podat insolvenční návrh se týká podle § 98 odst. 1 IZ dlužníka, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem. Možnost podat insolvenční návrh má dlužník, který je fyzickou osobou – nepodnikatel a dále pak samozřejmě věřitel.

Jde-li však o hrozící úpadek, insolvenční návrh může podat jen dlužník. Další podstatnou skutečností je pak to, že po doručení insolvenčního návrhu insolvenční soud automaticky zahajuje insolvenční řízení a s tímto úkonem jsou spojeny dva klíčové body.

1. Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh dle § 101 IZ.
2. O zahájení insolvenčního řízení vyrozumí insolvenční soud neprodleně řadu státních orgánů, např. příslušný finanční úřad, celní úřad, úřad práce a správu sociálního zabezpečení dle § 102 IZ. Uvedené kroky se provedou bez ohledu na to, zda skutečně nastal nebo hrozí úpadek.

5.1.2. Účinky zahájení insolvenčního řízení

Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení jsou jedním ze základních kamenů nové koncepce insolvenčního řízení, založené na insolvenčním návrhu. Insolvenční řízení se zahajuje dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu, přičemž soud je

povinen oznámit zahájení insolvenčního řízení vyhláškou. Účinky pak nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku. Úprava obsažená v ustanoveních § 109 až § 114 váže se zahájením insolvenčního řízení celou řadu procesních a hmotněprávních účinků, jež postihují jak dlužníka, tak i jeho věřitele. Pokud jde o účinek zahájení insolvenčního řízení spočívající v tom, že již nelze vůči dlužníkovi uplatnit žalobou pohledávky a jiná práva týkají se majetkové podstaty, lze je uplatnit přihláškou. Toto ustanovení chrání dlužníka před dalšími žalobami. Další účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení se týká nemožnosti provedení výkonu rozhodnutí či exekuce § 109 odst. 1 písm. c) IZ. Smyslem tohoto ustanovení je ochrana majetku patřícího do majetkové podstaty a zabránění uspokojení věřitele na úkor ostatních. Dále pak odst. 3 § 109 IZ staví věřitelům lhůty ohledně přihlášených pohledávek. Ustanovení tak chrání věřitele před promlčením nebo zánikem jejich nároků vůči dlužníkovi. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení dle §109 odst. 5 trvají zásadně až do skončení insolvenčního řízení, a jde-li o reorganizaci, do schválení reorganizačního plánu, nestanoví-li IZ jinak.

5.1.3. Záloha na náklady insolvenčního řízení

Smyslem zálohy na náklady insolvenčního řízení je zejména to, aby insolvenční správce měl k dispozici finanční prostředky nezbytné k výkonu své funkce. Je proto na insolvenčním soudu, aby výši zálohy určil s přihlédnutím k okolnostem max. však do výše 50 000,- Kč dle ustanovení § 108 odst. 2 IZ, je-li insolvenčních navrhovatelů více, jsou povinni zálohu zaplatit společně a nerozdílně. Povinnost zaplatit zálohu na náklady insolvenčního řízení může uložit soud kterémukoliv insolvenčnímu navrhovateli tj. dlužníkovi nebo věřiteli, nejpozději však do vydání rozhodnutí o insolvenčním návrhu. Po té ji nelze uložit. Záloha na náklady insolvenčního řízení není soudním poplatkem, proto se netýká ustanovení o soudním poplatku.

Je-li insolvenční řízení zahájeno k návrhu dlužníka, soud povinnosti zaplatit zálohu neuloží, je-li zřejmé, že bude insolvenční řízení zastaveno pro nedostatek jeho majetku. Na druhou stranu není-li zřejmé z dlužníkova návrhu dostatečnost jeho majetku, vyzve dlužníka k zaplacení zálohy.

Je-li insolvenční řízení zahájeno k návrhu věřitele, soud mu povinnost zaplatit zálohu uloží zpravidla tehdy, není-li z jeho návrhu a připojených příloh zřejmé, že dlužník má k dispozici hotové prostředky.

Zálohu nelze uložit insolvenčnímu navrhovateli, který je zaměstnancem dlužníka a jeho pohledávka je založena na pracovněprávních vztazích.

5.1.4. Zjišťovací fáze

Hlavním úkolem zjišťovací fáze insolvenčního řízení je ověřit zda existuje nebo neexistuje úpadek. V jejím průběhu insolvenční soud zjišťuje přípustnost insolvenčního návrhu a jeho formální a věcné náležitosti¹⁶. Dále musí obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Prvním pojmovým znakem úpadku je mnohost věřitelů. Insolvenční zákon předpokládá, že dlužník má více – tedy alespoň dva věřitele. Přitom není rozhodující výše závazků vůči těmto věřitelům.

5.1.5. Varianty rozhodnutí ve zjišťovací fázi řízení

Ve fázi po podání insolvenčního návrhu může být nalezena řada pochybení. Jde především o obsahové nebo formální vady, které insolvenční zákon uvádí v §128 a § 133. Jde o situace, kdy insolvenční návrh neobsahuje všechny náležitosti je nesrozumitelný popř. neurčitý nebo v průběhu insolvenčního řízení vyjdou najevo skutečnosti, které jsou v rozporu s tvrzeními v připojených listinách atd. Insolvenční soud je povinen u těchto problémových případů činit do 10 dnů od podání insolvenčního návrhu úkony směřující k rozhodnutí věci. O insolvenčním návrhu rozhodne bez zbytečného odkladu. Pokud pro nedostatky nelze pokračovat v řízení, insolvenční soud návrh odmítne.

Zvláštním případem zjišťovací fáze insolvenčního řízení je vyhlášení moratoria na návrh dlužníka podle § 115 až § 127 IZ. Dlužník, který je podnikatel, může do 7 dnů od podání návrhu, jde-li o insolvenční návrh věřitele, do 15 dnů od jeho doručení insolvenčním soudem, navrhnout vyhlášení moratoria, toto právo nemá právnická osoba

¹⁶ § 42 odst.4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění

v likvidaci. O rozhodnutí o návrhu moratoria rozhodne insolvenční soud do konce pracovního dne nejbližšího následujícího podnoci, kdy mu návrh došel dle § 117 odst. 1 IZ. Po dobu trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku. Dalším zvláštním případem je zpětvzetí návrhu podle § 129 odst. 1 IZ, kdy insolvenční navrhovatel není žádným způsobem omezen v dispozici s insolvenčním návrhem a může jej vzít kdykoliv zpět, až do vydání rozhodnutí o úpadku nebo do právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu.

5.1.6. Rozhodnutí o úpadku a jeho účinky do daňového řízení

Rozhodnutí o existenci úpadku nebo hrozícího úpadku je předmětem samostatného meritorního rozhodnutí. Obsah tohoto rozhodnutí se řídí § 136 IZ. Je jím deklarováno osvědčení úpadku, je učiněna výzva k přihlášení pohledávek, výzva k tomu, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci, výrok jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání, výrok, jímž se uloží dlužníkovi, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů, atd.

O vydání rozhodnutí o úpadku vyrozumí insolvenční soud mimo jiné i finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li právnickou osobou. Jde-li o fyzickou osobu, tak finanční úřad, v jehož obvodu má bydliště.

Ustanovení § 140 IZ stanoví základní účinky spojené s rozhodnutím o úpadku. Především i po rozhodnutí o úpadku trvají nadále účinky spojené s předběžným opatřením nařízeným insolvenčním soudem, vydaná dle § 113 IZ a omezující dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou. V rozsahu, ve kterém není dlužník oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, přechází toto právo rozhodnutím o úpadku na insolvenčního správce. Další účinky se týkají problematiky započtení. Odstavec 2 § 140 IZ upravuje možnost započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele pro dobu po vydání rozhodnutí o úpadku, na rozdíl od předchozí právní úpravy zákona o konkursu a vyrovnání je započtení vzájemných pohledávek po rozhodnutí o úpadku přípustné, jestliže byly splněny zákonné podmínky započtení.

Daňový řád s okamžikem rozhodnutí o úpadku rovněž spojuje účinky a zakládá povinnosti dle § 243, § 244 a § 245 DŘ.

5.1.7. Rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku

Ustanovení § 158 IZ rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku je poměrně specifické a reaguje především na případy, kdy v mezidobí od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu jeho řešení vyjde v insolvenčním řízení najevo, že dlužník není v úpadku. Usnesení o tom, že dlužník není v úpadku vydá insolvenční soud i bez návrhu zjistí-li že,

- a) ani po rozhodnutí o úpadku nebyl osvědčen dlužníkův úpadek,
- b) není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny.

Toto usnesení vydá též na návrh dlužníka,

- a) jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili s tímto návrhem souhlas a na které je úředně ověřená pravost podpisu osob, které jí podepsaly.

Rozhodnutí insolvenčního soudu o tom, že dlužník není v úpadku je vykonatelné a jeho účinky nastávají až s jeho právní mocí, stejným dnem také končí insolvenční řízení.

(Maršíková, J. a kol., 2011, s. 251)

5.1.8. Jiná rozhodnutí o insolvenčním řízení

Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu dle § 142 IZ jsou

- a) odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady,
- b) zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo pro zpětvzetí insolvenčního návrhu,
- c) zamítnutí insolvenčního návrhu,
- d) zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dlužníka.

Účinností těchto rozhodnutí, tedy jejich zveřejněním v insolvenčním rejstříku, zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, pokud insolvenční soud výslovně neurčí, že tyto účinky zaniknou až právní mocí výše uvedených rozhodnutí.

(Maršíková, J., a kol., 2011, s. 229)

5.1.9. Realizační fáze a ukončovací fáze

Klíčovou podstatou realizační fáze je zvolení způsobu řešení úpadku. Zvolený způsob řešení úpadku, však nemusí být definitivní. Zvolená varianta může v průběhu fáze přejít do jiné varianty např. oddlužení a reorganizace mohou přejít do konkursu.

Cílem oddlužení je uspokojení věřitelů z prostředků získaných buď jednorázově nebo postupně. Cílem konkursu je zpeněžení majetkové podstaty a následné uspokojení věřitelů z dosaženého výtěžku, přičemž cílem reorganizace je upokojení věřitelů z prostředků získaných realizací reorganizačního plánu. V rámci ukončovací fáze dochází k ukončení insolvenčního řízení.

5.2. Popis hlavních způsobů řešení úpadku

Mezi hlavní způsoby řešení úpadky patří dle § 4 odst. 1 IZ

- a) konkurs
- b) reorganizace
- c) oddlužení a
- d) zvláštní způsoby řešení úpadku, které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo určité případy.

5.2.1. Moratorium

Moratorium je upraveno v ustanovení § 115 - § 117 IZ. Smyslem moratoria je umožnit dlužníkovi – podnikateli překonat vlastními silami stav úpadku či hrozícího úpadku, a to po dobu nejdéle 3 měsíců. Na návrh dlužníka může být moratorium prodlouženo nejdéle o 30 dnů ustanovení § 119 odst. 2 IZ. Dlužník musí splňovat určité ekonomické předpoklady, aby mohl zachovat provoz podniku. Jde především o možnost přednostně hradit pohledávky věřitelů, které souvisejí s provozem podniku ustanovení § 122 odst. 2 IZ. Z návrhu na moratorium musí být zřejmé, čeho chce dlužník dosáhnout. Je tedy na dlužníkovi, aby prokázal svůj poctivý záměr a uvedl, jakým způsobem překoná stav úpadku. V kompetenci správce daně je posoudit konkrétní návrh a vyslovit s ním souhlas či nesouhlas. Vyhlášení moratoria nemá žádný zvláštní dopad do daňového řízení, osobou s dispozičním oprávněním je dlužník § 229 odst. 3 písm. a) IZ. Prohlášení moratoria spadá plně do kompetence insolvenčního soudu.

Lhůtu k podání návrhu na prohlášení moratoria považuje odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně za procesní, což znamená, že povinnost podat včas návrh na prohlášení moratoria je vázána nikoliv na doručení tohoto návrhu poslední den lhůty soudu, ale postačí podání tohoto návrhu k poštovní přepravě. (Pachl, L., 2011, s. 142)

Po dobu trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku a není-li dále stanoveno jinak, po dobu trvání moratoria zůstávají zachovány účinky spojené ze zahájením insolvenčního řízení.

Insolvenční soud vyhlásí moratorium, jestliže jsou splněny předpoklady v § 115 a 116 IZ a nebylo-li dosud rozhodnuto o insolvenčním návrhu dle § 118 odst. 1 IZ. Moratorium zanikne uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno. V případě, že moratorium zanikne před uplynutím této doby, insolvenční soud rozhodne o jeho zrušení dle § 124 odst. 1 IZ.

5.2.2. Konkurs

Jedná se o likvidační způsob řešení úpadku dlužníka. Konkurs je podle § 244 IZ způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů poměrně upokojovány z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak. Podstatou konkursu je zpeněžení majetkové podstaty, z takto dosaženého výnosu jsou po té uspokojeny přihlášené pohledávky a rovněž v případě podnikatelského subjektu dochází k zániku podniku dlužníka.

Prohlášení konkursu má celou řadu právních účinků podle § 245 IZ, zejména následující:

- 1) Účinky prohlášení konkursu nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku.
- 2) Přerušuje se likvidace právnické osoby, končí nucená správa, a pokud insolvenční soud nerozhodne jinak, zaniká předběžné opatření, bylo-li vydáno.
- 3) Věřitelé mohou po prohlášení konkursu svá práva uplatnit jen způsobem a za podmínek stanovených insolvenčním zákonem.
- 4) Nesplatné pohledávky proti dlužníkovi se prohlášením konkursu považují za splatné, nestanoví-li zákon jinak.
- 5) Prohlášením konkursu přechází na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práva a plnění povinností, které přísluší dlužníkovi, pokud souvisí s majetkovou podstatou.

Dále prohlášením konkursu nekončí provoz dlužníkovy podniku ustanovení § 261 odst. 1 IZ, nestanoví-li zvláštní právní předpis. *Prohlášení konkursu nemusí mít vždy za následek ukončení provozu podniku. Správce je povinný bezodkladně a s odbornou starostlivostí zhodnotit možnost pokračovat v provozu podniku a to podle okolností buď ukončit, anebo pokračovat v jeho provozu. Rozhodnutí o zachování anebo ukončení provozu je teda v čase po vyhlášení konkursu na výlučném rozhodnutí správce.* (Ďurica, M., Kubinec, M., 2011, s. 147)

Tato situace vyžaduje kvalifikované posouzení, spočívající v provedení poměrně podrobné ekonomické analýzy minulého vývoje podniku.

Insolvenční zákon oproti právní úpravě zakotvené v ZKV má, též tzv. nepatrný konkurs. O nepatrný konkurs jde, jestliže

- a) dlužníkem je fyzická osoba, která není podnikatelem nebo
- b) celkový obrat dlužníka podle zvláštního předpisu za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000,- Kč a dlužník nemá více než 50 věřitelů.

Jedná se o efektivní a zkrácené řízení konkursu. Jde o zjednodušený procesní postup s určitými odchylkami § 315 IZ od klasického konkursu. Insolvenční soud může stanovit i další odchylky od zákona, pokud povedou k rychlému a hospodárnému průběhu insolvenčního řízení.

Rozhodnutí o tom, že jde o nepatrný konkurs, může insolvenční soud vydat i bez návrhu a spojit je s prohlášením konkursu nebo je vydat kdykoli v průběhu insolvenčního řízení po prohlášení konkursu § 314 odst. 2 IZ.

5.2.3. Reorganizace

Reorganizací se podle § 316 odst. 1 IZ rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištění opatřeními k ozdravení hospodaření podniku podle schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů. Jedná se o sanační způsob řešení úpadku dlužníka. Reorganizací lze řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem, jestliže jeho celkový obrat podle zvláštního právního předpisu¹⁷ za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 100 mil. Kč, nebo zaměstnávali dlužník nejméně 100 zaměstnanců v pracovním poměru¹⁸.

Insolvenční zákon v § 315 odst. 5 připouští možnost řešit úpadek reorganizací i u „drobného“ podnikatele, pokud dlužník společně s insolvenčním návrhem nebo nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán

¹⁷ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

¹⁸ Od 1.1.2014 platná novela IZ, která tato kritéria snižuje

přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek, a alespoň polovinou nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek. (Maršíková, J., 2011, s. 151)

Naopak reorganizace je nepřípustná u právnické osoby v likvidaci, obchodníka s cennými papíry nebo u oprávněné osoby obchodující na komoditní burze podle zvláštního předpisu. Osobou oprávněnou podat návrh na povolení reorganizace je dlužník nebo přihlášený věřitel. Reorganizace pak probíhá v souladu s reorganizačním plánem, a to prostřednictvím určených opatření v souladu s § 341 odst. 1 IZ. Na rozdíl od konkursu dispoziční práva týkající se majetkové podstaty zůstávají zachovány dlužníkovi, ale s určitými omezeními.

Reorganizace se ukončuje některým z následujících postupů:

- a) Zrušením rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu § 362 IZ.
- b) Přeměnou reorganizace v konkurs § 363 IZ.
- c) Splněním reorganizačního plánu § 364 IZ.

5.2.4. Oddlužení

Oddlužení je sanační způsob řešení úpadku dlužníka, který není podnikatelem podle § 389 odst. 1 IZ. *Podle prvotní judikatury platilo, že dlužník nesmí být podnikatelem z pohledu předpisů o živnostenském podnikání (pokud má živnostenský list, musí být provozování minimálně přerušeno). Dále musela být striktně splněna podmínka, že dlužník nemá žádné dluhy z podnikání.* (Maršíková, J., 2011, s. 125) V současné době lze, však zaznamenat shovívavější výklad definice dlužník – nepodnikatel. Nyní je možné mít určité dluhy z předchozího podnikání. Ty již nejsou překážkou při řešení dlužníkova úpadku oddlužením.

Věřitel není oprávněn navrhnout, aby byl úpadek dlužníka řešen oddlužením.

Podstatu oddlužení formuluje § 414 odst. 1 IZ tak, že jestliže dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, vydá insolvenční soud na návrh a po slyšení dlužníka usnesení, jímž dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž nebyly uspokojeny. Osvobození dle § 414

odst. 1 se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo, a také na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ačkoli tak měli učinit dle § 414 odst. 2 IZ.

Oddlužení lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře dle § 398 IZ. *V úvahu připadá i kombinace obou forem zejména v případě, kdy dlužník vykazuje závazky zajištěné a nezajištěné.* (Landa M., 2009, s. 406) Při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně jako podle ustanovení zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Při oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen po dobu 5 let měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Dle ustanovení § 395 odst. 1 b) hodnota plnění nesmí být nižší než 30% jejich pohledávek¹⁹. *Oproti zahraničním právním úpravám slovenská právní úprava překvapivě nestanovuje žádné minimální kvantitativní kritérium míry uspokojení pohledávek věřitelů po dobu oddlužení.* (Macek J., Malliar M., 2009, s. 1175)

Částku pro nezajištěné věřitele rozvrhne dlužník prostřednictvím insolvenčního správce podle poměru jejich pohledávek způsobem určeným v rozhodnutí o schválení oddlužení. Dle původní právní úpravy (do změny insolvenčního zákona²⁰) tomu tak nebylo. Dlužník byl povinen zabavitelnou část sám spočítat a provést úhrady věřitelům. Zajištění věřitelé se uspokojí z výtěžku zpeněžení zajištění. Splnění oddlužení vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, proti němuž není odvolání přípustné. Právní mocí tohoto rozhodnutí insolvenční řízení končí dle § 413 IZ. Oddlužením může být ukončeno též zrušením schváleného oddlužení a to za stanovených podmínek dle § 418 odst. 1 IZ. Současně insolvenční soud rozhodne o novém způsobu řešení dlužníkovy úpadku, a to konkursem.

¹⁹ Výjimka lze připadět, že by nezajištění věřitelé s nižším plnění souhlasili

²⁰ Zákona č. 217/2009 Sb., změna insolvenčního zákona a změna některých dalších zákonů

5.3. Zásady a subjekty insolvenčního řízení

5.3.1. Zásady insolvenčního řízení

Hlavní zásady, na nichž spočívá insolvenční řízení, definuje § 5 insolvenčního zákona takto:

- a) insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů,
- b) věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenční řízení rovné možnosti,
- c) nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce,
- d) věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřující k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.

Z takto formulovaných zásad insolvenčního řízení je třeba důsledně vycházet při aplikaci zákona.

5.3.2. Typy subjektů insolvenčního řízení

Hlavní typy subjektů insolvenčního řízení (ve smyslu procesních subjektů) určuje ustanovení § 9 IZ tak, že procesními subjekty podle tohoto zákona jsou:

- a) insolvenční soud,
- b) dlužník,
- c) věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníkovi,
- d) insolvenční správce, popř. další správce,
- e) státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo sporu a
- f) likvidátor dlužníka.

Z výše uvedených procesních subjektů jsou účastníky insolvenčního řízení pouze dlužník a věřitel, kteří uplatňují práva vůči dlužníkovi. *Osobité postavení správce je dané i tím, že správce v konkursním řízení není účastníkem řízení, ale je osobitým procesním subjektem nezávislým na osobě úpadce a nezávislý na věřitelích.* (Ďurica, M., Kubinec, M., 2011, s. 44) Státní zastupitelstvo, likvidátor dlužníka a další osoby v postavení obdobném likvidátorovi jsou považovány za další procesní subjekty.

5.3.3. Insolvenční soud

Základní postavení insolvenčního soudu se definuje v § 10 IZ tak, že tento soud vydává rozhodnutí, jejichž vydání zákon ukládá nebo předkládá. Dále průběžně vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů a rozhoduje o záležitostech s tím souvisejících. Insolvenční soud má řadu pravomocí, které z něj dělají klíčový subjekt insolvenčního řízení ve vztahu k realizaci zásad insolvenčního řízení. *V insolvenčním řízení rozhoduje insolvenční soud usnesením, v incidenčních sporech ve věci samé rozsudkem.* (Maršíková, J. a kol., 2011, s. 41)

Soud v insolvenčním řízení rozhoduje buď tzv. statutárně ve smyslu § 10 písm. a) IZ, nebo v rámci dohlédací činnosti podle § 10 písm. b) a § 11 IZ. (Pachl, L., 2011, s. 27)

5.3.4. Dlužník

Dlužník je subjekt, který je jako dlužník označen v insolvenčním návrhu a navazujících rozhodnutích o zamítnutí insolvenčního návrhu. Dlužníkem může být právnická²¹ a fyzická osoba, a to jak podnikatelského nebo nepodnikatelského charakteru, avšak s výjimkami definovanými v § 6 odst. 1 IZ. *Dlužník má v insolvenčním řízení tzv. „podřízené postavení“, protože je povinen strpět řadu omezení při nakládání s jeho majetkem a plnit řadu povinností.* (Landa, M., 2009, s. 33)

²¹ § 18 odst. 2 zákon č.513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění

5.3.5. Věřitelé, kteří uplatňují svá práva

Věřitelem v insolvenčním řízení je každý subjekt, který se podáním přihlášky pohledávky stal účastníkem řízení. Postavení věřitelů se odvíjí od jejich pohledávek. Insolvenční zákon mluví o několika typech pohledávek:

- 1) Zajištěným věřitelem je subjekt, který ve své přihlášce uvádí, že jeho pohledávka je zajištěna na věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách patřící do majetkové podstaty (např. zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti aj.)
- 2) Věřitel pohledávky za majetkovou podstatou je majitelem pohledávky, která vznikla po zahájení insolvenčního řízení. Pohledávka může být uspokojena v plné výši kdykoliv po rozhodnutí o úpadku.
- 3) Věřitel pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou, jejich výčet je uvedený v zákoně (např. pracovněprávní pohledávky dlužníkůvých zaměstnanců nebo pohledávky věřitelů na výživném aj.)
- 4) Věřitel podřízené pohledávky je věřitel pohledávky, která má být uspokojena až po uspokojení jiné pohledávky.

Věřitelé uskutečňují svá práva v rámci insolvenčního řízení buď jednotlivě nebo prostřednictvím věřitelských orgánů, kterými jsou dle § 46 IZ schůze věřitelů a věřitelský výbor nebo zástupce věřitelů.

5.3.6. Insolvenční správce, popřípadě další insolvenční správce

Pro průběh insolvenčního řízení je významným činitelem insolvenční správce. Insolvenčního správce definuje zákon o insolvenčních správcích²², insolvenční soud jej ustanovuje z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců vedeného Ministerstvem

²² § 2 odst. 1 zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, v platném znění

spravedlnosti ČR. Insolvenční správce je fyzická osoba, která je bezúhonná a způsobilá k právním úkonům, má vysokoškolské vzdělání a prokáže odbornou způsobilost. Dále to může být veřejná obchodní společnost, která bude činnosti insolvenčního správce vykonávat prostřednictvím svých společníků, kteří jako fyzické osoby splňují podmínky pro zapsání do seznamu správců.

5.3.7. Typy insolvenčních správců

Insolvenční zákon rozlišuje několik typů insolvenčních správců:

- a) Předběžný insolvenční správce může být insolvenčním soudem ustanoven před rozhodnutím o úpadku a vykonává činnost, kterou mu insolvenční soud uloží. Zpravidla se stává po rozhodnutí o úpadku insolvenčním správcem.
- b) Insolvenční správce je jmenován nejpozději v rozhodnutí o úpadku. Podle pokynů soudu a pod dohledem věřitelských orgánů provádí soupis majetkové podstaty úpadce a po té ji spravuje. Prověřuje nároky věřitelů a předkládá soudu k přezkumnému jednání.
- c) Zástupce insolvenčního správce může být ustanoven insolvenčním soudem pro případ, že by insolvenční správce přechodně a ze závažných důvodů nemohl vykonávat svou funkci.
- d) Oddělený insolvenční správce § 34 IZ může být insolvenčním soudem ustanoven pro některé úkony správce, který je vyloučen z některých úkonů pro svůj poměr k některému z věřitelů.
- e) Zvláštní insolvenční správce § 35 IZ může být ustanoven v případech, kdy je nutné v rámci insolvenčního řízení řešit zvláštní problematiku vyžadující odborné specializace. V takovém případě musí soud upravit jeho vztah k insolvenčnímu správci.

Insolvenční správce je povinen pracovat svědomitě a s odbornou péčí, tak aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Spolupracuje s věřitelským orgánem.

5.4. Insolvenční rejstřík a jeho funkce

Insolvenční rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti ČR. Jeho základní úlohou je zajistit maximální míru publicity o insolvenčních řízeních a umožnit sledování jejich průběhu. Jeho prostřednictvím jsou zveřejňovány veškeré relevantní informace týkající se insolvenčních správců, dokumenty z insolvenčních spisů i zákonem stanovené informace týkající se dlužníků. Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný s výjimkou některých údajů a každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Kromě informační funkce má zásadní význam při doručování písemností, je totiž nástrojem pro doručování většiny soudních rozhodnutí a jiných písemností. V insolvenčním rejstříku se zahájení insolvenčního řízení oznamuje vyhláškou a to do dvou hodin od podání návrhu. Následně se zveřejňují veškerá další rozhodnutí soudu a další písemnosti. Insolvenční rejstřík obsahuje kompletní insolvenční spis, je rovněž obecným nástrojem kontroly postupu dlužníka, věřitelů, věřitelského výboru, insolvenčního správce a soudu. Každý může mít přehled o jednotlivých insolvenčních řízeních, která se v České republice vedou.

5.4.1. Forma a obsahu insolvenčního rejstříku

Informační rejstřík je informační systém veřejné správy, má funkce informační, evidenční, je nástrojem k doručování písemností a je veřejně dostupný prostřednictvím internetové aplikace ISIR na internetové adrese www.justice.cz. Rozhodnutí vydaná v insolvenčním rejstříku jsou účinná okamžikem jejich zveřejnění.

Insolvenční rejstřík obsahuje dle § 419 odst. 2 IZ tři klíčové soubory informací:

- 1) seznam insolvenčních správců,
- 2) seznam dlužníků,
- 3) insolvenční spisy.

5.4.2. Seznam insolvenčních správců

Seznam insolvenčních správců je první součástí insolvenčního rejstříku a jeho základní obsah určuje dle § 17 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích. Seznam správců se podle tohoto ustanovení člení na část obecnou a část zvláštní.

Do obecné části seznamu se odděleně zapisují fyzické osoby, veřejné obchodní společnosti, zahraniční společnost a hostující insolvenční správci, kterým vzniklo právo vykonávat činnost insolvenčního správce.

Do zvláštní části seznamu se odděleně zapisují fyzické osoby, veřejné obchodní společnosti, zahraniční společnost a hostující insolvenční správci, kterým vzniklo právo vykonávat činnost insolvenčního správce a mohou vykonávat funkci insolvenčního správce dlužníka, který je dle zvláštního právního předpisu finanční institucí se zvláštním režimem nebo obchodníkem s cennými papíry, centrálním depozitářem, provozovatelem vypořádacího systému, organizátorem trhu s investičními nástroji, investiční společností, investičním nebo penzijním fondem.

5.4.3. Seznam dlužníků

Klíčovou součástí insolvenčního rejstříků je seznam dlužníků. Pro vedení seznamu dlužníků stanovuje základní pravidla dle § 420 IZ. Údaje o dlužnících zapíše insolvenční soud do seznamu dlužníků, jakmile nastanou účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nejpozději však do 7 dnů po tomto okamžiku. Není-li soudu některý údaj v uvedené době znám, zapíše jej do seznamu dlužníků, jakmile daný údaj vyjde najevo. Dle toho zda-li je dlužník fyzická osoba, fyzická osoba – podnikatel a právnická osoba, se zapisují do seznamu různé identifikační údaje.

5.4.4. Insolvenční spisy

Ve své podstatě je v této části insolvenční rejstřík elektronickou kopií insolvenčního spisu vedeného u příslušného insolvenčního soudu a podle § 421 IZ zde insolvenční soud

zveřejňuje chronologicky s uvedením okamžiku rozhodnutí insolvenčního soudu, veškerá podání, která se vkládají do soudního spisu a další informace, o kterých tak stanoví insolvenční zákon.

Insolvenční spis v rejstříku je členěn do pěti hlavních oddílů:

1) Oddíl A – Řízení do úpadku

- obsahuje insolvenční spis od zahájení insolvenčního řízení až do vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka, pokud bylo v daném řízení rozhodnuto, otvírá se oddíl B).

2) Oddíl B – Řízení po úpadku

- obsahuje pokračování insolvenčního spisu od rozhodnutí o úpadku až do skončení insolvenčního řízení.

-

3) Oddíl C – Incidenční spory

- obsahuje údaje o incidenčních sporech, jsou v něm zveřejněny minimálně incidenční žaloby a rozhodnutí o nich.

4) Oddíl D – Ostatní

- obsahuje dokumenty, které nemají pro průběh insolvenčního řízení význam.

5) Oddíl P – Přihlášky

- poslední část rejstříku obsahuje seznam a detailní údaje o jednotlivých přihláškách pohledávek.

5.5. Úpadek a jeho příčiny

5.5.1. Definice úpadku

Klíčovým pojmem insolvenčního řízení je úpadek, resp. hrozící úpadek. Insolvenční zákon definuje pojem „úpadek“ resp. „hrozící úpadek“ v § 3 odst. 1 IZ takto:

Stav úpadku nastává, jestliže má dlužník:

- a) více věřitelů (tj. alespoň dva)
- b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti,
- c) tyto závazky není schopen plnit (platební neschopnost).

Z hlediska pojmového výkladu je nutné rozlišovat úpadek – jako již existující situaci a dále hrozí úpadek – v podobě budoucí situace.

Úpadek může existovat ve dvou formách, a to:

- a) úpadek pro platební neschopnost
- b) úpadek pro předlužení (v případě dlužníka, kterým je právnická osoba nebo fyzická osoba podnikatel).

5.5.2. Úpadek pro platební neschopnost

Jde-li o úpadek dlužníka projevující se jeho platební neschopností, obsahuje § 3 odst. 1 IZ definici, dle níž je dlužník v úpadku, pokud má více věřitelů (tj. nejméně dva), jejichž splatné pohledávky není schopen objektivně hradit, pro nedostatek svých finančních prostředků a to po dobu delší třiceti dnů ode dne jejich splatnosti.

Neschopnost plnit své peněžité závazky se upřesňuje v § 3 odst. 2 IZ:

- a) dlužník zastavil podstatné části svých peněžitých závazků, nebo
- b) je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo
- c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo
- d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil soud

Platební neschopnosti dlužníka ve smyslu insolvenčního zákona se může týkat, kteréhokoliv dlužníka, který je právnickou nebo fyzickou osobou, vyjma osob uvedených v § 6 IZ.

5.5.3. Úpadek pro předlužení

Úpadek pro předlužení představuje druhou základní formu úpadku, přičemž tento typ úpadku se vztahuje výlučně na právnickou osobu nebo fyzickou osobu – podnikatele.

Insolvenční zákon tuto formu úpadku definuje tak, že o předlužení jde tehdy:

- a) má-li dlužník více věřitelů a
- b) souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku, při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu pokračovat.

Nový IZ v definování předlužení používá jinou formulaci než ZKV podle, které se do souhrnu závazků zahrnovali jen závazky splatné. Dle nové koncepce IZ se hodnota majetku poměřuje s veškerými závazky – mnohdy splatnými i v poměrně daleké budoucnosti.

5.5.4. Hrozící úpadek

Insolvenční zákon tím, že zavádí pojem hrozícího úpadku, umožňuje řešit situaci dlužníků, kterým úpadek teprve hrozí, neboť jím dává možnosti pokusit se před úpadkem zachránit (Vondráková, A., 2011, s. 361). O hrozící úpadek jde, lze-li se zřetelem důvodně předpokládat, že dlužník nebude řádně schopen a včas splnit v budoucnu podstatnou část svých peněžitých závazků, k nepeněžitým se nepřihlíží. V tomto případě k podání insolvenčního návrhu je oprávněn výlučně dlužník, jenž je právnickou nebo fyzickou osobou.

5.5.5. Příčiny krizových situací – úpadku

Příčin krize a tím pádem i úpadků je celá řada, lze je rozlišit na dvě hlavní skupiny vnější a vnitřní.

1. Vnější – tento typ příčin je spojen se změnami ve vnějším prostředí podniku. Tyto změny jsou nepředvídatelné a rychlejší, než jsou reakce managementu na ně. Mohou vyústit do podnikové krize a ztráty pozice na trhu. Příkladem vnější krizové situace jsou důsledky celosvětové finanční krize, která se v české ekonomice projevila v roce 2008.

2. Vnitřní – tento typ příčin souvisí s neřešením vnitřních problémů podniku. Tyto problémy se odráží do vztahu podniku a jeho okolí. K nejvýznamnějším příčinám tohoto typu patří – nedostatečné zdroje, přeúvěrování, chybějící strategie, neschopnost managementu, neúměrné investice, nízká produktivita práce, nedostatečná konkurenceschopnost popř. platební neschopnost odběratelů aj.

5.6. Přihláška do IŘ

Nejčastějším typem uplatňování pohledávek v rámci insolvenčního řízení je podání přihlášky. Přihláška pohledávky má svá věcná a procesní pravidla. Kromě obecných náležitostí podání dle § 42 odst. 4 občanského soudního řádu²³ (dále jen „OSŘ“) musí obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Jde-li o zajištěnou pohledávku, musí věřitel uvést, zda uplatňuje práva na její uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu vzniku zajištění. Zpeněžením předmětu zajištění zaniká zajištění pohledávky. Správce daně nevydává rozhodnutí o zániku zástavního práva, tuto skutečnost promítne do vlastních záznamu. Tuto skutečnost osvědčí bez zbytečného odkladu insolvenční správce. Dále jde-li o pohledávku vykonatelnou, musí věřitel uvést i skutečnosti, o které vykonatelnost opírá. Přihlášky pohledávek a jejich přílohy se podávají dvojmo § 174 odst. 1 IZ. Jedno vyhotovení zůstává v insolvenčním spise a stejnopis přihlášky a její přílohy se doručí insolvenčnímu správci.

Dle § 173 IZ se přihlašují i pohledávky, které již byly uplatněny u soudu, jakož i pohledávky vykonatelné včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Přihlásit lze též pohledávku nesplatnou nebo podmíněnou. Pohledávka nepeněžitá nebo pohledávka neurčité výše musí být vyjádřena v penězích na základě odhadu její hodnoty. Pohledávka v cizí měně musí být přepočítána na českou měnu. V odůvodněných

²³ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění

případech je správce daně oprávněn přihlásit do insolvenčního řízení pohledávku neurčité výše dle § 175 IZ. Přihláška pohledávky se podává výhradně na předepsaném formuláři²⁴ ve dvojnásobném vyhotovení. Pokud by věřitel nedodržel tuto zvláštní formu podání a přihlášku pohledávky podal běžným způsobem podání, jedná se o vadu přihlášky, která by měla být na výzvu insolvenčního správce odstraněna postupem dle § 188 odst. 2 IZ. Přihlašovat pohledávky lze u věcně a místně příslušného insolvenčního soudu od okamžiku zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty stanovené v usnesení o úpadku.

5.6.1. Spor o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky

Stejně jako dle ZKV, lze i v řízení dle IZ popírat pravost, výši a pořadí pohledávek. Právo popřít přihlášenou pohledávku přiznává zákon dlužníku, insolvenčnímu správci a na základě novely s účinností ode dne 31. 3. 2011, kterou se mění insolvenční zákon, i přihlášeným věřitelům²⁵. Tím došlo ke zrušení ustanovení, které znemožňovalo jednotlivým věřitelům popírat přihlášené pohledávky jiným věřitelům. Novela zákona umožňuje přihlášeným věřitelům popírat pohledávky jiných věřitelů, ovšem pouze pokud je způsobem řešení dlužníkovy úpadku konkurs nebo oddlužení. Zatímco pro popěrný úkon insolvenčního správce a dlužníka není forma předepsaná, pro popěrný úkon věřitele je předepsán formulář, který je bezplatně dostupný na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR. Formulář obsahující popěrný úkon věřitele musí být doručen soudu nejpozději 3 pracovní dny před konáním přezkumného jednání. Zatímco insolvenční správce a dlužník jsou oprávněni popřít pohledávku až při přezkumném jednání.

Správce daně má tedy možnost popírat přihlášené pohledávky ostatních věřitelů, musí ovšem zhodnotit, zda by byl jako žalobce v incidenčním sporu schopen nést důkazní břemeno. Popření pohledávek lze vzít kdykoliv zpět.

Účinné popřené daňové pohledávky v incidenčním sporu § 243 odst. 4 DŘ znamená, že správce daně má v daňové evidenci „zohlednit“ „výsledek popření daňové pohledávky v incidenčním sporu“. K popření pohledávky ovšem nemůže dojít v incidenčním sporu, ale jedině při tzv. přezkumném jednání § 190 a násl. insolvenčního zákona. Incidenční spor

²⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 9. 2008, spis. zn. 1 VSPH 85/2008-P-27-9

²⁵ Zákon č. 69/2011 Sb., změna insolvenčního zákona a změna občanského soudního řádu, v platném znění

může vzniknout teprve proto, že přihlášená pohledávka byla popřena. (Baxa J. a kol., 2011, s. 1422)

Účinky popření dlužníkem nejsou ovšem obecně shodné jako při popření insolvenčním správcem § 200 IZ. Popření pohledávky má v zásadě vždy účinek s přímým dopadem pro další vedení řízení o přihlášené pohledávce v rámci insolvenčního řízení dle § 198 a 199 IZ.

5.7. Majetková podstata

Majetková podstata je jedním z hlavních pojmů insolvenčního řízení. Je určena k uspokojení dlužnických věřitelů § 2 písm. e) IZ. Pro vymezení majetkové podstaty je důležité, kdo podal insolvenční návrh, zda dlužník nebo věřitel. *V prvním případě majetkovou podstatu tvoří majetek, který patřil dlužníkovi ke dni zahájení řízení a majetek, který nabyl v průběhu insolvenčního řízení. V druhém případě se časový okamžik neklade k zahájení insolvenčního řízení, ale až k rozhodnutí o úpadku, dřívější stav majetku by byl relevantní pouze tehdy, pokud by insolvenční soud předtím předběžným opatřením zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s majetkem. Konečně v tomto druhém případě majetkovou podstatu tvoří rovněž majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení po vydání předběžného opatření nebo rozhodnutí o úpadku.* (Baxa J. a kol., 2011, s. 1414)

5.7.1. Obsah majetkové podstaty

Obsah majetkové podstaty definuje § 206 odst. 1 IZ. Není-li v insolvenčním zákoně stanoveno jinak, majetkovou podstatu tvoří – peněžní prostředky, věci movité a nemovité, podnik, soubor věcí a věci hromadné, vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů, akci, směnky, šeky nebo jiné cenné papíry anebo jiné listiny, obchodní podíly, dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky včetně podmíněných a pohledávek, které dosud nejsou splatné. Dále to je dlužníková mzda nebo plat, další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu, příslušenství, přírůstky, plody a užitky shora jmenovaného

majetku. Soupis majetkové podstaty definuje § 217 IZ jako listinu, do níž se zapisuje majetek náležící do majetkové podstaty. Jakmile dojde k zápisu do soupisu, lze s majetkem nakládat jen způsobem stanoveným insolvenčním zákonem a činit tak může jen osoba s dispozičním oprávněním. Zjišťování a soupis provádí insolvenční správce. Dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci všestrannou součinnost.

Od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, je dlužník povinen zdržet se jakéhokoliv nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet. Právní úkony, které by dlužník učinil v rozporu s těmito omezeními, jsou vůči věřitelům neúčinné.

5.8. Osoba s dispozičním oprávněním

V závislosti na průběhu řízení, způsobech řešení úpadku a vlastnictví majetku náležejícího do majetkové podstaty zákon stanoví, kdo je ve vztahu k majetkové podstatě osoba s dispozičními oprávněními, popř. komu přísluší právo nakládat s majetkovou podstatou ohledně části těchto oprávnění. Nakládání s majetkovou podstatou je definováno v § 228 IZ, jedná se však o dispozitivní výčet.

Nestanoví-li insolvenční zákon jinak, je osobou s dispozičním oprávněním (tedy i osobou, která plní povinnosti dle předpisů o daních, poplatcích a clech dle § 228 odst. i) IZ):

1. Dlužník v době do vydání rozhodnutí o úpadku – nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Úkony, které majetkovou podstatu obohacují činit může. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených insolvenčním zákonem. Úkony, které by dlužník učinil v rozporu s výše uvedenými omezeními, jsou vůči věřitelům neúčinné.

2. Insolvenční správce od prohlášení konkursu – výjimkou z možnosti disponovat majetkem v majetkové podstatě pro insolvenčního správce, je pouze zákaz jeho zpeněžení dle ustanovení § 225 IZ po dobu vedení řízení o vylučovací žalobě prodeje majetku do vyřešení otázky návrhu dlužníka dle ustanovení § 226 IZ. Na základě § 20 odst. 3 DŘ platí, že osoby ustanovené dle zákona, které plní povinnosti stanovené daňovým subjektům (pro účely insolvenčního řízení je to insolvenční správce § 246 odst. 1 IZ), mají stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt. To platí mimo jiné i pro poskytování informací v rámci daňového řízení. V případě, že by insolvenčním správcem neplnil povinnosti stanovené daňovým subjektům s náležitou péčí a vznikla by daňovému subjektu škoda, jedná se o záležitost civilního řízení.

3. Dlužník v době od povolení reorganizace – dlužník má dispoziční oprávnění ve vztahu k majetkové podstatě v souladu s § 229 odst. 3 písm. c) a § 330 IZ od zveřejnění rozhodnutí o povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku. Od právní moci tohoto rozhodnutí se ruší omezení, která vplynula z insolvenčního zákona nebo z jiných rozhodnutí soudu. Od účinnosti reorganizačního plánu může být dlužník omezen již pouze opatřeními, která budou ve schváleném a účinném plánu. Dle § 331 IZ vykonává insolvenční správce dohled nad činností dlužníka v průběhu reorganizace.

4. Dlužník v době od povolení oddlužení – pokud soud schválí oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, dispozičním oprávněním k souhrnu dlužníkovy majetku jsou od právní moci tohoto rozhodnutí rozdělena mezi dva subjekty, a to mezi insolvenčního správce a dlužníka. Insolvenční správce, pokud jde o majetek náležející do majetkové podstaty, dle stavu ke dni vydání rozhodnutí o schválení oddlužení § 406 a § 408 IZ. Pokud jde o majetek získaný po schválení oddlužení má toto oprávnění dlužník § 408 IZ.

Insolvenční zákon neuváděl do konce roku 2013²⁶, kdo je osobou s dispozičním oprávněním v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Tímto problémem se zabývala i expertní skupina pro insolvenční právo a přijala „Výkladové stanovisko č. 1“²⁷ zveřejněné na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR. Expertní skupina dospěla k závěru, že nestanoví-li insolvenční soud jinak, je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičním oprávněním dlužník i v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

²⁶ Od 1. 1. 2014 upraveno v § 229 odst. 3 b) zákona č. 294/2013 Sb., v platném znění

²⁷ <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/vykladova-stanoviska-expertni-skupiny.html>

5.9. Věřitelský výbor

Věřitelský výbor je věřitelským orgánem v insolvenčním řízení zvoleným na schůzi věřitelů. Musí být ustanoven v případech, kde počet věřitelů je větší než padesát. Má tři až sedm členů, a každý z nich má svého náhradníka § 56 odst. 2 IZ.

Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud. Do působnosti této schůze patří volba a odvolání členů, jeho náhradníku popř. zástupce věřitelů. Právo zúčastnit se schůze věřitelů mají přihlášení věřitelé, dlužník, insolvenční správce a státní zastupitelství, pokud se účastní insolvenčního řízení a odborová organizace dle § 47 IZ.

5.9.1. Činnost věřitelského výboru

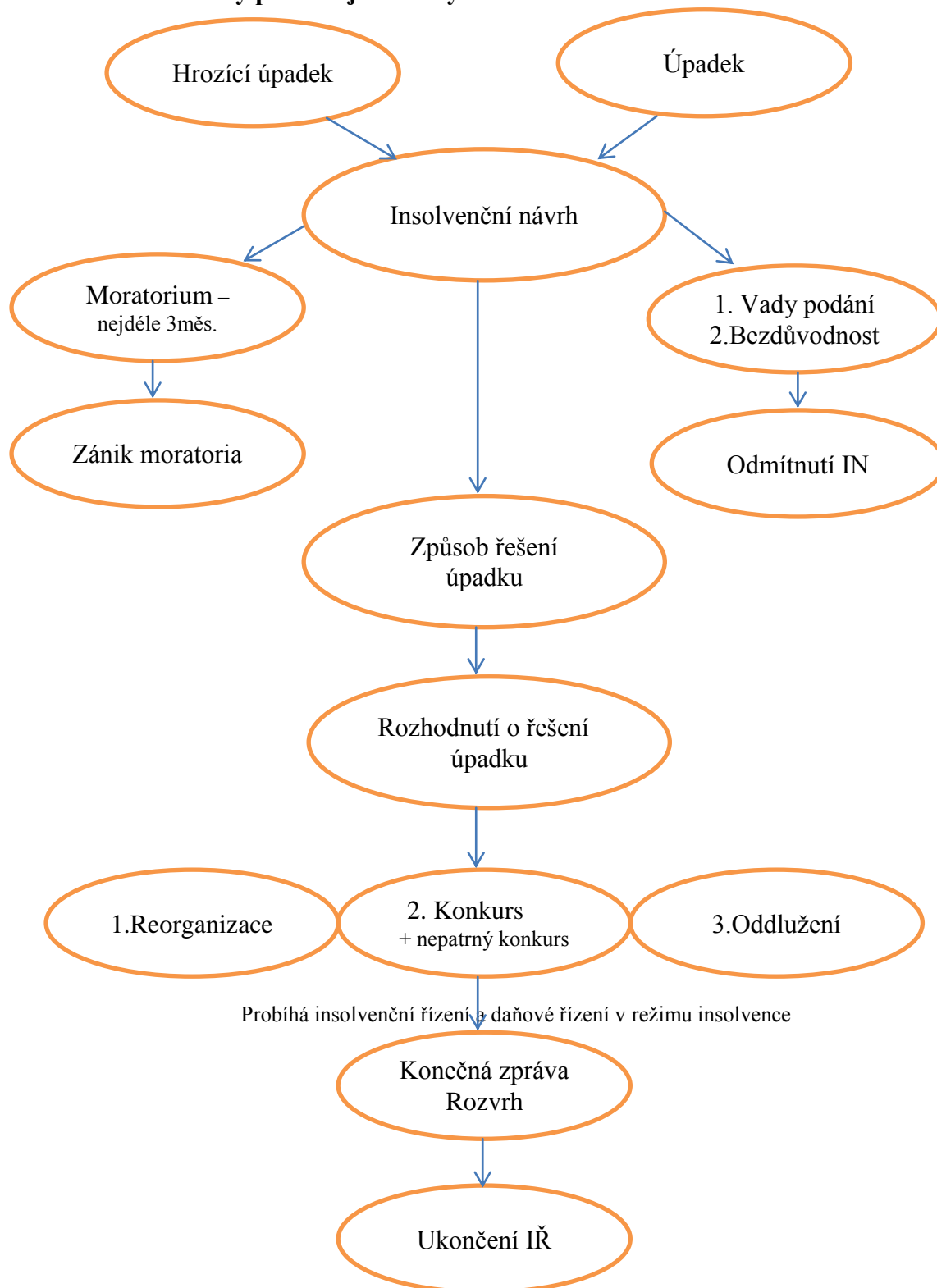
Věřitelský výbor je povinen především chránit společný zájem všech věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem má přispívat k naplnění účelu insolvenčního řízení. Přitom musí postupovat v duchu zásad insolvenčního řízení.

V odstavci 2 § 58 IZ jsou demonstrativně uvedeny jen nejvýznamnější činnosti, k nimž je výbor nejen oprávněn, ale i povinen. Věřitelský výbor vykonává svou činnost jako celek, a to prostřednictvím svých rozhodnutí přijatých na schůzích, jednotliví členové nemají působnost věřitelského výboru. Ze svého středu si zvolí na právní schůzi svého předsedu. Věřitelský výbor se schází z vlastní iniciativy nebo jej svolává insolvenční správce nebo soud. Věřitelský výbor je usnášeníschopný, je-li na jeho schůzi přítomna nadpoloviční většina jeho členů nebo jejich náhradníků. Členy a náhradníky mohou být jen přihlášení věřitelé. Nemohou to být osoby, u kterých je vzhledem k jejich vztahu k dlužníkovi důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Volba finančního úřadu jako člena věřitelského výboru popř. zástupce věřitelů je velice častá. Stane-li se členem věřitelského výboru nebo jeho náhradníkem finanční úřad nebo jiná právnická osoba, musí oznámit neprodleně insolvenčnímu soudu fyzickou osobu, která bude jejím jménem ve věřitelských výborech jednat.

6. Zkrácený přehled insolvenčního řízení

Graf č. 1: Zkrácený přehled jednotlivých částí insolvenčního řízení

Zdroj: Landa, M., Ekonomika insolvenčního řízení, 2009
Pozn. Vlastní zpracování autora, 2013

Výše uvedený graf č. 1 popisuje zkrácený průběh insolvenčního řízení, cílem je zjistit, zda existuje úpadek či hrozí. Úpadek může nastat pro platební neschopnost ustanovení § 3 odst. 1 IZ nebo pro předlužení dle ustanovení § 3 odst. 3 IZ. Oproti tomu hrozící úpadek, který je definován § 3 odst. 4 IZ, představuje situaci, při které dlužník předpokládá, že nebude schopen řádně a včas platit podstatnou část svých peněžitých závazků.

Specifickým případem je vyhlášení moratoria na návrh dlužníka. V případě jeho vyhlášení a po dobu jeho trvání nelze vydat rozhodnutí o úpadku. Moratorium může být vyhlášeno nejdéle na dobu 3 měsíců, lze jej prodloužit nejdéle o 30 dnů na návrh dlužníka a se souhlasem věřitelů.

Další případ, který může nastat je odmítnutí insolvenčního návrhu. IN může být odmítnut pro vady podání § 128 IZ a pro zjevnou bezdůvodnost § 128a IZ.

Dále jsou uvedeny tři hlavní způsoby řešení úpadku:

1. Konkurs popř. nepatrný konkurs
2. Reorganizace
3. Oddlužení
 - a) zpeněžením majetkové podstaty
 - b) plněním splátkového kalendáře.

Po realizaci insolvenčního řízení je předložena a schválena konečná zpráva. Do nabytí právní moci této zprávy má správce daně poslední možnost podat námitky. Po té je vydáno rozvrhové usnesení, po jeho splnění dochází k ukončení insolvenčního řízení např. zrušením konkursu, splněním reorganizačního plánu nebo oddlužení.

7. Hlavní dopady insolvenčního řízení na daňové řízení

7.1. Zahájení insolvenčního řízení z pohledu správce daně

Insolvenční řízení je zahájeno dnem, kdy dojde insolvenční návrh věcně a místně příslušnému soudu. Ten je povinen vydat usnesení o zahájení insolvenčního řízení. S okamžikem oznámení, jež nastává zveřejněním usnesení vyhláškou jsou spojeny procesně-právní i hmotně-právní účinky ovlivňující průběh daňového řízení, které jsou zakotveny zejména v § 109 - § 114, § 173 a násl. ustanovení IZ, dále též v § 242 - § 245 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád²⁸, v platném znění. Po zahájení insolvenčního řízení lze daňové řízení zahájit a v celém daňovém řízení pokračovat, s výjimkou daňové exekuce, kterou lze nařídit, avšak nelze ji provést, pokud insolvenční zákon nestanoví jinak.

Pro insolvenční řízení má poměrně značný význam vymezení dlužníka a insolvenčního správce v rámci insolvenčního řízení, a to ve vztahu ke správě daní a daňovému řízení.

Zde je nutné rozlišit tyto základní typy subjektů:

- 1) daňový subjekt § 20 odst. 1 DŘ – poplatník nebo plátce daně
- 2) třetí osoby § 21 DŘ – osoby jiné než daňový subjekt
- 3) osoby ustanovené zákonem dle § 20 odst. 3 DŘ - insolvenční správce aj.

Správce daně by se měl v duchu ustanovení § 243 odst. 2 DŘ snažit dokončit všechna nalézací řízení, a to vydáním rozhodnutím § 134 odst. 3 písm. a) DŘ. Nalézacím řízením daňový řád rozumí řízení vyměřovací, řízení doměřovací nebo řízení o řádném opravném prostředku proti rozhodnutím vydaným ve vyměřovacím nebo doměřovacím řízení. (Baxa, J. a kol., 2011, s. 1421)

²⁸ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

7.2. Daňová tvrzení v průběhu insolvenčního řízení

S okamžikem zahájení insolvenčního řízení neukládají zákony další povinnosti dlužníkovi z hlediska podávání daňového tvrzení. Správce daně pouze zahájí, resp. dokončí daňová řízení tak, aby mohly být ve lhůtě stanovené soudem včas přihlášeny stanovené daňové pohledávky.

Zásadním momentem, k němuž se váže povinnost podat v průběhu insolvenčního řízení řádné daňové tvrzení, je den účinnosti rozhodnutí o úpadku. Daňový subjekt je povinen podat dle § 244 odst. 1 DŘ řádné daňové tvrzení za tu část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou dosud nebylo podáno. Jde o tzv. vstupní daňové tvrzení. Lhůta k podání je 30 dní a nelze ji prodloužit. Zjistí-li insolvenční správce, který prohlášením konkursu získal oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, nedostatečnost podkladů, pro kterou nelze zajistit splnění této povinnosti a povinnosti dle § 245 DŘ, povinnost zaniká. Musí však vyrozumět ve stejné lhůtě správce daně a poskytnout mu součinnost ke stanovení daně podle pomůcek. Pokud je osobou s dispozičním oprávněním dlužník, povinnost podat řádné daňové tvrzení ani při nedostatečnosti podkladů nezaniká. Při jejím nesplnění postupuje správce daně dle § 244 odst. 6 DŘ, může tedy stanovit daň podle pomůcek, bez nutnosti vydávat nejprve výzvu podle § 145 odst. 1 DŘ.

V případě, kdy bylo s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o způsobu řešení, vznikne osobě s dispozičním oprávněním povinnost podat daňové tvrzení do 30 dnů ode dne účinnosti tohoto rozhodnutí. V případě, že rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o způsobu řešení byla vydána zvlášť a současně s tím dojde k přechodu oprávnění dispozice s majetkovou podstatou, bude platit lhůta 15 dnů a tvrzení podá osoba, která do dne přechodu byla s touto majetkovou podstatou oprávněna nakládat.

Stanovení povinnosti podat daňové tvrzení v dalších fázích insolvenčního řízení se řeší v § 244 odst. 3 DŘ. Lhůty, ve kterých je daňový subjekt povinen podat řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení v průběhu insolvenčního řízení, zůstávají zachovány dle § 244 odst. 2 DŘ.

Ve stejných lhůtách, které jsou stanoveny v § 239 odst. 3, § 240 odst. 4, 5, 6 a § 244 odst. 1 a 5, vzniká povinnost podat řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení, které dosud nebylo podáno za předcházející zdaňovací období, v případě, kdy

původní lhůta pro jeho podání dosud neuplynula. Obdobně se postupuje v případě řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení u daní vyměřovaných za zdaňovací období, jakož i u daní jednorázových, pokud nebylo dosud podáno. Vstupní daňové tvrzení podává osoba, která je v daný moment osobou s dispozičním oprávněním.

7.2.1. Daň z příjmu fyzických osob

Postup při podání daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob v rámci insolvenčního řízení stanoví zákon o daních z příjmů²⁹ (dále jen „ZDP“) v ustanovení § 38gb. Podle tohoto ustanovení poplatník, který je fyzickou osobou, s výjimkou poplatníka s příjmy jen podle § 6 ZDP (tj. s příjmy ze závislé činnosti), podává daňové přiznání v průběhu zdaňovacího období z důvodu nařízeného insolvenčního řízení, neuplatní nezdanitelné části základu daně, položky odčitatelné od základu daně, slevy na dani s výjimkou slevy dle § 35 ba odst. 1 písm. a) ZDP ve výši jedné dvanáctiny za každý započatý měsíc té části zdaňovacího období, za kterou podává daňové přiznání. Dále neuplatní daňové zvýhodnění s výjimkou slevy na dani podle § 35c odst. 1 ZDP ve výši jedné dvanáctiny za každý započatý měsíc té části zdaňovacího období, za kterou se podává daňové tvrzení.

Při stanovení základu daně se vychází z rozdílu mezi příjmy a výdaji, u poplatníka vedoucího účetnictví z výsledku hospodaření za tu část zdaňovacího období, za kterou se podává daňové tvrzení. Nezdanitelné části základu, položky odčitatelné od základu daně, slevy na dani a daňového zvýhodnění poplatník uplatní v daňovém přiznání za uplynulé zdaňovací období, ve kterém se vychází z rozdílu mezi výdaji za celé zdaňovací období, splňuje-li stanovené podmínky. Daň vyměřená na základě podání daňového přiznání podle odst. 1 § 38gb. ZDP, tj. daň vyměřená na základě podání daňového přiznání v průběhu zdaňovacího období, se považuje za zálohu na daň po vyměření daně podle daňového přiznání podaného po uplynutí zdaňovacího období.

Zákon stanoví, že pouze poplatník s příjmy ze závislé činnosti, nemusí podávat daňové přiznání. V uvedeném případě je daňová povinnost zaměstnance vyrovnána zaměstnavatelem měsíčními zálohami z příjmů ze závislé činnosti. V daňovém přiznání za

²⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

část zdaňovacího období, za kterou musí poplatník podat daňové přiznání v souladu s daňovým řádem, může poplatník uplatnit poměrnou část základní slevy na dani na poplatníka a dále poměrnou část slevy na vyživované dítě tak, aby jeho daňová povinnost byla rovnoměrně rozložena.

Při insolvenčním řízení je daňový subjekt povinen podat nejpozději do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, která uplynula do dne přecházejícímu účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou nebylo dosud podáno. Tuto lhůtu nelze prodloužit. Ve zdaňovacích obdobích, která následují po zdaňovacím období, ve kterém bylo rozhodnuto o způsobu řešení úpadku a zároveň nebyla předložena konečná zpráva, nebyl zrušen konkurs nebo nebyl splněn jiný způsob řešení úpadku, je povinen poplatník podat řádná daňová tvrzení za každé zdaňovací období, jímž je dle § 5 odst. 1 ZDP kalendářní rok.

7.2.2. Daň z přidané hodnoty

Zákon o dani z přidané hodnoty³⁰ (dále jen „ZDPH“) má určitá specifika pro podávání daňového tvrzení v souvislosti se zdaňovacím obdobím, které je obecně měsíční nebo čtvrtletní. Základním specifikem zdaňovacího období u daně z přidané hodnoty v podmínkách insolvenčního řízení je skutečnost, že zdaňovacím obdobím je zde vždy kalendářní měsíc, tj. bez ohledu na výši obrátu § 99 odst. 11 a 12 ZDPH. Výjimky stanoví zákon pro určité hraniční okamžiky. Vstupní daňové tvrzení je podáno za zdaňovací období, které končí dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku. Lhůta pro jeho podání je nadále 30 - ti denní od skončení zdaňovacího období.

Zdaňovací období, které začíná běžet dnem nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku, končí posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém rozhodnutí o úpadku nabylo účinnosti. Dle § 101 odst. 2 ZDPH daňová tvrzení v době insolvenčního řízení podává osoba s dispozičním oprávněním a to ve lhůtě 25 dnů od skončení zdaňovacího období.

Dojde-li k ukončení insolvenčního řízení během roku je do konce kalendářního roku zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.

Dále se postupuje dle ustanovení § 245 DŘ a ve lhůtě dle § 244 odst. 1 DŘ.

³⁰ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

7.2.3. Daň z příjmu právnických osob

Pro daň z příjmu právnických osob platí ustanovení § 17 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, že účetní jednotka má povinnost uzavřít účetní knihy ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku a dle § 19 odst. 1 téhož zákona má povinnost sestavit k rozvahovému dni mimořádnou účetní závěrku.

Daňový subjekt je povinen podat nejpozději do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku daňové tvrzení za tu část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícímu účinnosti tohoto rozhodnutí, a za kterou nebylo podáno dle § 244 odst. 1 DŘ. Dále se postupuje dle ustanovení § 245 DŘ ve lhůtě dle § 244 odst. 1 DŘ.

7.2.4. Daň silniční

Jedná se o daň vyměřovanou za zdaňovací období, proto je použito ustanovení § 244 odst. 1 a § 245 DŘ. Zákon o dani silniční³¹ (dále jen „ZSD“) neobsahuje zvláštní úpravu postupu při podávání daňových tvrzení v insolvenčním řízení. Poplatník je povinen podat daňové tvrzení do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období § 15 odst. 1 ZSD. Vstupní daňové tvrzení je poplatník povinen podat do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, a to za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí dle ustanovení § 244 odst. 1 DŘ. Daňová tvrzení za předcházející zdaňovací období, která dosud nebyla podána, a to i v případě, kdy původní lhůta pro jejich podání dosud neuplynula dle § 245 DŘ.

Postup při podávání daňového tvrzení při přechodu dispozičních oprávnění, v průběhu a při ukončení insolvenčního řízení se řídí ustanoveními DŘ.

³¹ Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, v platném znění

7.2.5. Daň z nemovitosti

Zdaňovacím obdobím této daně je kalendářní rok. Lhůta pro podání daňového tvrzení končí dle § 13a odst. 3 zákona o dani z nemovitosti³² (dále jen „ZDNE“) 31. 1. příslušného zdaňovacího období. Poplatník nepodává vstupní daňové tvrzení, pokud jej již podal v některém v předchozích období. V souladu s ustanovením § 244 odst. 1 DŘ vzniká povinnost podat daňové tvrzení do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, pokud dosud nebylo podáno. Nastane-li účinnost rozhodnutí o úpadku do 31. 1. příslušného zdaňovacího období, lhůta pro podání tohoto tvrzení se prodlouží oproti lhůtě stanovené ZDNE.

7.2.6. Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti

Pro tyto tři daně se použije ustanovení § 245 DŘ, jde o jednorázově uplatňované daně. Povinnost podat vstupní daňové tvrzení, pokud dosud nebylo podáno, vznikala ve lhůtě dle § 244 odst. 1 DŘ, tj. do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku. U daně z převodu nemovitosti se toto ustanovení bude vztahovat pouze na případy, kdy k převodu nemovitosti došlo ještě před rozhodnutím o úpadku, přičemž poplatníkem je převodce. Pokud došlo k nabytí nemovitosti v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku, poplatníkem daně z převodu nemovitosti je nabyvatel dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti³³ (dále jen „ZDDD“). V těchto případech se postupuje dle § 21 odst. 2 ZDDD.

7.3. Daňové pohledávky

Dle ustanovení § 242 odst. 1 DŘ se pro účely insolvenčního řízení daňové pohledávky považují:

- 1) pohledávky za majetkovou podstatou (období vzniku ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do dne ukončení insolvenčního řízení)

³² Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, v platném znění

³³ Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti, v platném znění

2) pohledávky, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou (splatné i nesplatné daňové pohledávky)

Ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku nevzniká k daňové pohledávce, která není pohledávkou za majetkovou podstatou úrok z prodlení dle § 243 odst. 3 DŘ. Dále v ustanovení dle § 109 IZ jsou vymezeny účinky zahájení insolvenčního řízení. Z pohledu správce daně jsou zejména důležité účinky týkající se exekuce, práv na uspokojení ze zajištění a vzniku zákonných sankcí. Obecně platí, že exekuce může být nařízena, nikoli však provedena § 109 odst. 1 písm. c) IZ. Zákaz provedení platí až do skončení insolvenčního řízení.

7.3.1. Pohledávky za majetkovou podstatou

Ustanovení § 242 DŘ stanoví, že daňové pohledávky, které vznikají v důsledku daňových povinností, jež vznikly v době v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení jsou pohledávkami za majetkovou podstatou.

Tyto pohledávky se uplatňují vůči insolvenčnímu správci pořadem práva, tak jako by insolvenční správce byl v nich dlužníkem (§203 IZ). Insolvenční správce uspokojí tyto pohledávky z majetkové podstaty v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku. Pro uplatnění těchto pohledávek se nepodává přihláška. Při uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou dochází v závislosti na způsobu řešení úpadku k těmto modifikacím:

1. V konkursu správce daně uplatňuje své pohledávky u insolvenčního správce standardním způsobem tj. doručení platebního výměru eventuálně s doplněním průvodního dopisu. Insolvenční správce by zásadně, má-li dostatek finančních prostředků, neměl otálet s jejich placením. Neuspokojí-li je z majetkové podstaty včas a v plné výši, lze se jejího splnění domáhat žalobou dle § 203 odst. 4 IZ.
2. Při reorganizaci se vedle přihlášených věřitelů účastní i věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení § 334 IZ. Podmínkou toho, že soud schválí reorganizační plán, je, že pohledávky za majetkovou podstatou byly uhrazeny před schválením reorganizačního plánu nebo mají být uhrazeny ihned

poté, co se reorganizačním plán stane účinným, ledaže bylo mezi dlužníkem a příslušným věřitelem dohodnuto jinak § 348 odst. 1 písm. e) IZ.

3. Při oddlužení jsou pohledávky za majetkovou podstatou uspokojovány průběžně osobou s dispozičním oprávněním.

7.3.2. Pohledávky, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou

Daňové pohledávky, které vznikají v důsledku daňových povinností, jež nastaly do dne předcházejícího dni, ve kterém nabylo účinnosti rozhodnutí o úpadku, se uplatní přihláškou dle § 16, § 173 a souvisejících IZ, je-li správce daně zajištěným věřitelem, uplatní pohledávku dle § 166, §167 a § 173 IZ. Pojem daňová pohledávka zahrnuje jak splatné daňové pohledávky (tj. nedoplatky), tak nesplatné daňové pohledávky, k jejichž stanovení mohlo dojít i po prohlášení úpadku, neboť daňová povinnost, za kterou byla daň stanovena, vznikla před rozhodnutím o úpadku. V souvislosti s ukončením přezkumného jednání³⁴ dochází k zastavení nalézacího řízení týkajícího se daňových povinností, které vznikly do rozhodnutí o úpadku. Časový okamžik zastavení nastane ukončením přezkumného jednání, a to ze zákona, s tím, že vydané rozhodnutí nabývá tímto dnem právní moci tzn. dosud nepravomocná rozhodnutí se stávají pravomocná dle § 242 odst. 2 DŘ.

7.3.3. Započtení, nakládání s vratitelným přeplatkem

Započtení lze využít ke kompenzaci jak soukromoprávních, tak veřejnoprávních pohledávek³⁵. V ustanovení § 154 daňového řádu se definuje, co se rozumí přeplatkem a vratitelným přeplatkem. Dále je stanoveno, že pro potřeby insolvenčního řízení je za majetek daňového subjektu považován též vratitelný přeplatek. V ustanovení § 242 odst. 2 a 3 DŘ se upravuje možnost jeho započtení. Přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou

³⁴ § 190 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, v platném znění

³⁵ Nález Ústavního soudu sp. zn.:III. ÚS 684/04 ze dne 28.7.2005 popř. sp. zn.: Pl ÚS 48/06 ze dne 9.12.2008 publikace č. 54/2009 Sb.

pohledávkami za majetkovou podstatou. Toto lze učinit nejpozději do přezkoumání těchto daňových pohledávek při přezkumném jednání. Přepatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných daňových pohledávek za majetkovou podstatou. Daňové pohledávky, které se uplatňují přihláškou v insolvenčním řízení, není možno započíst s daňovým pohledávkami vzniklými po rozhodnutí o úpadku, neboť mají nejen různý způsob uplatňování, ale také i uspokojení v rámci insolvenčního řízení.

7.3.4. Uplatnění pohledávek a lhůty pro přihlášení

V souvislosti s tím, o jaký druh pohledávky se jedná a v závislosti na fázi, ve kterém se nachází insolvenční řízení, lze rozlišit různé režimy uplatňování pohledávek. Z hlediska správce daně se uplatní zejména přihlášení pohledávky přihláškou dle § 165 a § 173 IZ a souvisejících IZ, je-li zajištěným věřitelem uplatní pohledávku dle § 166, § 167 a § 173 IZ. Jiný způsob nastává, jde-li o pohledávky za majetkovou podstatou.

Přihlašují se veškeré pohledávky, které vznikly v důsledku skutečností zakládající daňové povinnosti, jež nastaly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku. Přihlašovat pohledávky lze u příslušného soudu od okamžiku zahájení insolvenčního řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že vysoké procento řízení končí před rozhodnutím soudu o úpadku, doporučuje se s podáním přihlášky počkat do vydání rozhodnutí o úpadku. Pohledávku je nutné přihlásit vždy, nejpozději do skončení lhůty stanovené insolvenčním soudem v rozhodnutí o úpadku. Po uplynutí lhůty nelze pohledávky přihlásit. Pokud správce daně svojí pohledávku nepřihlásí ve stanovené lhůtě, nemůže být v rámci insolvenčního řízení uspokojena.

Správce daně nemusí mít v době, kdy běží lhůta pro přihlášení daňové pohledávky k insolvenčnímu soudu, tuto pohledávku splatnou anebo dokonce stanovenou. Nastanou-li okolnosti, za nichž nebude správci daně nic jiného, než přihlásit dosud nevyměřenou daňovou povinnost jako pohledávku neurčité výši, správce daně uvede v přihlášce, že jde o pohledávku dosud nevyměřenou rozhodnutím správce daně. Tuto pohledávku jednoznačně vymezí druhem daně a zdaňovacím obdobím, případně jeho částí a odkáže na příslušný hmotně-právní daňový předpis. Výši takto přihlašované pohledávky může správce daně

určit odhadem a do přihlášky uvést důvod, že bude upřesněna co do pravosti, výše nebo pořadí až po vydání rozhodnutí o vyměření daně. Po vydání tohoto rozhodnutí správce daně předběžnou přihlášenou pohledávku doloží. V daném případě možnost nejpozději až do přezkumného jednání měnit výši přihlášené pohledávky (buď směrem nahoru anebo dolů) a získat exekuční titul a zajistit si vykonatelnost příslušné daňové pohledávky.

Na základě účinků podání přihlášky nám ode dne doručení přihlášky insolvenčnímu soudu neběží u přihlášených nedoplatků prekluzivní lhůta k jejich vybrání a vymáhání, a to po celou dobu insolvenčního řízení § 160 odst. 1 a odst. 4 písm. b) DŘ a § 173 odst. 4 IZ. V případě, kdy přihlášená pohledávka v průběhu přezkumného jednání byla účinně popřena, běží původní lhůta pro placení daně.

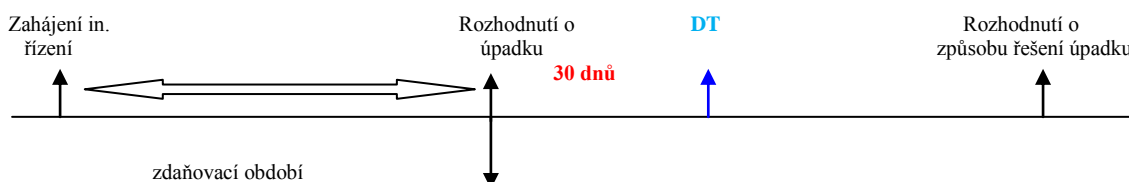
7.3.5. Povinnost a lhůty k podání daňového tvrzení

Povinnost podat daňové tvrzení je spojena s problematikou týkající se osoby s dispozičním oprávněním. Daňový řád upravuje postup pro podávání daňových tvrzení v jednotlivých fázích insolvenčního řízení. Povinnosti daňového subjektu v insolvenčním řízení se v dalším průběhu daňového řízení neliší od běžného daňového řízení, kromě některých okamžiků, které jsou stanoveny v § 244 DŘ.

1. Podání daňové tvrzení (DT) po rozhodnutí o úpadku

Daňový subjekt je povinen podat řádné daňové tvrzení za tu část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházející účinnosti rozhodnutí o úpadku a za, kterou dosud nebylo podáno. Lhůta pro podání DT činí 30 dnů od účinnosti výše uvedeného rozhodnutí, nelze jí prodloužit a DT podává dlužník.

Graf č. 2: DT po rozhodnutí o úpadku

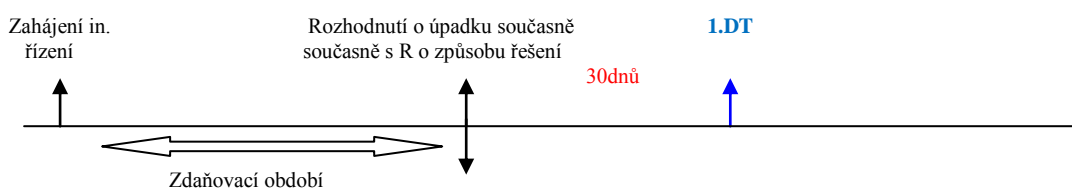
Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní
Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

V případě, že nastane situace, kdy je s rozhodnutím o úpadku současně vydáno též rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, může dojít k dvěma případům:

a) Spojí-li insolvenční soud rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o schválení reorganizace nebo s rozhodnutím o schválení oddlužení (v případě splátkového kalendáře), nedochází k přechodu dispozičních oprávnění z dlužníka na jinou osobu, daňové tvrzení opět podává dlužník. Lhůta pro podání činí 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku.

b) Spojí-li insolvenční soud rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o prohlášení konkursu nebo rozhodnutím o schválení oddlužení (v případě zpeněžením majetkové podstaty), přechází dispoziční oprávnění na insolvenčního správce a ten je povinen podat daňové tvrzení rovněž ve lhůtě 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku.

Graf č. 3: DT po rozhodnutí o úpadku současně s rozhodnutím o způsobu řešení

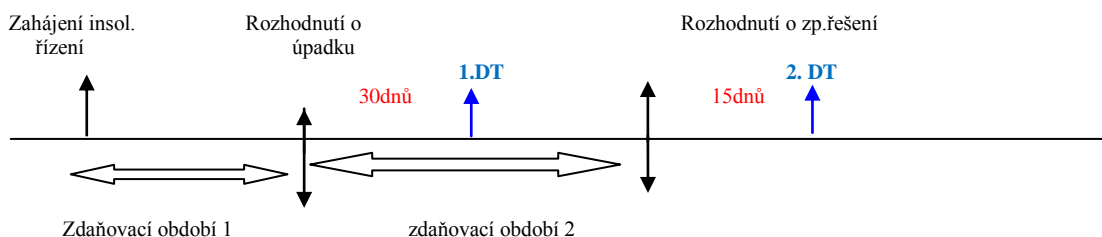

Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní
Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

2. Podávání daňového tvrzení po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

V případě, že rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku nebyla vydána současně a zároveň došlo k přechodu oprávnění dispozice s majetkovou podstatou, tvrzení podá dlužník (tedy osoba, která měla dosud dispoziční oprávnění), a to do 15 dnů ode dne, kdy došlo k přechodu dispozičních oprávnění. Pokud nedošlo rozhodnutím o způsobu řešení úpadku k přechodu dispozičních oprávnění daňové tvrzení se nepodává.

Graf č. 4: DT po rozhodnutí o úpadku a po rozhodnutí o způsobu řešení

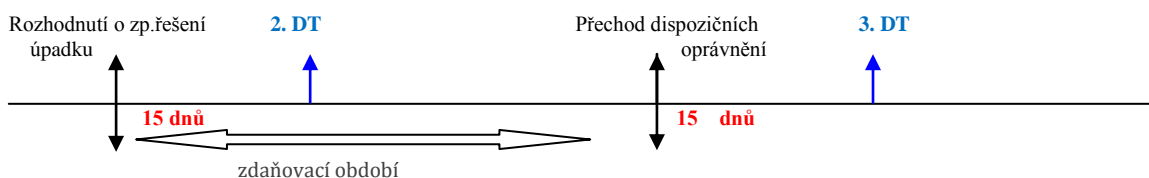

Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní
Pozn. vlastní zpracování autora, 2013

3. Podávání daňového tvrzení při přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou

Dojde-li po účinnosti rozhodnutí o úpadku k přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou z daňového subjektu na insolvenčního správce nebo opačně, je ten, kdo dosud byl oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, povinen ke dni přechodu zpracovat řádné daňové tvrzení za uplynou část zdaňovacího období za kterou dosud nebylo podáno. Řádné daňové tvrzení je povinen podat do 15 dnů ode dne, ke kterému mělo dojít k jeho zpracování.

Graf č. 5: DT při přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou

Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní
Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

4. Podávání daňového tvrzení v běžném termínu

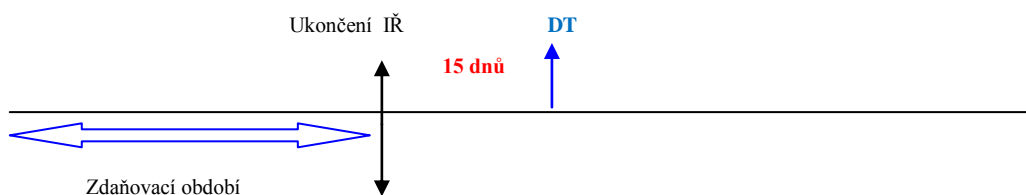
V průběhu insolvenčního řízení podává osoba s dispozičním oprávněním daňová tvrzení, dle jednotlivých zvláštních daňových předpisů – avšak pouze daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku. Lhůty, ve kterých je daňový subjekt povinen podat řádná daňová tvrzení v průběhu insolvenčního řízení, zůstávají zachovány.

5. Podávání daňového tvrzení v souvislosti s ukončováním insolvenčního řízení

Ke dni ukončení insolvenčního řízení je osoba s dispozičním oprávněním povinna zpracovat daňové tvrzení za tu část zdaňovacího období, za kterou dosud nebylo podáno, do 15 dnů ode dne ukončení řízení. Konkrétně se daňové tvrzení podává:

- a) ke dni předložení konečné zprávy insolvenční správce
- b) ke dni podání návrhu na zrušení konkursu insolvenční správce
- c) ke dni zrušení konkursu insolvenční správce
- d) ke dni splnění reorganizačního plánu dlužník
- e) ke dni splnění oddlužení splátkovým kalendářem dlužník
- f) ke dni splnění oddlužení zpeněžením majetkové podstaty insolvenční správce

Graf č. 6: DT při ukončení insolvenčního řízení

Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní
Pozn. Vlastní zpracování autora, 2013

7.4. Uspokojování pohledávek v insolvenčním řízení

Insolvenční zákon nám dost striktně rozdělil věřitele a určil pořadí, jakým budou uspokojováni.

1) Věřitelé, kteří uplatňují své pohledávky podáním přihlášky - jedná se o hlavní skupinu pohledávek v insolvenčním řízení. Tyto klasické pohledávky se uspokojují v závislosti na způsobu řešení úpadku a je možné je přihlašovat od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. Přihlásit lze i nesplatnou

pohledávku nebo vázanou na podmínku. Pohledávky uplatňované přihláškou lze rozdělit na zajištěné a nezajištěné.

Jedná se o takové daňové pohledávky, které vznikly do dne předcházejícímu dni, ve kterém rozhodnutí o úpadku nabylo účinnosti. Pohledávky se většinou uspokojují až v závěru insolvenčního řízení a to, rozvrhem při konkursu, plněním reorganizačního plánu nebo plněním oddlužení, nestanoví-li zákon jinak.

2) Věřitelé, kteří nepodávají přihlášku pohledávek – jde o pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou tzv. „zapodstatové“. Uplatňují se vůči insolvenčnímu správci pořadem práva, tak jako by byl insolvenční správce dlužníkem dle ustanovení § 203 odst. 1 IZ. Lze je rozdělit na:

- a) pohledávky za majetkovou podstatou, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení dle § 168 odst. 1 IZ,
- b) pohledávky za majetkovou podstatou, které vznikly po rozhodnutí o úpadku dle § 168 odst. 2 IZ,
- c) pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou dle § 169 IZ.

Tyto pohledávky se uspokojují kdykoliv³⁶ po rozhodnutí o úpadku, mají přednost před pohledávkami přihlašovanými.

Správce daně při konkursu uplatňuje „zapodstatové“ pohledávky u insolvenčního správce standardním způsobem – doručením platebního výměru. V případě oddlužení se tyto pohledávky uplatňují u osoby s dispozičním oprávněním. V případě reorganizace musí soud schválit reorganizační plán. Podmínkou schválení plánu je, že „zapodstatové“ pohledávky byly již uhrazeny před schválením plánu nebo mají být uhrazeny po jeho účinnosti, ledaže bylo mezi dlužníkem a věřitelem dohodnuto jinak ustanovení § 348 odst. 1 písm. e) IZ.

3) Věřitelé, kteří mají pohledávku zajištěnou³⁷ - jedná se specifickou skupinu insolvenčních věřitelů, jejichž pohledávky jsou zajištěny majetkem, který patří do majetkové podstaty. Zajištění je možné zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva, postoupením pohledávky

³⁶ tj. pokud jsou na ně finanční prostředky

³⁷ Zajištěný věřitel § 2 g) IZ

k zajištění nebo obdobným právem dle zahraniční právní úpravy. Tyto pohledávky se uplatňují přihláškou, ve které je nutné prokázat zajištění a přiložit průkazné listiny k prokázání skutečnosti.

V daňovém řízení je nejčastějším způsobem zajištění zřízení zástavního práva dle ustanovení § 170 DŘ. Pro pořadí uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva. Zajištění věřitelé mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena 100 % čistého výtěžku³⁸ zpeněžení, a to kdykoliv v průběhu řízení. V případě, že nebyla zajištěná pohledávka zcela uspokojena, považuje se její neuspokojená část za pohledávku přihlášenou, avšak nezajištěnou, nestanoví-li zákon jinak. Zpeněžením předmětu zajištění zaniká zajištění pohledávky. Podle dřívějšího zákon³⁹ se pohledávky tzv. oddělených věřitelů (tzn. zajištěných) uspokojovaly v maximální výši 70% výtěžku zpeněžení⁴⁰. Zbýlých 30% se mohlo použít a částečnému uspokojení nezajištěných věřitelů.

4)Věřitelé, kteří mají pohledávku podřízenou – jedná se o pohledávky, které mají být podle smlouvy uspokojeny až po uspokojení pohledávky jiné popř. ostatních pohledávek dlužníka § 172 odst. 2 IZ. Podřízené pohledávky se uspokojují v závislosti na míře jejich podřízenosti a po úplném uhrazení všech pohledávek (s výjimkou pohledávek v § 170 IZ) týkající se insolvenčního řízení.

7.5. Daňové pohledávky po ukončení insolvenčního řízení

K ukončení insolvenčního řízení, resp. k zániku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, dochází ke dni:

a) nabytí právní moci

- rozhodnutí soudu o tom, že dlužník není v úpadku § 158 IZ
- rozhodnutí o zrušení konkursu § 308 IZ
- rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu § 352 IZ
- rozhodnutí o splnění oddlužení § 413 IZ

³⁸ po odečtení odměny správce nejvýše 9% z výtěžku, nákladů na správu majetku nejvýše 4% výtěžku a náklady spojené se zpeněžením majetku nejvýše 5% výtěžku

³⁹ Zákon č. 328/1992 Sb., o konkursu a vyrovnání, v platném znění

⁴⁰ § 28 odst. 3 ZKV

b) kdy je v insolvenčním rejstříku zveřejněno rozhodnutí o odmítnutí či zamítnutí insolvenčního návrhu § 142 IZ, pokud soud dle § 146 IZ neurčí, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení zanikají až právní mocí takového rozhodnutí.

7.5.1. Daňové pohledávky po ukončení konkursu

Ukončením insolvenčního řízení – zrušením konkursu neuhrazené daňové pohledávky v zásadě nezanikají. Výjimku upravuje § 311 IZ. Pokud při zrušení konkursu dle § 308 odst. 1 písm. c) a písm. d) IZ dojde ke zrušení a následně k zániku právnické osoby, která je dlužníkem, a to bez právního nástupce, platí podle ustanovení § 311 IZ, že zanikají i neuspokojené pohledávky za tímto dlužníkem, nelze-li je uspokojit ze zajištění, a to jak osobního, tak věcného. Pokud pohledávka zaniká, pak ke dni výmazu právnické osoby z obchodního rejstříku.

Jedná-li se o fyzickou osobu, tak lze po zrušení konkursu podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci pro zjištěnou neuspokojenou pohledávku, kterou dlužník nepopřel. Exekučním titulem je upravený seznam pohledávek. Jde o veřejnou listinu, která nepředstavuje překážku, jež by po zrušení konkursu bránila projednání sporu o stejné plnění před orgánem, do jehož pravomoci náleží projednání takové věci. Právo se promlčí za 10 let od zrušení konkursu § 311 odst. 2 IZ. V případě, že pohledávku bude vymáhat správce daně, řídí se ustanovením § 160 DŘ, které upravuje prekluzivní lhůty pro placení daně.

7.5.2. Daňové pohledávky po ukončení oddlužení

Po splnění všech povinností dle schváleného způsobu oddlužení vydá insolvenční soud usnesení, kterým vezme na vědomí splnění oddlužení. S vydáním tohoto rozhodnutí ještě nejsou ve vztahu k existenci neuspokojených pohledávek spojeny fakticky žádné důsledky. Neuspokojené pohledávky trvají až do vydání usnesení o osvobození dlužníka od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení. Toto rozhodnutí vydává soud pouze na návrh dlužníka. Rozhodnutí jej zároveň osvobodí od placení pohledávek dle § 414 odst. 1 a

2 IZ. Pokud byla pohledávka za dlužníkem zajištěna např. ručením či zástavou nebo pokud zde bylo vedle dlužníka více spoludlužníků, nic nebrání věřiteli, aby svoji pohledávku nebo její část vymáhal po těchto osobách i za stavu, kdy byl dlužník od plnění osvobozen (Maršíková, 2009, 121 s.). Na případně neuhrazené daňové pohledávky za majetkovou podstatou se osvobození dlužníka nevztahuje a je možné je po skončení insolvenčního řízení vymáhat. Právo zajištěného věřitele dle § 414 odst. 4 IZ zůstává zachováno.

Všechny pohledávky, od jejichž placení byl dlužník osvobozen, se stávají naturálními obligacemi, což znamená, že nezaniká právo jejich uspokojení dlužníkem (v případě dobrovolného plnění se nejedná o bezdůvodné obohacení), avšak zaniká nárok na vymáhání tohoto uspokojení po dlužníku. Daňový nedoplatek se odepíše a nadále trvá. Správce daně je povinen ověřovat trvání podmínek pro jeho odpis. K zániku dojde teprve uplynutím prekluzivní lhůty pro placení daně stanovené v § 160 DŘ nebo jiným zákonným způsobem např. úhradou nedoplatku. V případě, že dojde k odejmutí osvobození dlužníka dle § 417 IZ, je možné pohledávky opět vymáhat.

7.5.3. Daňové pohledávky po ukončení reorganizace

Přijetím reorganizačního plánu zanikají dle ustanovení § 359 IZ zůstatky pohledávek nepřiznaných tímto plánem. Zanikají takto i pohledávky nepřihlášené dle § 356 IZ a rovněž pohledávky, které se insolvenčním řízením neuspokojují § 170 IZ s výjimkou mimosmluvních sankcí postihující majetek dlužníka nebo není-li v reorganizačním plánu uvedeno jinak.

V souvislosti s účinky reorganizačního plánu je nutné zabývat se otázkou právních vztahů mezi věřiteli a dlužníkem po zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu či po rozhodnutí o přeměně reorganizace v konkurs. Případy, ve kterých soud rozhodne o zrušení již schváleného a účinného reorganizačního plánu, jsou vymezeny v § 362 IZ. Pokud insolvenční soud rozhodne o zrušení reorganizačního plánu, mohou věřitelé bez dalšího požadovat uspokojení pohledávek a jiných práv, které měli před jeho schválením. Práva věřitelů a třetích osob založená reorganizačním plánem nejsou dotčena dle § 362 odst. 3 IZ. Dochází tak k obnovení právních vztahů ve stavu, jaký byl před účinností reorganizačního plánu, ale současně zůstávají zachována práva subjektů uvedených

v reorganizačním plánu. V ustanovení § 363 IZ jsou taxativně vymezeny případy, ve kterých soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurs. Rozhodnutím o této přeměně nastávají účinky spojené s prohlášením konkursu dle § 245 a násl. IZ, pokud insolvenční soud ve svém rozhodnutí nestanoví podmínky přeměny jinak § 363 odst. 5 IZ.

Je tedy otázkou, zda by pohledávky existující před účinností reorganizačního plánu, které dle § 356 odst. 1 IZ zanikly, mohly by být po vydání rozhodnutí dle § 363 IZ bez dalšího uspokojovány. Proto je důležité v reorganizačním plánu uvést údaje dle § 340 odst. 1 písmena g) IZ o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace.

Po účinnosti reorganizačního plánu lze proti dlužníku nařídit a provést výkon rozhodnutí nebo exekuci k vymožení pohledávky, stanovené reorganizačním plánem. Byla-li tato pohledávka popřena, lze výkon rozhodnutí nebo exekuci vést pouze v případě právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění této pohledávky § 360 IZ. Toto ustanovení platí i pro výkon rozhodnutí nebo exekuci proti třetí osobě, která převzala na základě reorganizačního plánu povinnost za dlužníka nebo vedle něho.

7.6. Schéma struktury insolvenčního řízení pro potřeby DŘ

1. Zahájení insolvenčního řízení - návrh (§ 97 – § 98 IZ)

- exekuci nelze provést

2. Vyhláška

- oznámení o zahájení insolvenčního řízení do 2 hodin – v ISIRu (§101 IZ)
- vyrozumění finančních úřadů insolvenčním soudem (§102 IZ)

**Lhůta k vydání rozhodnutí
o ins.návrhu 15 dnů (§ 134 IZ)**

Jiná rozhodnutí dle (§142 IZ)

Možnost vyhlášení Moratoria

3. Rozhodnutí o úpadku

- ustanovení insolvenčního správce
- výzva k přihlášení pohledávek – stanovení lhůty
- místo a termín schůze věřitelů

**Podání daňových tvrzení osobou s dispozičním oprávněním
Přihlášky pohledávek včetně příslušenství (§ 173 - § 187 IZ)
Přezkoumání správcem (§ 188 IZ)
Přezkumné jednání – schůze věřitelů**

- možnost rozhodnutí o řešení úpadku reorganizací § 323 IZ – reorganizační plán
- možnost vzniku incidenčního sporu při popření pohledávky
- zvolení věřitelského výboru

4. Rozhodnutí o způsobu řešení

- obsaženo buď již v rozhodnutí o úpadku nebo zvlášť

Konkurz

- zpeněžení majet. podstaty
- zodpovědný insol. správce
pro daňové řízení

Reorganizace

- provádění reorg. plánu
- zodpovědný dlužník pro
pro daňové řízení

Oddlužení

- zpeněžení majet. podstaty
- plnění splátkové kalendáře
- zodpovědný IS /dlužník

Při nesplnění REO. nebo ODD. nastává konkurs

Lhůty pro podání ŘDT a DDT se v průběhu IŘ zachovávají § 244 odst 2 DŘ

Úhrada pohledávek za podstatou – průběžně

Nakládání s výtěžkem zpeněžení

- Konečná zpráva

Úhrada pohledávek

- vydání usnesení o ukončení reorganizace

DS povinně zpracuje ŘDT za předchozí období, za které nebylo podáno §244 odst.3 DŘ

- Rozhodnutí o schválení KZ
- Soud vydá rozvrhové usnesení

5. R o zrušení konkursu R o splnění reorganizace R o splnění oddlužení

- povinnost zpracovat ŘDT za tu část zdaňovacího období, za kterou nebylo dosud podáno,
- do 15-ti dnů ode dne, ke kterému bylo došlo k jeho zpracování § 244 odst. 3a5 DŘ

a) Výmaz dlužníka u K

b) Pokračování běžné činnosti daňového subjektu dle DŘ

Zdroj: Metodika GFŘ, Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2013

7.6. Daňové nedoplatky přihlášené do IŘ v roce 2009 až 2012

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání jich finanční úřady k 31. 12. 2009 přihlásily **do insolvenčních řízení 21,2%, tj. 14,4 mld. Kč**. Za rok 2009, tj. za období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009, jich bylo přihlášeno přes **2 mld. Kč** a v těchto řízeních jich bylo v roce 2009 uspokojeno **352 mil. Kč**, tj. výtěžnost 17,6%. Tyto výsledky jsou v podstatě srovnatelné s vývojem v roce 2008, nicméně efektivita těchto řízení je z hlediska vynaložených nákladů, kapacit finančních úřadů a i z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek, dlouhodobě na poměrně nízké úrovni (navíc zde stále převažuje likvidační forma řešení insolventnosti dlužníků v podobě konkursu). Přesto všechno se nová právní úprava insolvenčních řízení jeví jako rychlejší a pružnější v porovnání s předešlou úpravou tzv. „starých“ konkursů (zákon o konkursu a vyrovnání)⁴¹.

Z celkového objemu daňových nedoplatku evidovaných ve vymáhání k 31. 12. 2010 (71,2 mld. Kč) jich byla téměř pětina přihlášena finančními úřady do insolvenčního řízení. Jedná se o částku **14,1 mld. Kč, tj. 19,8%**. Za rok 2010 jich bylo přihlášeno do insolvenčních řízení přes 2,5 mld. Kč, tj. o 0,5 mld. Kč více než v předchozím roce. V rámci těchto řízení jich bylo v tomto období uspokojeno přes 132 mil. Kč, tj. výtěžnost 5,3 %⁴². V roce 2010 byl zaznamenán nárůst počtu zahájených insolvenčních řízení. Vzestupný trend se několikanásobně projevil u fyzických osob. Nejčastěji uváděnými důvody jsou především problémy s platební morálkou obchodní partnerů, narůstající druhotnou platební neschopností, opožděnými platbami a neustále prodlužujícími lhůtami splatnosti zakázek.

Dle stavu v evidenci daní je ke dni 31. 12. 2011 vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě **16,5 mld. Kč**. Došlé platby z insolvenčních řízení k 31. 12. 2011 pouze za rok 2011 činily celkem **284,4 mil. Kč**. Stále přetrvává trend nižší efektivity těchto řízení z hlediska výtěžnosti. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni oproti výsledkům dosaženým finančními úřady

⁴¹ <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/325.html?year=0> ze dne 15. 9. 2010, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2009 čj. 48/15 690/2010-481

⁴² <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/325.html?year=0> ze dne 15. 6. 2011, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2010, čj. 25/46 603/2011-255

při vymáhání pohledávek vlastními úkony⁴³. V roce 2011 byl zaznamenán patrný nárůst zahájených insolvenčních řízení. A to především u fyzických osob – nepodnikatelů, kde je způsob řešení úpadku oddlužení. U podnikatelů byl největší nárůst evidován ze dvou hlavních důvodů:

1. úbytek zakázek a prodlužující se lhůta splatnosti
2. zhoršená platební morálka a narůstající druhotná platební neschopnost.

Dle stavu evidencí daní byla ke dni 31. 12. 2012 vykázána kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě **19,2 mld. Kč**, což představuje 19,4% objemu všech daňový nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o 2,7 mld. Kč. Došlé platby z insolvenčních řízení v roce 2012 v roce 2012 ke dni 31. 12. 2012 činily celkem 124,9 mil. Kč⁴⁴. Výťažnost roku 2012 činí 4,6%, což představuje nejnižší hodnotu sledovaných čtyř let. V roce 2012 lze zaznamenat nárůst podaných návrhů na zahájení insolvenčních řízení a tím i související nárůst přihlášených pohledávek na 2,7 mld. Kč.

Tabulka č. 1: Přehled přihlášených daňových nedoplatku do insolvence 2008 - 2012

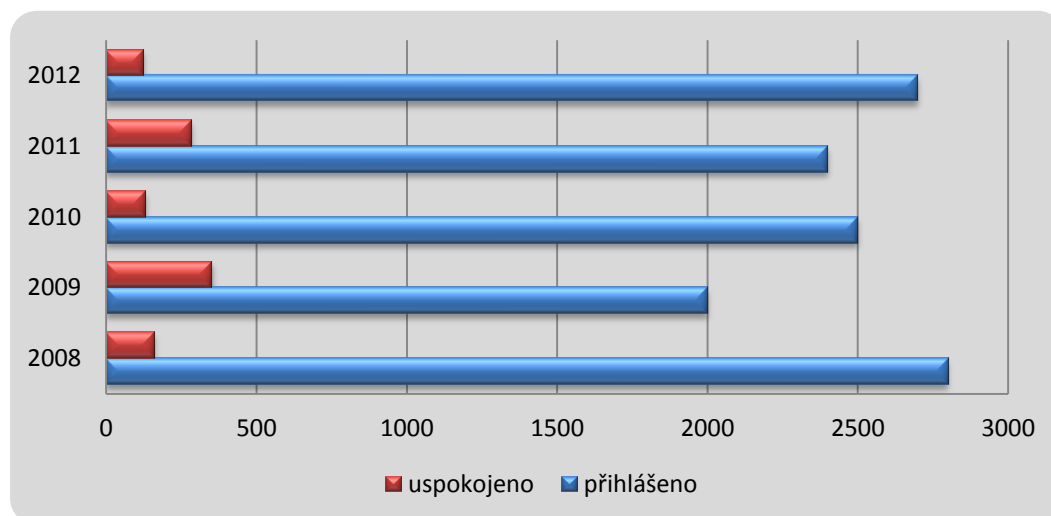
Období	Přihlášeno v mil.	Uspokojeno v mil.	Výtěžnost v %
2008	2 800	160	5,7
2009	2 000	352	17,6
2010	2 500	132	5,3
2011	2 400	284	11,8
2012	2700	125	4,6

Zdroj: Informace o činnosti daňové správy ČR za roky 2008 až 2012
 Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

⁴³ http://intranet.ds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/ufdr_vysledky_cinnosti.html ze dne 20. 9. 2012, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2011

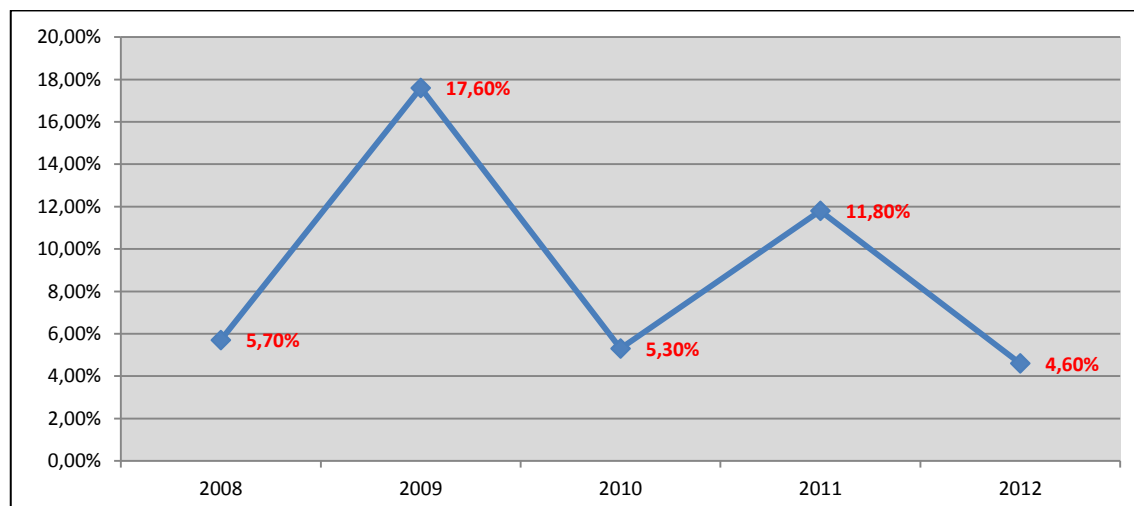
⁴⁴ http://intranet.ds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/ufdr_vysledky_cinnosti.html ze dne 3. 7. 2013 Informace o činnosti daňové správy za rok 2012

Graf č. 7: Přehled přihlášených daňových nedoplatků do insolvence 2008-2012

Zdroj: Informace o činnosti daňové správy ČR za roky 2008 až 2012
Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

Graf č. 8: Výtěžnost insolvence 2008 - 2012

Zdroj: Informace o činnosti daňové správy ČR za roky 2008 až 2012
Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

Z uvedeného grafu č. 2 je patrné, že v roce 2009 dosáhly finanční úřady nejvyšších hodnot výtěžnosti daňových pohledávek z insolvenčních řízení. Oproti tomu rok 2012 zaznamenal hodnotu nejnižší. Úspěšnost v umořování daňových nedoplatků finančních úřadů jako přihlášených věřitelů do insolvenčních řízení dosahuje oproti jiným způsobům vymáhání daňových pohledávek velmi nízké úrovně.

Po dobu těchto pěti let a po nabytí účinnosti nového insolvenčního zákona přetrvává trend velmi nízké efektivity těchto řízení z hlediska jejich výtěžnosti. S nízkou výtěžností pohledávek souvisí převážně délka trvání insolvenčního řízení, ale i hodnota majetku dlužníka a následná likvidita majetkové podstaty.

Stále platí, že přihlášené daňové pohledávky jsou uspokojovány v minimální míře. Jednou z problematických skutečností je fakt, že insolvenční řízení bývá často zahájeno až v okamžiku, kdy dlužník nevládní již žádný mobiliární či jiný majetek, pohledávky není možno vymocit a tudíž stávají se nedobytnými. Efektivita insolvenčního řízení z hlediska vynaložených nákladů, vyčleněných kapacit finančních úřadů a z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek se jeví stále na velmi nízké úrovni. Z výše uvedených údajů vyplývá, že v roce 2012 došlo k nejnižšímu uspokojení daňových pohledávek.

8. Příklad z praxe

8. 1. Zahájení insolvenčního řízení - řízení do úpadku

Dne 21. 9. 2011 byl podán ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem insolvenční návrh věřitele DAZUI s.r.o. Insolvenční soud téhož dne v 10,03 hod. zveřejnil v insolvenčním rejstříku vyhlášku spis. zn.. KSUL 74 INS 17040/2011⁴⁵ a s tímto okamžikem nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení. Usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-6 ze dne 12. 10. 2011 insolvenční soud vyzval věřitelé dlužníka k doložení svých pohledávek vůči dlužníkovi a prokázání jejich oprávněnosti. Téhož dne vyzval usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-7 dlužníka, aby se vyjádřil k insolvenčnímu návrhu věřitele a dále dlužníku uložil předložit seznam svého majetku včetně pohledávek s uvedením svých dlužníků, seznam závazků s uvedením svých věřitelů a seznam svých zaměstnanců. Ve stanovené lhůtě dne 25. 10. 2011 se dlužník ke všem bodům výzvy vyjádřil a předložil soudu uvedené seznamy. K pohledávce uplatňované navrhovatelem uvedl, že je oprávněná a nezpochybňuje ji. Usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-10 soud uložil navrhovateli insolvenčního řízení zaplacení zálohy na náklady insolvenčního řízení ve výši 50 000,-Kč na příslušný účet krajského soudu. Tuto povinnost navrhovatel splnil a doložil záznam o složení zálohy ve výši 50 000,-Kč ze dne 16. 12. 2011. Na základě žádosti o určení osoby správce ze dne 25. 1. 2012 bylo vydáno Opatření Předsedy krajského soud čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-13, kterým určil insolvenčním správcem Ing. Alenu Veverkovou.

Na základě uvedených skutečností a prohlášení dlužníka o tom, že nerozporuje tvrzení věřitele, že se nachází v úpadku a s ohledem na jeho aktuální ekonomickou situaci (neschopnosti platit své závazky), rozhodl soud o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka. Podle § 133 odst. 1 písm. a) IZ lze o insolvenčním návrhu rozhodnout bez jednání, neboť jde o návrh, kterému lze plně vyhovět a nikdo tento návrh neodporuje. Soud proto jednání nenařizoval a po marném uplynutí lhůty k podání návrhu na moratorium rozhodl usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-14⁴⁶ ze dne 13. 12. 2011 tak, že se zjišťuje úpadek dlužníka. Zveřejněním v insolvenčním rejstříku tj. **13. 2. 2012** nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Insolvenčním správcem byla ustanovena Ing. Alena Veverková.

⁴⁵ viz příloha č. 1

⁴⁶ viz příloha č. 2

Insolvenční soud vyzval věřitelé, kteří nepřihlásili své pohledávky, aby tak učinili ve lhůtě 30-ti dnů ode dne zveřejnění rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku tzn. nejpozději do 14. 3. 2012. Zároveň bylo v souladu s ustanovením § 136 IZ nařízeno přezkumné jednání na den 29. 3. 2012, jehož předmětem byla první schůze věřitelů, kde byly projednány insolvenčním správcem zjištěné majetkové, osobní a příjmové poměry dlužníka, zvolení věřitelského výboru či zástupce věřitelů a další. Insolvenční soud uložil insolvenčnímu správci, aby ve stanovené lhůtě předložil seznam přihlášených pohledávek v souladu s § 189 IZ. Usnesení o úpadku nabylo právní moci bodech I. a II. výroku usnesení dne 1. 3. 2013 a v bodech III. až XII. výroku usnesení dne 13. 2. 2012. O způsobu řešení úpadku soud nerozhodoval, neboť běžela lhůta k případnému podání návrhu na povolení reorganizace.

8. 2. Prohlášení insolvenčního řízení - řízení po úpadku

Tato část insolvenčního řízení začíná po vydání usnesení o úpadku. Vyhláška o přezkumném jednání byla vydána 13. 2. 2013 čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-1. Insolvenční správce připravil zprávu o stavu řízení, seznam přihlášených pohledávek a soupis majetkové podstaty, které byly zveřejněny v insolvenčním rejstříku dne 22. 3. 2012. Dne 29. 3. 2012 proběhlo přezkumné jednání, po kterém následovala schůze věřitelů. Ke dni předcházejícím přezkumného jednání bylo doručeno celkem 42 přihlášek pohledávek 40 věřitelů v celkové hodnotě 34 075 136,44 Kč. Byly přihlášeny pohledávky, které jsou pohledávkami na roveň za majetkovou podstatou, ty se nepřezkoumávaly – jedná se o pracovněprávní nároky. Zajištěné pohledávky zjištěny nebyly. Byly popřeny tři přihlášky č. 13, č. 33 a č. 6. Částečně byly popřeny insolvenčním správcem a úpadcem pohledávky přihlášené pod č. 13 do výše 10 715,- Kč pro výši z důvodu provedení zápočtu věřitelem a pohledávky přihlášené pod č. 33 do výše 503 752,73 pro pravost z důvodu soudního sporu o existenci pohledávky. V plné výši a pro pravost byly popřeny pohledávky přihlášené pod č. 6. Po přezkumném jednání se konala první schůze věřitelů, na které insolvenční správce podal zprávu o dosavadní činnosti. Na schůzi věřitelů se hlasovalo o typu věřitelského orgánu, kterým se stál zástupce věřitelů a jeho náhradník. Zástupcem věřitelů byl zvolen navrhovatel insolvenčního návrhu společnosti DAZUI s.r.o. a jeho

náhradníkem Finanční úřad v Roudnici nad Labem. Dále bylo na schůzi věřitelů hlasováno o způsobu řešení úpadku, všichni přítomní věřitelé hlasovali pro řešení úpadku dlužníka konkursem. Insolvenční správce navrhl totéž. Soud zkonstatoval, že dlužník je právnickou osobou, protože je možné řešení úpadku pouze formou konkursu nebo reorganizace. Vzhledem k tomu, že v případě dlužníka nebyly splněny podmínky pro reorganizaci dle ustanovení § 316 odst. 4 IZ, nepřicházel v úvahu jiný způsob řešení úpadku dlužníka, než prohlášení konkursu na jeho majetek. Soud proto prohlásil konkurs a bylo vydáno usnesení čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-6, které bylo zveřejněno dne 3. 4. 2012. v insolvenčním rejstříku.

Na základě žádosti insolvenčního správce ze dne 10. 4. 2012 bylo vydáno usnesení čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-8, kterým soud vyslovil souhlas s prodejem movitých věcí mimo dražbu. Soud rozhodl ve smyslu ustanovení § 289 odst. 1 IZ. Podáním doručeným soudu 20. 4. 2012 vzal insolvenční správce částečně zpět své popření pohledky učiněné na přezkumném jednání s tím, že nově popírá pohledávku přihlášenou pod. č. 33 co do výše 331 419,88 Kč. Dne 2. 5. 2012 insolvenční správce požádal o převedení zálohy na náklady insolvenčního řízení ve výši 50 000,-Kč a ta byla převedena. Dne 28. 5. 2012 bylo vydáno usnesení čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-13, ve kterém soud vzal na vědomí částečně zpětvzetí popření pohledávky do insolvenčního řízení pod č. 33. Zpráva o stavu insolvenčního řízení byla zveřejněna 20. 7. 2012. Ve zprávě insolvenčního správce soudu sdělil, že věřitel č. 6 podal žalobu na určení pravosti pohledávky a seznámil soud s činností, které činí ke zpeněžení majetkové podstaty. Dne 15. 11. 2012 bylo Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručeno podání věřitele, kterým si stěžuje na postup insolvenčního správce při nevyplacení mezd bývalých zaměstnanců. Krajský soud v Ústí nad Labem reagoval na stížnost písemností ze dne 7. 12. 2012, zveřejněnou v insolvenčním rejstříku dne 10. 12. 2012, ve které věřiteli doporučil, aby se domáhal plnění pohledávek žalobou proti insolvenčnímu správci, přičemž jej upozornil, že se nejedná o incidenční spor. Usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-28⁴⁷ ze dne 15. 4. 2013 soud schválil dohodu o započtení pohledávek mezi s věřitelem č. 33 a insolvenčním správcem ve výši 247 223, 50 Kč. A tím pohledávka dlužníka vůči věřiteli zanikla a pohledávka věřitele vůči dlužníkovi se snížila o uvedenou částku. Na základě žádosti o souhlas s vynětím movitých věcí z majetkové podstaty doručené soudu 8. 4. 2013 soud udělil insolvenčnímu správci

⁴⁷ viz příloha č. 3

souhlas s vyjmutím věcí ze soupisu majetkové podstaty, z důvodu jejich neprodejnosti (zastaralé a nefunkční věci) a nedohledatelnosti (ztracených na stavbách). K žádosti se souhlasně vyjádřil i náhradník zástupce věřitelů Finanční úřad pro Ústecký kraj – Územní pracoviště v Roudnici nad Labem.

Dále insolvenční správce podáním doručeným soudu dne 24. 7. 2013 požádal o souhlas s prodejem pohledávek, zapsaných do majetkové podstaty dlužníka pod položkami č. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 a 11, mimo dražbu s odůvodněním, že se jedná o obtížně vymahatelné pohledávky a náklady spojené s případným prodejem by nebyly adekvátní předpokládanému výtěžku. K žádosti bylo připojeno souhlasné stanovisko náhradníka zástupce věřitelů. Soud rozhodl o žádosti a ve smyslu ustanovení § 289 odst. 1 IZ, když neshledal důvody, pro které by neměl souhlas vyslovit a zveřejnil dne 11. 9. 2013 Usnesení čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-34.

Zprávy č. 6 a č. 7 insolvenčního správce o dosavadní činnosti a stavu insolvenčního řízení dlužníka zveřejněné v insolvenčním rejstříku informují insolvenční soud o aktuálním dění probíhajícího konkursu, o stavu majetkové podstaty a o dosavadních výdajích insolvenčního správce. V závěru zprávy č. 7 insolvenční správce informuje soud o přípravě konečné zprávy a sděluje, že probíhající incidenční spor čj. 74 ICM 1026/2012 nebude mít na připravovanou konečnou zprávu vliv.

8.3. Incidenční spor čj. 74 ICM 1026/2012

Věřitel č. 6 – soukromý podnikatel Jindřich Jiránek, prostřednictvím advokátní kanceláře JUDr. Ivan Vávra, podal žalobu⁴⁸ o určení pravosti pohledávky doručenou Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 13. 4. 2012.

Žalobce uvádí, že jeho pohledávka vznikla na základě Smlouvy o dílo č. 6/7/2007 ze dne 17. 7. 2007 a je názoru, že jeho žaloba je po právu a že popření pohledávky co do pravosti ze strany žalované (insolvenční správkyňě) bylo provedeno pouze čistě účelově. S ohledem na uvedené skutečnosti navrhuje, aby Krajský soud v Ústí nad Labem vydal rozsudek, v němž určí, že pohledávka žalobce je po právu platná.

⁴⁸ viz příloha č. 4

8.4. Podání přihlášky správcem daně do insolvenčního řízení

Správce daně na základě usnesení o úpadku čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-14 přistoupil dne 9. 3. 2012 k vystavení přihlášky pohledávek čj. 20000/12/198972501518⁴⁹, která vznikla na základě platných daňových zákonů. Všechny pohledávky na uvedené přihlášce byly peněžité, nepodřízené, nepodmíněné, splatné a vykonatelné. V insolvenčním rejstříku přihláška zaevidována pod č. 25.

Daňový dlužník je povinen podat řádné daňové tvrzení za tu část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházející účinnosti rozhodnutí o úpadku, jelikož ke dni vystavení výše uvedené přihlášky správci daně nebyla známa výše pohledávek na daních k tomuto datu, vystavil správce dne 9. 3. 2012 i přihlášku odhadnuté výše čj. 20001/12/198972501518⁵⁰. Ta byla v insolvenčním rejstříku zaregistrována po č. 32-1. Daňové pohledávky byly přihlášeny jako odhadnuté, peněžité, nepodřízené, nepodmíněné, nesplatné a nevykonatelné. Dle ustanovení § 192 odst. 4 IZ může věřitel až do skončení přezkumného jednání tj. 29. 3. 2012, dokud jeho pohledávka není zjištěna, měnit výši přihlašované pohledávky. Na základě došlých daňových přiznání správce daně upřesnil dne 28. 3. 2013 přihlášku odhadnuté výši a to vystavením Doplnění přihlášky pohledávek čj. 25151/12/198972501518⁵¹, zaevidovanou pod č. 32-2.

Dne 29. 3. 2012 na přezkumném jednání byly daňové pohledávky přezkoumány a zjištěny jako nezajištěné.

8.5. Zhodnocení insolvenčního řízení insolvenčním správcem

U analyzovaného konkursu jsem byla Krajským soudem v Ústí nad Labem Usnesením čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-14 ustanovena insolvenčním správcem.

Mezi několika mně svěřenými konkursy se tento vymyká v několika ohledech. Předně úpadek společnosti byl způsoben především všeobecnou krizí ve stavebnictví a stačily dva úpadky spolupracujících stavebních společností a dominový efekt způsobil

⁴⁹ viz příloha č. 5

⁵⁰ viz příloha č. 6

⁵¹ viz příloha č. 7

úpadek i této. Přesto, že do konkursů spolupracujících společností řádně a včas přihlásili své milionové pohledávky, vzhledem k době probíhání konkursů (do dnešního dne nejsou ukončeny a i v mém konkursu mi tyto dvě pohledávky způsobují nemalé potíže) byl úpadek nasnadě.

Ke cti jednatelů společnosti musím konstatovat, že zajišťovali fungování celé společnosti do posledních chvil – řádné vedení účetnictví, všechny odvody za své zaměstnance aj., až vlivem prohlášení úpadku jim byl znemožněn přístup a manipulace s účty. Došlo k nevyplacení mezd a odstupného zaměstnancům. I nadále jednatele spolupracují (jako jediní v mých konkurech) při prodeji majetkové podstaty, pohledávek, přípravě žalob, doladění účetnictví, splnění povinností vůči finančnímu úřadu, zdravotním a ostatním pojišťovnám a ČSSZ. Pomáhají mi v mé snaze ukončit konkurs co nejdříve a dostat všem povinnostem, především vyplacení dlužných mezd a odstupného zaměstnancům.

V kompetenci přihlášených věřitelů (zde jich je 44) je i zvolit si věřitelský výbor či zástupce věřitelů (pouze jen pokud je méně než 50 věřitelů). Osobně jsem ráda, pokud je zvolen zástupce z řad zaměstnanců finančních úřadů. Jedná se o lidi fundované, kterým je problematika konkursů známá, zpravidla znají i historii společnosti a dobře se s nimi spolupracuje.

9. Zjištěné poznatky a vývoj insolvence

Pro odhad vývoje roku 2014 vycházíme ze skutečností, které se projevíly v roce 2012 a 2013. S největší pravděpodobností by mělo dojít ke zmírnění tlaků v ekonomice a tato skutečnost by se měla odrazit na dynamice růstu insolvenčních návrhů.

V roce 2012 došlo k prolomení hranice třiceti tisíc podaných insolvenčních návrhů. Výraznou měrou k tomu přispívají FO nepodnikatelé. S ohledem na vysoké zadlužení FO má tato skutečnost dopad na nadcházející období. Insolvenční návrhy právnických osob jsou do jisté míry stagnující. Bankroty se zvyšují zejména u malých a středních firem, které mají vyšší pravděpodobnost úpadku. Jsou citlivější na ekonomické změny, mají vyšší výkyvy v produkci, neboť vyrábějí většinou menší rozsah produktů a nepřitahují případné investory. Vzhledem k vysokému zadlužení domácnosti a restriktivním opatření vlády však přetrvává nejistota v podnikatelské sféře, tak i na trhu práce. To se odráží v hospodaření firem, které je propojeno s ekonomickou situací fyzických osob.

Ani v roce 2013 nebyl zaznamenán pokles počtu insolvenčních návrhů, naopak byl překročen počet podání insolvenčních návrhů z roku 2012. V případě podání FO se zpomalila dynamika růstu, nikoli však z důvodu zlepšení ekonomické situace, ale vzhledem k enormnímu nárůstu statistické základny v roce 2012.

Rok 2014 by se mohl vyvíjet lepším směrem, mělo by docházet ke stagnaci počtu podaných insolvenčních návrhů a to z více důvodů. První důvod je skutečnost, že s největší pravděpodobností by mohlo dojít k oživení naší ekonomiky, díky konci restriktivní politiky nové vlády. Dalším důvodem je očistění hospodářského prostředí o krachující firmy.

9.1. Insolvenční návrhy 2008 – 2012 FO a PO

Uvedená tabulka č. 2 a graf č. 3 a 4 vystihují počet podaných insolvenčních návrhů za období 2008 – 2012. U uvedených hodnot vyplývají každoroční nárůsty insolvenčních návrhů u obou kategorií. V roce 2012 došlo oproti roku 2011 k nárůstu agendy insolvenčních návrhů o 32%. Dominantní vliv na celkový počet insolvenčních návrhů mají FO nepodnikatelé, při srovnání roku 2008 a 2012 jde o 12x větší nárůst hodnot. U právnických osob při srovnání roku 2008 a 2012 se jedná jen o 2,5x větší nárůst. Na

zvyšující počty insolvenčních návrhů má největší vliv fakt ekonomické a finanční krize, která se v ČR začala projevovat od roku 2009. Jistý vliv má i přesunutí případů, které dříve byly řešeny mimosoudně (dohodou mezi dlužníkem a věřitelem) do soudního řešení.

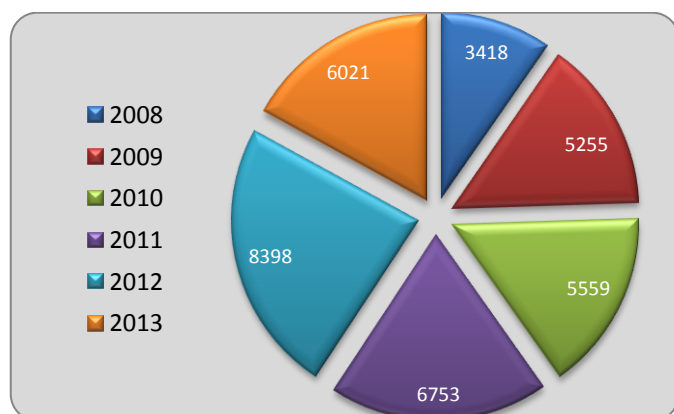
Tabulka č. 2: Počet insolvenčních návrhů v ČR 2008 – 2013

rok	PO	FO	celkem
2008	3 418	1 936	5 354
2009	5 255	4 237	9 492
2010	5 559	10 559	16 118
2011	6 753	17 600	24 353
2012	8 398	23 830	32 228
2013	6 021	30 888	36 909

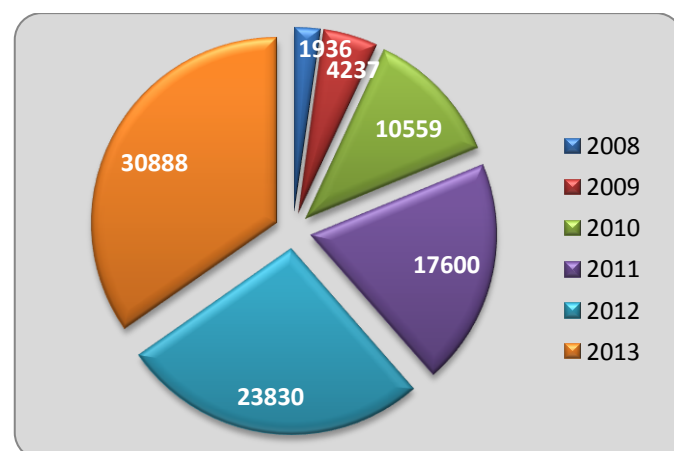
Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

Graf č. 9: Počet insolvenčních návrhu v ČR 2008 – 2013 - PO

Graf č. 10: Počet insolvenčních návrhu v ČR 2008 – 2013 - FO

Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

9.2. Přehled způsobu řešení úpadku u jednotlivých soudů 2012

Tabulka č. 3 a graf č. 5 zobrazuje počty povolených oddlužení a reorganizací a prohlášených konkursů u sedmi krajských soudů, dvou poboček KS a jednoho městského soudu v roce 2012. Nejčastější způsob řešení úpadku u všech soudů je znázorněn v modrých barvách – povolené oddlužení.

Tabulka č. 3: Konkursy, oddlužení a reorganizace 2012 u jednotlivých soudů

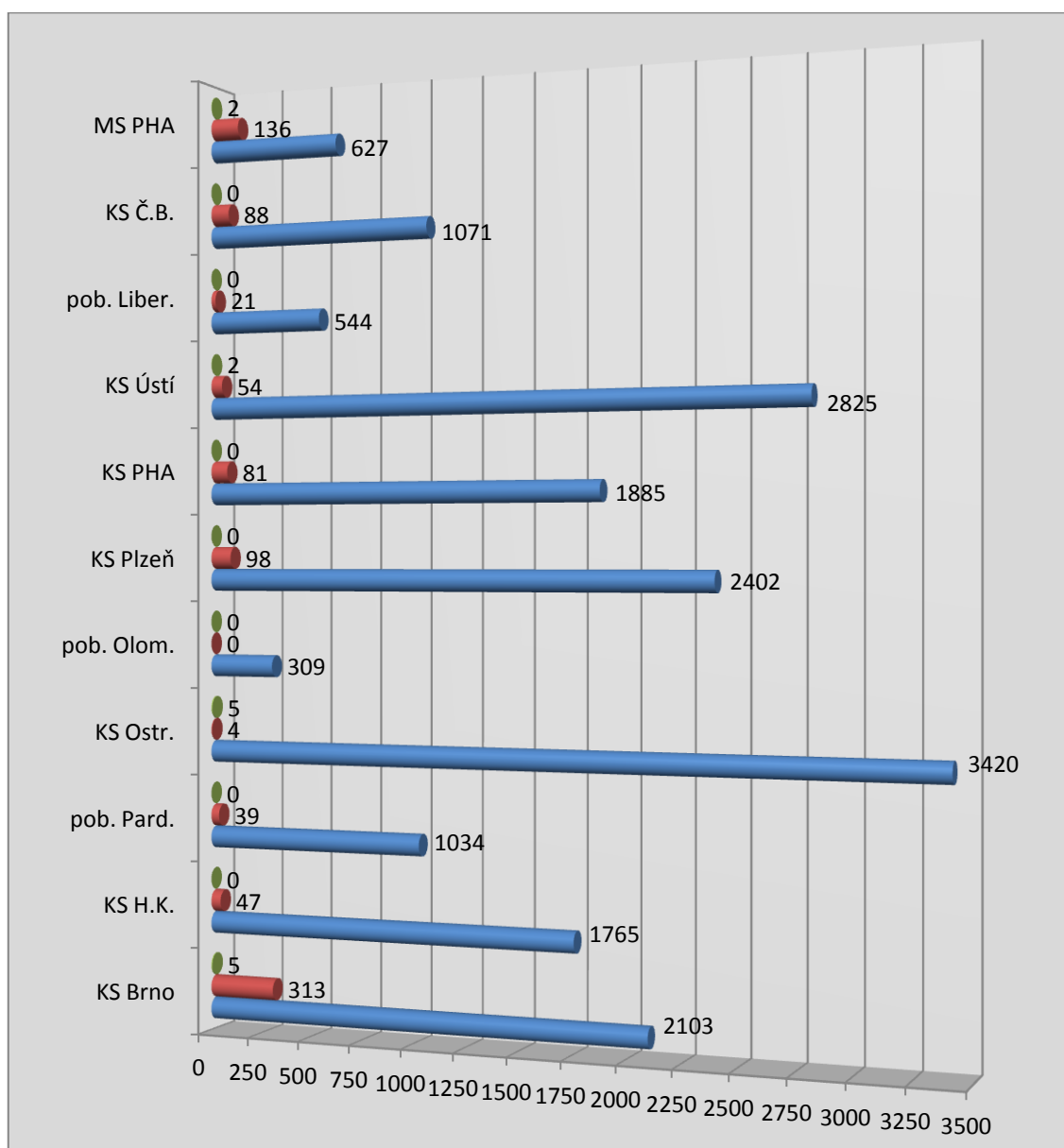
	KS Brno	KS H.K.	Pob. PAR.	KS OST.	Pob. OLO	KS PLZ	KS PHA	KS ÚST	Pob. LIB	KS Č.B.	MS PHA	celkem
Povolené oddlužení	2103	1765	1034	3420	309	2402	1885	2825	544	1071	627	17 985
Prohláš.konkursy	313	47	39	4	0	98	81	54	21	88	136	881
Povolená reorgan.	5	0	0	5	0	0	0	2	0	0	2	14

Zdroj: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html> ze dne 15.6.2013

Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

Z níže uvedeného grafu č. 5 vyplývá, že nejpoužívanější způsob řešení úpadku je stále oddlužení, kterým fyzické osoby nepodnikatelé se snaží řešit svoje finanční problémy. Jde o jeden ze sanačních způsobů řešení úpadku. Oddlužení může probíhat formou zpeněžení majetku dlužníka nebo plněním splátkového kalendáře, přičemž dlužník musí po dobu pěti let splatit minimálně 30% dluhu svým věřitelům. Nejvyšších hodnot dosahují KS Ostrava a KS Ústí nad Labem. Jelikož v uvedených regionech přetrvává nejvyšší míra nezaměstnanosti, je adekvátní, že se tato skutečnost promítla do zjištěných výsledků. Oproti tomu zelená barva, které na grafu znázorňuje povolenou reorganizaci, dosahuje zanedbatelných hodnot. Jde o další sanační způsob řešení úpadku, který je určen právníkům osobám. Tento způsob řešení úpadku je jedním z nejnáročnějších na přípravu pro jeho povolení a pro splnění zákonných podmínek.

Graf č. 11: Konkursy, oddlužení a reorganizace 2012 u jednotlivých soudů

Zdroj: <http://insolvenční-zákon.justice.cz/expertní-skupina-s22/statistiky.html> ze dne 15.6.2013

Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

9.3. Konkursy Krajského soudu v Ústí nad Labem 2008 – 2013

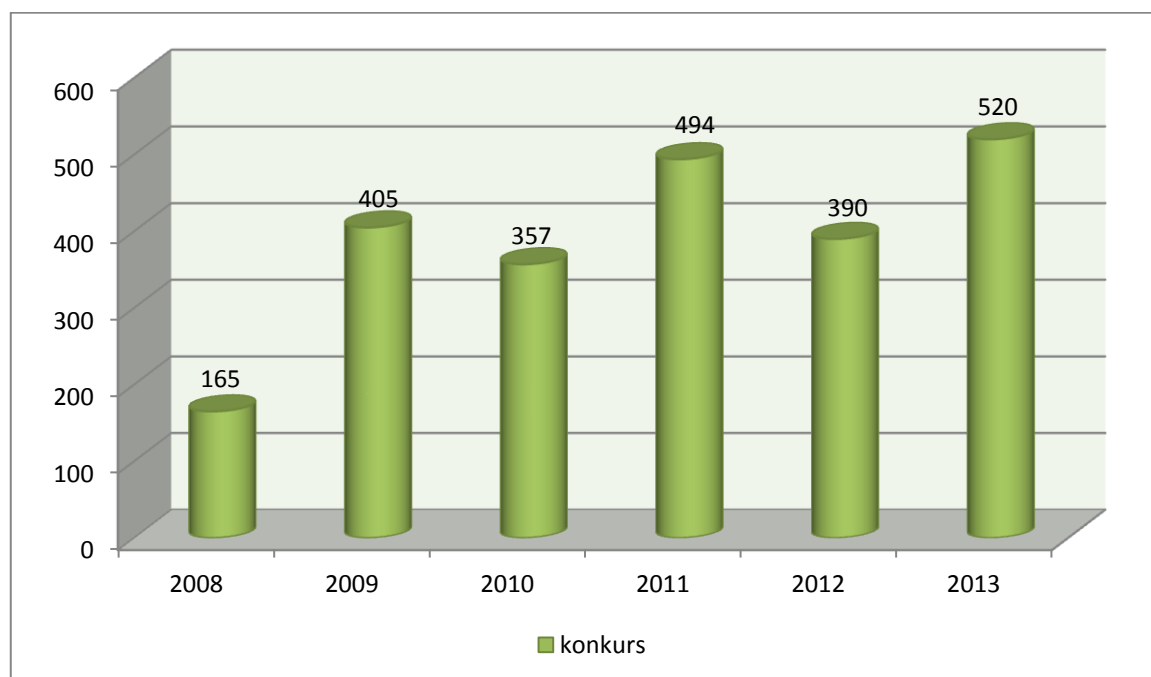
Konkurs je stále nejvyžívanějším způsobem řešení úpadku. Tento likvidační způsob řešení úpadku, však často končí zrušením konkursu pro nedostatek majetku a jeho základní účel tj. zpeněžení aktiv dlužníka pro věřitele není splněn. Z uvedeného grafu vyplývá, že KS v Ústí nad Labem zaznamenal nejvyšší hodnoty v roce 2013.

Tabulka č. 4: Konkursy 2008 – 2013 KS Ústí nad Labem

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Konkursy	165	405	357	494	390	520

Zdroj: http://insolvency.statnisprava.cz/insolvency_stat_soud.aspx?soud=KSSCEUL ze dne 2.1.2014
Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

Graf č. 12: Konkursy 2008 – 2013 KS Ústí nad Labem

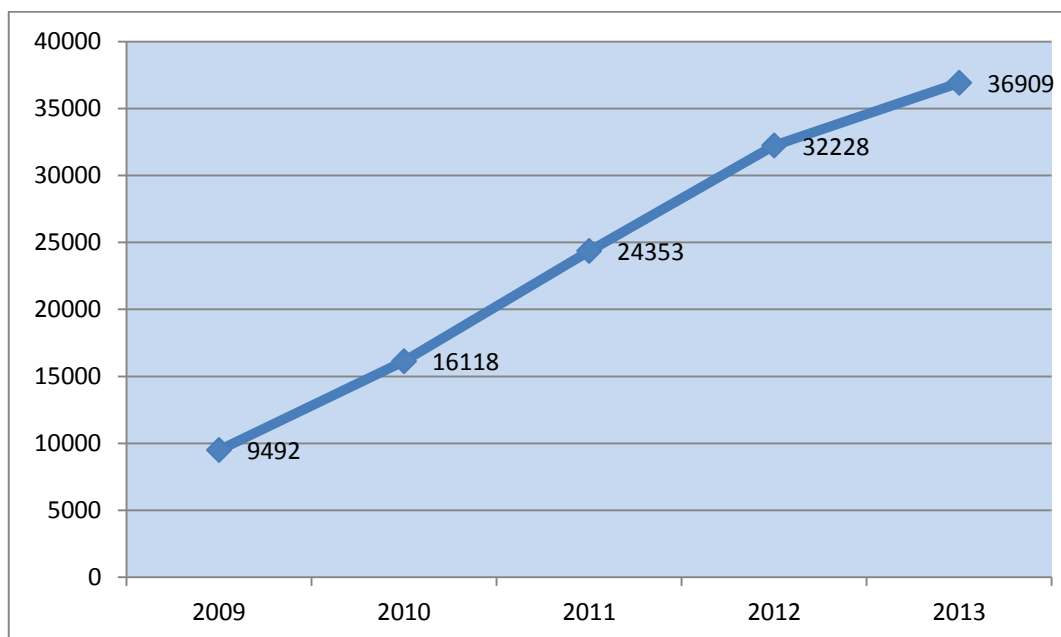

Zdroj: http://insolvency.statnisprava.cz/insolvency_stat_soud.aspx?soud=KSSCEUL ze dne 2.1.2014
Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

9.4. Přehled insolvenčních návrhů PO a FO 2009 – 2013

Od roku 2009, kdy byl již v platnosti insolvenční zákon lze zaznamenat stále rostoucí trend podaných návrhů jak je zřejmé z grafu č. 7. V roce 2013 bylo podáno v ČR celkem 36 909 insolvenčních návrhů a v roce 2012 jich bylo podáno celkem 32 228, čímž došlo již v tomto roce k prolomení třiceti tisícové hranice podaných návrhů. Meziroční nárůst let 2011/2012 činil 32% a let 2012/2013 je 14,5%. Tento nárůst byl způsoben hlavně fyzickými osobami, jejichž finanční situace se díky vysoké míře nezaměstnanosti stávají neřešitelné, o čemž svědčí 23 830 podaných návrhů v roce 2012 a 30 888 v roce 2013. Naproti tomu počty insolvenčních návrhů právnických osob mezi roky 2012 a 2013 klesly o 2 377 návrhů, meziroční nárůst let 2011/2012 byl zaznamenán ve výši 24% a meziroční pokles let 2012/2013 byl zaznamenán ve výši 28,3%.

Graf č. 13: Celkový růst insolvenčních návrhů 2009 - 2013

Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

Tabulka č. 5: Insolvenční návrhy v ČR 2009 – 2010

	2009			2010		
měsíc	Celkem	PO	FO	Celkem	PO	FO
1	441	296	145	819	348	471
2	594	368	226	1084	424	660
3	678	427	251	1436	523	913
4	723	465	258	1291	456	835
5	694	402	292	1338	444	894
6	891	507	384	1376	471	905
7	863	490	373	1257	373	884
8	824	426	398	1307	468	839
9	883	444	439	1347	432	915
10	867	465	402	1490	472	1018
11	994	464	530	1669	542	1127
12	1040	501	539	1704	606	1098
celkem	9492	5255	4237	16118	5559	10.559

PO – právnická osoba, FO – fyzická osoba, IN – insolvenční návrh

Tabulka č. 6: Insolvenční návrhy v ČR 2011 - 2013

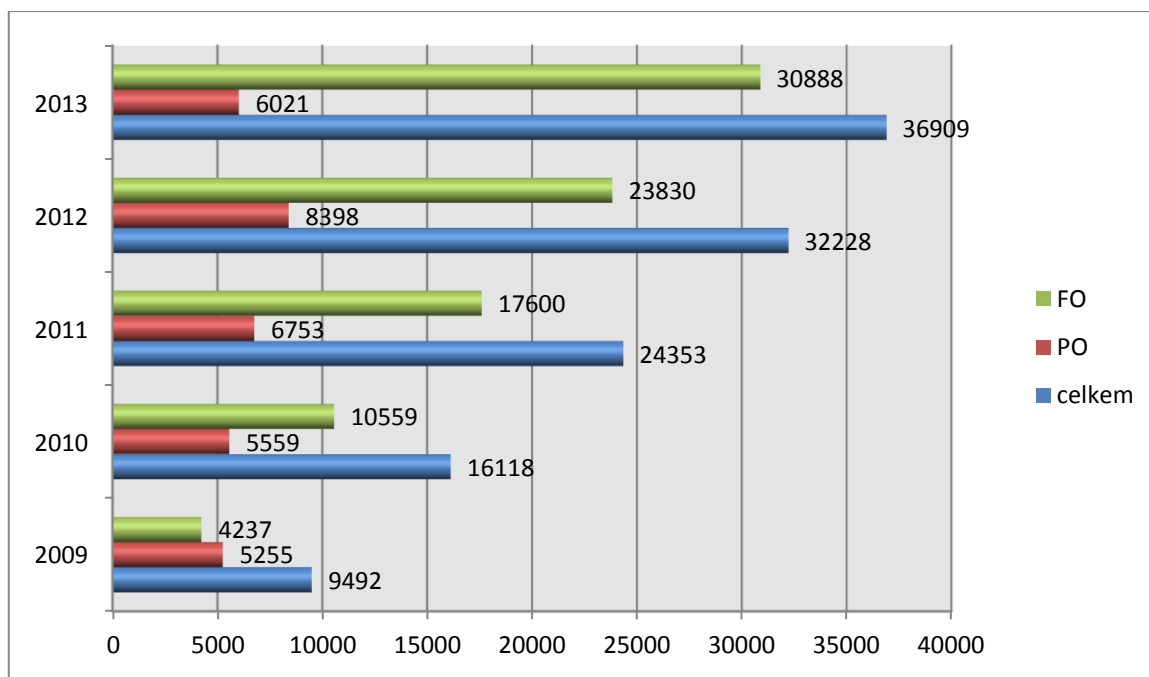
	2011			2012			2013		
	Celkem	PO	FO	Celkem	PO	FO	celkem	PO	FO
1	1445	435	1010	2274	603	1671	2702	524	2178
2	1830	546	1284	2600	687	1913	2812	478	2334
3	2191	637	1554	2863	717	2146	3128	505	2623
4	1834	535	1299	2674	639	2035	3058	533	2525
5	2096	573	1523	2652	712	1940	3069	508	2561
6	2154	581	1573	2619	611	2008	2783	446	2337
7	1768	495	1273	2536	609	1927	2973	431	2542
8	2096	567	1529	2772	724	2048	2906	435	2471
9	2116	590	1526	2371	611	1760	2797	421	2376
10	2094	540	1554	3006	793	2213	3549	524	3025
11	2343	582	1761	3198	903	2295	3623	554	3069
12	2386	672	1714	2663	789	1874	3509	662	2847
celkem	24 353	6 753	17 600	32228	8398	23830	36909	6021	30888

PO – právnická osoba, FO – fyzická osoba, IN – insolvenční návrh

Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

Graf č. 14: Insolvenční návrhy v ČR 2009 – 2013

Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

9.5. Insolvenční návrhy na tisíc registrovaných firem dle regionů 2011 – 2012

Z níže uvedené tabulky č. 6 a grafu č. 8 vyplývá, že nejvyšší počet insolvenčních návrhů na tisíc registrovaných firem za roky 2010, 2011 a 2012 byl vyhlášen v Moravskoslezském kraji a v Praze. Musí se brát však v úvahu fakt, že v Praze je zaregistrováno nejvíce ekonomických subjektů.

Pokud srovnáme % meziroční nárůst těchto údajů mezi roky 2011 a 2012, tak nejvyšší hodnoty lze zaznamenat v Karlovarském a Jihočeském kraji, kde hodnoty dosahují přes 90 % a po té v Plzeňském kraji, kde je % nárůst ve výši 90%. I přes nejvyšší meziroční nárůst 141 % Karlovarského kraje, jde o kraj, který zaznamenal nejnižší počet IN na tisíc registrovaných firem. V roce 2010 a 2011 tento kraj evidovat pouhých 95 návrhů (nejnižší hodnota ze všech krajů) a v roce 2012 dosáhl výše 229 insolvenčních návrhů (třetí nejnižší hodnota ze všech krajů). Jediný Liberecký kraj zaznamenal % meziroční pokles a to 2,4%.

Insolvence mezi jednotlivými kraji razantně liší, ale trend posledních let je stejný, počet insolvenčních návrhů na tisíc registrovaných firem až na výjimky roste.

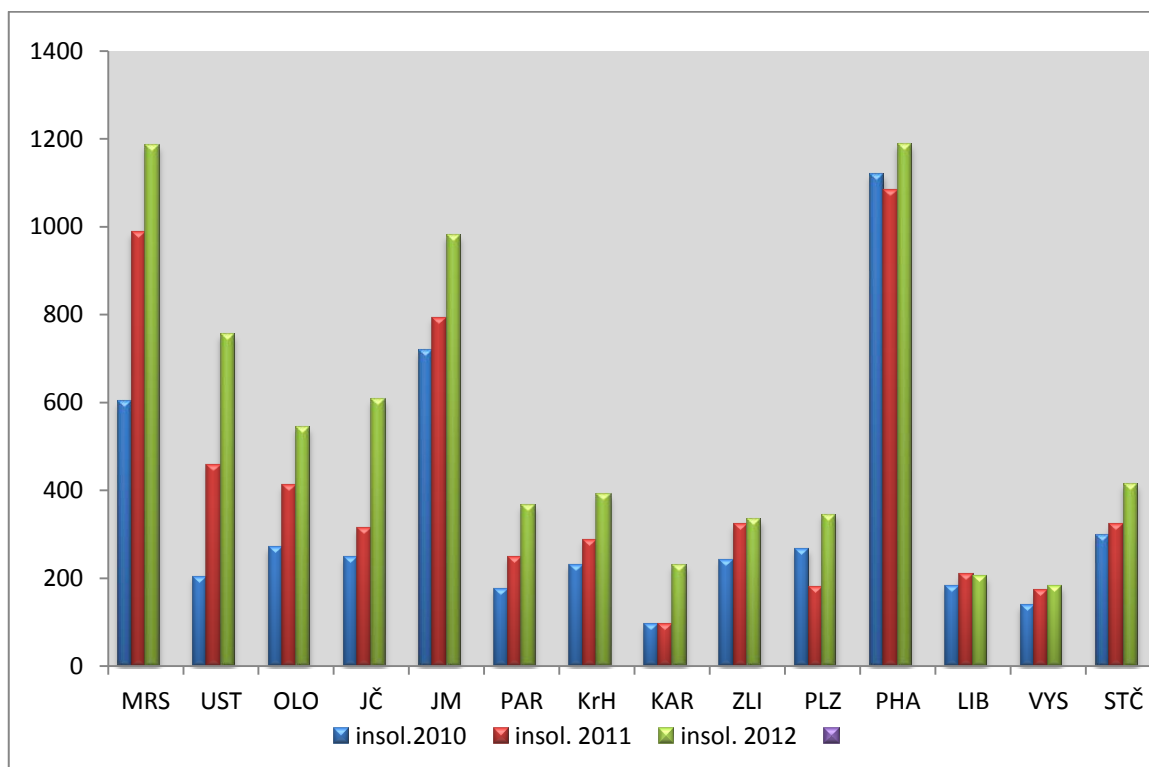
Tabulka č. 7: Insolvence firem dle regionů 2010 - 2012

	Kraj	Počet IN 2010	Počet IN 2011	Počet IN 2012	% Meziroč. nárůst 11/12
1.	Moravskoslezský	603	986	1185	20,2%
2.	Ústecký	203	458	754	64,6%
3.	Olomoucký	270	411	543	32,1%
4.	Jihočeský	247	313	607	95,1%
5.	Jihomoravský	717	792	981	23,8%
6.	Pardubický	176	247	365	47,8%
7.	Královehradecký	231	287	389	35,5%
8.	Karlovarský	95	95	229	141%
9.	Zlínský	242	322	334	3,7%
10.	Plzeňský	265	181	345	90%
11.	Hlavní měst Praha	1119	1083	1188	9,7%
12.	Liberecký	183	209	204	-2,4%
13.	Vysočina	139	171	182	6,4%
14.	Středočeský	298	322	414	28,6%

Zdroj: Creditreform, 2013

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2013

Graf č. 15 - Insolvence firem dle regionů 2010 – 2012

Zdroj: Creditreform, 2013

Pozn. Vlastní zpracování autora 2013

9.6. Přehled povolených reorganizací 2008 – 2012

Celkem po dobu platnosti insolvenčního zákona tj. šest let soudy bylo povoleno 84 reorganizací. Využití tohoto sanačního způsobu řešení úpadku je v praxi stále minimální. Počty reorganizací ve srovnání s ostatními způsoby řešení úpadku dosahují zanedbatelných hodnot. Reorganizace je sanační způsob řešení úpadku, kdy dochází k poměrnému uspokojování věřitelů při zachování provozu podniku. Předpokladem pro povolení reorganizace byl obrat firmy v předcházejícím roce alespoň 100 mil. Kč a druhým kritériem je minimální počet jednoho sta zaměstnanců. *Výše uvedená kritéria pro povolení reorganizace neplatí v situaci, kdy dlužník předloží nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku reorganizační plán, již schválený polovinou zajištěných i nezajištěných věřitelů⁵².* Splnění těchto kritérií a hlavně náročnost přípravy pro povolení reorganizace jsou stále nejnáročnějším způsobem řešení úpadku.

Revizní novela insolvenčního zákona platná od 1. 1. 2014, však přinesla zmírnění kvantitativních kritérií pro povolení reorganizace a to tak, že roční úhrn čistého obratu se sníží na 50 mil. Kč a počet zaměstnanců na 50, čímž by mohlo dojít ke zvýšení počtu reorganizací a zároveň ke snížení počtu konkursů v České republice.

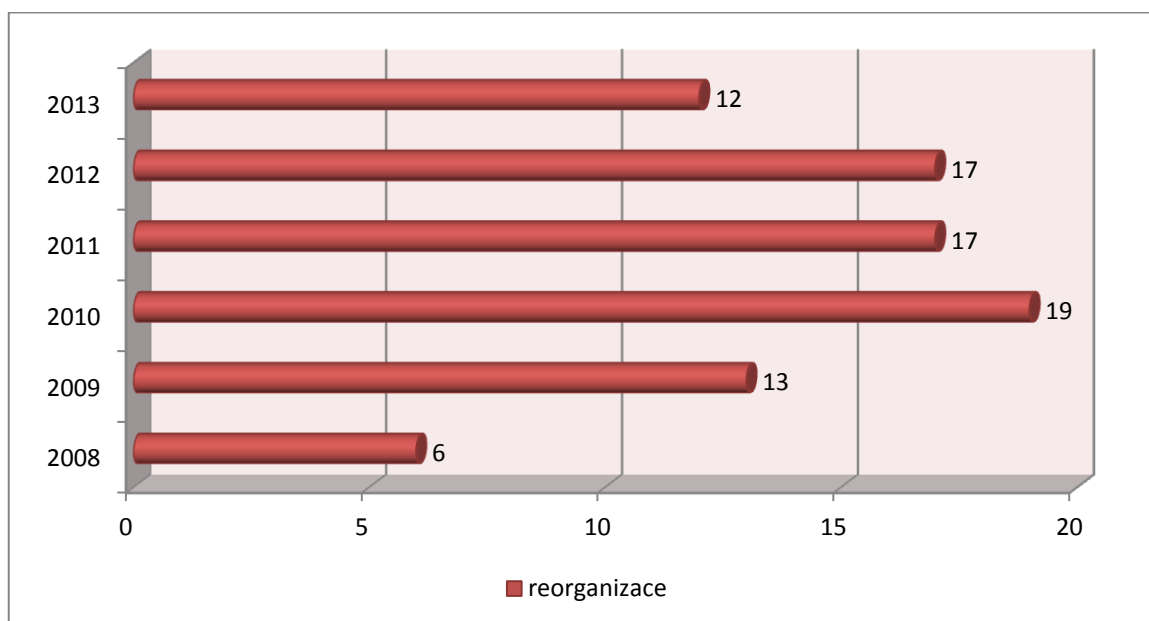
Tabulka č. 8: Povolené reorganizace 2008 – 2013

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Reorganizace	6	13	19	17	17	12

Zdroj: Creditreform, 2014
Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

⁵² <http://www.creditreform.cz> ze dne 7.1. 2014

Graf č. 16: Povolené reorganizace 2008 - 2013

Zdroj: Creditreform, 2014

Pozn. Vlastní zpracování autora 2014

Výše uvedený graf sleduje počty reorganizací v letech 2008 – 2013, porovnáme-li je s počty podaných insolvenčních návrhů právnických osob, jedná se o pouhé zlomky procent. Například v roce 2010 činí počet povolených reorganizací 0,34% všech insolvenčních návrhů právnických osob a v roce 2013 počet povolených reorganizací klesl na 0,2%.

10. Závěr

Celkové zhodnocení insolvenčního zákona po dobu jeho působnosti v právním prostředí, lze nazvat úspěšným. Přestože došlo během šesti let působení tohoto zákona k několika novelizacím, splnilo zavedení insolvenčního zákona svůj základní cíl v celkovém zajištění efektivnosti a zrychlení insolvenčního řízení, posílení postavení věřitelů či motivace dlužníka řešit svůj úpadek včas. Tento zákon patří k poměrně mladým zákonům, který nabyl účinnosti 1. 1. 2008, ale vzhledem k nepříznivé ekonomické situaci České republiky je insolvenční řízení stále aktuálním tématem. Zvyšování zadluženosti domácností i firem vede k rostoucím počtům insolvenčních návrhů, vliv na jejich růst má stále ekonomická krize, proto do insolvence vstupuje v posledních letech stále více lidí a firem. Nejčastějším způsobem řešení úpadku právnických osob je konkurs. Reorganizace, která patří do sanačního způsobu řešení úpadku právnických osob, stále dosahuje zanedbatelných hodnot. U fyzických osob je nejčastějším způsobem řešení úpadku oddlužení, je to jedna z nejefektivnějších legálních cest, jak zvládnout těžkou osobní finanční situaci a dosáhnout celkového osvobození od nesplacených pohledávek. Používání sanačních způsobů v insolvenční praxi je stále nedostačující, ve srovnání se zeměmi OECD⁵³ Česká republika zaostává.

Dále je v diplomové práci poukázáno na výtěžnosti daňových pohledávek v insolvenčních řízeních, která se pohybuje na velmi nízké úrovni. Průměrné hodnoty výtěžnosti přihlášených daňových pohledávek do insolvenčních řízení se pohybují okolo 9%, což je oproti jiným způsobům vymáhání daňových pohledávek nejméně efektivní.

Mezi nejdůležitější novelizace insolvenčního zákona patří změna popěrného práva⁵⁴ účinná od 1. 4. 2011, které nově umožňuje popírat přihlášeným věřitelům pohledávky jiných přihlášených věřitelů. Další významná novela⁵⁵ účinná od 1. 11. 2012 se týkala změny popěrného ochrany proti tzv. „šikanózním insolvenčním návrhům“ formou odmítnutí insolvenčního návrhu pro zjevnou bezdůvodnost § 125 a) IZ. V tomto případě může soud návrhovateli udělit pokutu až do výše 50 000,- Kč.

V současné době je nově platná novela zákona tzv. revizní⁵⁶, která vstoupila v platnost 1. 1. 2014. Tato novela je reakcí na klady a zápory úpadkového práva a přinesla

⁵³ Organizace pro evropskou spolupráci a rozvoj

⁵⁴ Nález Ústavního soudu vyhlášený pod č. 241/2010 Sb., v platném znění

⁵⁵ zákon č. 334/2012 Sb., změna insolvenčního zákona a změna občanského soudního řádu, v platném znění

⁵⁶ zákon č. 294/2013 Sb. změna insolvenčního zákona a zákona o insolvenčních správcích, v platném znění

řadu změn, které vznikly na základě problémových podnětů v insolvenčním řízení. Mezi výrazné změny patří oblast oddlužení a reorganizace. V oblasti reorganizace došlo ke zmírnění kvantitativní kritéria, tak aby i menší podniky mohly projít tímto sanačním způsobem, a to tak, že roční úhrn čistého obrátu firmy se snižuje na 50 mil. Kč a počet zaměstnanců na 50. V oblasti oddlužení ustanovení § 389 IZ nově vymezuje osoby, které jsou legitimované k podání návrhu na povolení oddlužení, dále je zaveden institut společného oddlužení manželů, kteří nyní mohou podat návrh na oddlužení společně dle ustanovení § 394 a) IZ. Manželé jsou po dobu oddlužení v postavení nerozlučných společníků a považují se za jednoho dlužníka. Další novinka týkající se zajištěných věřitelů je upravena v ustanovení § 230 IZ postavení. Je-li zajištěných věřitelů více, pokyny uděluje zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako první v pořadí. Touto novelou se ruší institut zamítnutí návrhu pro nedostatek majetku dle § 144 IZ. Dále jde o soubor opatření, jejichž zavedením dojde ke snížení administrativní zátěže insolvenčních soudů. Bezvýhodně zadlužených je tolik, že na justici jsou kladeny stále vyšší administrativní nároky a ta stíhá jen tak tak dodržování zákonných lhůt.

Pokrok v insolvenčních řízeních je znatelný, přesto je důležité pokračovat ve zlepšování legislativy. Je nutné zajistit lepší systém práce insolvenčních soudů a kvalitnější ochranu věřitelů. Dále je třeba zjednodušit a zrychlit procesní postupy. Bude nutné do samotného zákona vložit některé lhůty a omezit možnosti prodlužování insolvenčních řízení, která vedou ke snížení výtěžnosti pro věřitele.

K úpadkovému zákonu lze jen dodat, že dosáhl vyšší kvality, efektivnosti a splnil svůj primární cíl při řešení úpadků. Tímto cílem je především chránit zájmy věřitelů na navrácení peněz a pomoci poctivým podnikatelům překlenout období krize.

Velmi pozitivně lze zhodnotit aplikaci insolvenčního zákona v praxi, hlavně pro jeho širokou veřejnou kontrolu v podobě insolvenčního rejstříku, kterou nemá žádná jiná agenda. Působení insolvenčního zákona se pozitivně odráží i na stavu naší ekonomické aktivity a výkonnosti celého hospodářství v ČR, příznivější však by byl konec nynější české recese, protože úpadky firem by se tak nerozšiřovaly.

Právní úprava insolvence patří mezi nejdůležitější právní předpisy, které jsou nezbytné pro ekonomický vývoj každé země a její neustálý vývoj v oblasti legislativy bude jistě nadále nezbytný.

11. Seznam použitých zdrojů

Publikace:

BAXA, DRÁB, KANIOVÁ, LAVICKÝ, SCHILLEROVÁ, ŠIMEK a ŽIŠKOVÁ, *Daňový řád komentář I. a II. díl*, 1vyd., Praha: WOLTERS KLUWER ČR, 2011. 763 s. a 1537 s., ISBN 978-80-7357-564-9

BĚLOHLÁVEK, A.J., *Evropské a mezinárodní insolvenční právo, Komentář*, 1vyd., Praha: C.H.BECK, 2007, 1588 s., ISBN 978-80-7179-591-9

ĎURICA, KUBINEC, *Obchodné a insolvenčné právo jako prostriedok na ochranu trhovej Ekonomiky*, 1vyd., Banská Bystrica, Právnická fakulta UMB, 2011, 284 s., ISBN 978-80-557-0139-4

KOPŘIVA A NOVOTNÝ, *Manuál k daňovému řádu*. 1 vyd., Ostrava: Sagit, 2011, 757 s. ISBN 978-80-7208-837-9

LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. 1vyd., Ostrava: KEY Publishing, 2009. 426s. ISBN 978-80-7418-031-6.

LICHNOVSKÝ, ONDRÝSEK a kolektiv, *Daňový řád komentář*, 2 vyd., Praha: C.H. BECK, 2011, 614 s. ISBN 978-80-7400-390-5

MACEK, J., MALIAR, M., *Oddlženie jako inštitút konkurzného práva*, Justiční revue, 61, 2009, č. 11. s. 117-1180

MARŠÍKOVÁ, J. a kol., *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady 5Ady ES 1364/2000 a prováděcími předpisy*. 1 vyd. Praha: Leges, 2011. 800 s., ISBN 978-80-87212-75-2

MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*, 2 vyd., Praha: Linde, 2011. 440 s., ISBN 978-80-7201-862-8

MORAVEC, T., *Soudní pravomoc v insolvenčním řízení s evropským prvkem*, 1vyd.,Praha: TROAS s.r.o., 2012, 124 s., ISBN 978-80-904-595-5-7

PACHL, LUKÁŠ, *Insolvenční zákon s judikaturou*. 1vyd., Praha: WOLTERS KLUWER ČR, 2011. 484 s., ISBN 978-80-7357-675-2

VONDRÁKOVÁ, J., *Vymáhání pohledávek*, 2.vyd., Praha: WOLTERS KLUWER ČR, 2011. 896 s., ISBN 978-80-7357-686-8

Interní zdroje:

Insolvenční řízení ve vztahu ke správě daní

Vliv hmotněprávních daňových předpisů na postup správce daně v insolvenčním řízení

Informace o činnosti daňové správy ČR za roky 2008 až 2012

Právní předpisy:

Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, v platném znění

Zákon č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání, v platném znění

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

Zákon č. 16/1993 Sb., o silniční dani, v platném znění

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, v platném znění

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, v platném znění

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti, v platném znění

Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, v platném znění

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, v platném znění

Internetové zdroje:

Právnícké fórum – Vývoj insolvenčních řízení

<http://www.pravnickforumcz/archiv/dokumentu/doc.d8554v11351-vyvoj-insolvencnich-řízení/> ze dne 10.3.2013

Odborný ekonomický měsíčník – Konkurs a vyrovnání

<http://www.konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=173&idb=28> ze dne 10.3.2013

Ministerstvo spravedlnosti ČR, Justice – Výkladová stanoviska

<http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/vykladova-stanoviska-expertni-skupiny.html> ze dne 15. 6 2013

Ministerstvo financí ČR, Finanční správa – Daně a poplatky

http://intranet.ds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_a_poplatky_sprava_dani_vymahani.html ze dne 30. 5. 2013

Ministerstvo financí ČR, Finanční správa – Výsledky činnosti 2009

<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/325.html?year=0> ze dne 15. 9. 2010, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2009, čj. 48/15 690/2010-481

Ministerstvo financí ČR, Finanční správa – Výsledky činnosti 2010

<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/325.html?year=0> ze dne 10. 8. 2011, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2010, čj. 25/46 603/2011 - 252

Ministerstvo financí ČR, Finanční správa – Výsledky činnosti 2011

http://intranet.ds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/ufdr_vysledky_cinnosti.html ze dne 20. 9. 2012, Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2011, čj. 17869/12-1910

Ministerstvo financí ČR, Finanční správa – Výsledky činnosti 2012

http://intranet.ds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/ufdr_vysledky_cinnosti.html ze dne 3. 7. 2013, Informace o činnosti daňové správy za rok 2012, čj. 29385/13-7000-01000-010457

Ministerstvo spravedlnosti ČR, Justice – Expertní skupina

<http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html> ze dne 15.6.2013

Český informační server, Insolvence – Krajský soud Ústí nad Labem

http://insolvence.statnisprava.cz/insolvence_stat_soud.aspx?soud=KSSCEUL ze dne 2.1. 2014

Creditreform s.r.o., Tisková informace

<http://www.creditreform.cz> ze dne 7.1.2014

11.1. Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 - Přehled přihlášených daňových nedoplatků do insolvence 2008-2012

Tabulka č. 2 - Počet insolvenčních návrhů v ČR 2008 - 2013

Tabulka č. 3 - Konkursy, oddlužení a reorganizace 2012 u jednotlivých soudů

Tabulka č. 4 - Konkursy 2008 – 2013 KS Ústí nad Labem

Tabulka č. 5 - Insolvenční návrhy v ČR 2009 – 2010

Tabulka č. 6 - Insolvenční návrhy v ČR 2011 – 2013

Tabulka č. 7 - Insolvence firem dle regionů 2010 – 2012

Tabulka č. 8 - Povolené reorganizace 2008 - 2013

Seznam grafů:

Graf č. 1 - Zkrácený přehled jednotlivých částí insolvenčního řízení

Graf č. 2 - DT po rozhodnutí o úpadku

Graf č. 3 - DT po rozhodnutí o úpadku současně s rozhodnutím o způsobu řešení

Graf č. 4 - DT po rozhodnutí o úpadku a po rozhodnutí o způsobu řešení

Graf č. 5 - DT při přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou

Graf č. 6 - DT při ukončení insolvenčního řízení

Graf č. 7 - Přehled přihlášených daňových nedoplatků do insolvence 2008-2012

Graf č. 8 - Výtěžnost insolvence 2008 - 2012

Graf č. 9 - Počet insolvenčních návrhů v ČR 2008 – 2013 - PO

Graf č. 10 - Počet insolvenčních návrhů v ČR 2008 – 2013 – FO

Graf č. 11 – Konkursy, oddlužení a reorganizace 2012 u jednotlivých soudů

Graf č. 12 - Konkursy 2008-2013 KS v Ústí nad Labem

Graf č. 13 - Celkový růst insolvenčních návrhů 2009 – 2013

Graf č. 14 - Insolvenční návrhy v ČR 2009 – 2013

Graf č. 15 - Insolvence firem dle regionů 2010 – 2012

Graf č. 16 - Povolené reorganizace 2008 – 2013

12. Přílohy

Příloha č. 1. Insolvenční vyhláška čj. KSUL 74 INS 17040/2011

Příloha č. 2 Usnesení o prohlášení úpadku čj. KSUL 74 INS 17040/2011-A-14

Příloha č. 3 Usnesení čj. KSUL 74 INS 17040/2011-B-28

Příloha č. 4 Žaloba čj. 74 ICM 1026/2012

Příloha č. 5 Přihláška pohledávek čj. 20000/12/198972501518 – první a poslední strana

Příloha č. 6 Přihláška pohledávek čj. 20001/12/198972501518

Příloha č. 7 Doplnění přihlášky pohledávek čj. 25151/12/198972501518

VYHLÁŠKA

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl soudní tajemnicí Ing. Monikou Kučerovou v insolvenční věci dlužníka: **Podřipská stavební společnost, s.r.o., IČO: 25015478, Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem** o insolvenčním návrhu věřitele: DAZUI s.r.o., IČO: 40613992, Seydlerova 5/2150, 155 00 Praha 5

t a k t o :

- I. **Oznamuje se**, že insolvenčním návrhem v záhlaví označeného navrhovatele **bylo zahájeno** insolvenční řízení ve věci dlužníka: **Podřipská stavební společnost, s.r.o., IČO: 25015478, Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem.**
- II. Tato vyhláška **byla zveřejněna** v insolvenčním rejstříku dne **21. 09. 2011 10:03 hodin**; tímto okamžikem nastaly účinky spojené se zahájením Insolvenčního řízení.
- III. Krajský soud v Ústí nad Labem vyzývá věřitele, kteří chtějí uplatnit své pohledávky v zahájeném insolvenčním řízení dlužníka, aby u podepsaného soudu podali přihlášku na formuláři, který je zveřejněn Ministerstvem spravedlnosti na internetových stránkách [portál.justice.cz](http://portal.justice.cz). Přihlášku lze podat až do rozhodnutí o úpadku a je k ní nutno připojit listiny, kterých se věřitel v přihlášce dovolává. Přihláška včetně příloh se podává dvojmo. Vykonatelnost pohledávky se prokazuje veřejnou listinou.
- IV. Soud vyzývá věřitele dlužníka, aby do 10 dnů ode dne zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku sdělili, zda jim je znám jakýkoliv majetek dlužníka či úkony dlužníka, u kterých by bylo možno uplatnit neplatnost nebo neúčinnost. Pokud se věřitelé nevyjádří, bude se předpokládat, že žádný majetek ani neplatné či odporovatelné úkony dlužníka jim známy nejsou.

P o u ě n í: Proti této vyhlášce není odvolání přípustné. **Tato vyhláška není rozhodnutím o tom, zda je podaný návrh důvodný.**

V Ústí nad Labem dne 21. 09. 2011

Ing. Monika Kučerová
soudní tajemnice

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivou Černou v insolvenční věci navrhovatele-věřitele: DAZUI s.r.o., IČ 40613992, se sídlem Seydlerova 5/2150, 155 00 Praha 5, zast. JUDr. Pavel Švácha, advokát, Újezd 19, 118 01 Praha – Malá Strana, proti dlužníku Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, Roudnice nad Labem, zast. JUDr. Lubomír Pánik, advokát, Masarykova 43, 400 01 Ústí nad Labem, o návrhu na zahájení insolvenčního řízení,

t a k t o :

- I. Zjišťuje se úpadek dlužníka Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, Roudnice nad Labem.
- II. Insolvenčním správcem se ustanovuje: Ing. Alena Veverková, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01 Roudnice nad Labem.
- III. Účinky rozhodnutí o úpadku nastávají zveřejněním v insolvenčním rejstříku, tj. 13.2.2012.
- IV. Věřitele, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, soud vyzývá, aby tak učinili ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku – tzn. nejpozději dne 14.3.2012 (příhlášky a jejich přílohy se podávají dvojmo u zdejšího soudu předepsaném formuláři dostupném na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti www.insolvenčni-zakon.justice.cz). Lhůta k podání přihlášky je zachována, je-li nejpozději posledního dne lhůty přihláška podána u insolvenčního soudu nebo je-li nejpozději posledního dne lhůty přihláška odevzdána orgánu, který má povinnost ji insolvenčnímu soudu doručit (§ 57 odst. 3 o.s.ř.). K opožděně podaným přihláškám soud nepřihlíží a takto opožděně uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují.
- V. Osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, soud vyzývá, aby napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci.
- VI. Soud vyzývá věřitele, aby insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká práva zajišťovací uplatní na dlužnických věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách. Zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty zaniká zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal včas přihlášku své pohledávky. Pokud tak neučiní, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

- VII.** Soud vyzývá věřitele, kteří hodlají popřít pravost, výši nebo pořadí pohledávky jiného věřitele, aby tak učinili **písemným podáním**, které musí mít stejné náležitosti jako žaloba podle občanského soudního řádu a musí z něj být patrné, zda se popírá pravost, výše nebo pořadí pohledávky. **Popření pohledávky lze učinit pouze na formuláři, zveřejněném na internetovém portále Ministerstva spravedlnosti ČR - www.justice.cz a musí být doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději 3 pracovní dny přede dnem konání přezkumného jednání o popřené pohledávce.** Po uplynutí této lhůty již nelze měnit uplatněný důvod popření. K popření pohledávky učiněnému ve formě, která v době konání přezkumného jednání o popřené pohledávce vyžaduje jeho písemné doplnění, předložení jeho originálu, případně předložení písemného podání shodného znění, se nepřihlíží, § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.
- VIII.** Soud nařizuje konání přezkumného jednání **na den 29.3.2012 ve 9:15 hod. do jednací sně č. dveří 45 v přízemí** budovy Krajského soudu v Ústí nad Labem, Národního odboje 1274, a zároveň svolává první schůzi věřitelů tak, že bude bezprostředně navazovat na přezkumné jednání po jeho skončení. **K tomuto jednání se předvolává dlužník a insolvenční správce.**

Předmětem jednání schůze věřitelů bude:

- 1) zpráva insolvenčního správce o jeho dosavadní činnosti;
 - 2) rozhodnutí o hlasovacích právech věřitelů, jejichž pohledávka byla na přezkumném jednání popřena, byla zjištěna podmíněně nebo nebyla zkoumána;
 - 3) volba věřitelského výboru (zástupce věřitelů);
 - 4) rozhodnutí věřitelů o eventuálním odvolání dosavadního insolvenčního správce z funkce a ustanovení nového insolvenčního správce;
 - 5) vyjádření správce ke vhodnosti navrženého způsobu řešení úpadku;
 - 6) rozhodnutí o způsobu řešení úpadku;
 - 7) případné určení osoby znalce pro účely ocenění majetkové podstaty.
- IX.** Soud ukládá insolvenčnímu správci, aby ve lhůtě stanovené zákonem (tj. nejpozději dne 23.3.2012) předložil soudu vypracovaný **seznam přihlášených pohledávek** v souladu s § 189 insolvenčního zákona a § 11 vyhlášky č.311/2007 o jednacím řádu pro insolvenční řízení. K přezkumnému jednání insolvenční správce připraví upravený seznam přihlášených pohledávek, který bude v souladu s ustanovením § 197 odst. 1 insolvenčního zákona součástí protokolu o přezkumném jednání.
- X.** Soud ukládá insolvenčnímu správci, aby prověřil majetkové a příjmové poměry dlužníka a nejpozději dne 26. 3.2012 o nich podal soudu písemnou zprávu společně se zprávou o své dosavadní činnosti a soupisem majetkové podstaty, který musí mít náležitosti uvedené v § 217 a násl. insolvenčního zákona a § 14 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení. V téže lhůtě nechť insolvenční správce soudu předloží osvědčení o registraci plátce DPH, je-li plátcem daně z přidané hodnoty.

- XI.** V rozsahu, ve kterém není dlužník oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, přechází toto právo rozhodnutím o úpadku na insolvenčního správce.
- XII.** Insolvenční soud bude zveřejňovat svá rozhodnutí v insolvenčním rejstříku.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 21. 09. 2011 v 09:05 hod. byl soudu doručen insolvenční návrh navrhovatele (věřitele): DAZUI s.r.o., IČ 40613992, Seydlerova 5/2150, 155 00 Praha 5, proti dlužníku Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, Roudnice nad Labem. Vyhláška o zahájení insolvenčního řízení byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku téhož dne v 10:03 hodin v zákonné lhůtě dvou hodin od podání návrhu. Vyhláška byla zároveň vyvěšena na úřední desce Krajského soudu v Ústí nad Labem.

Insolvenční navrhovatel ve svém insolvenčním návrhu uvedl, že ke dni podání insolvenčního návrhu má za dlužníkem splatné pohledávky na základě Smlouvy o dílo č. 3/06/2009 ze dne 30. 6. 2009 ve výši 640.000,- Kč (dle faktury č. 3210-022, splatné dne 10.6.2010), dále ze Smlouvy o dílo č. S 2010/13 ze dne 1.9.2010 ve výši 540.000,- Kč (dle faktury č. 3210-032, splatné dne 23.7.2010) a ve výši 635.000,- Kč (dle faktury č. 3210-086, splatné dne 19.12.2010), a dále dle Smlouvy o dílo č. 06/05/2009 ze dne 1.7.2009 ve výši 97.077,- Kč (dle faktury č. 3210-051, splatné dne 16.8.2010). Celková výše pohledávky navrhující věřitele za dlužníkem činí ke dni podání ins. návrhu částku ve výši 2.091.417,00 Kč vč. příslušenství.

Jako další věřitele dlužníka navrhovatel uvedl společnost EUROVIA CS, a.s., IČ45274924, s pohledávkou ve výši 280.000,- Kč, dále společnost EN-STAV, s.r.o., IČ 28379926, s pohledávkou ve výši 197.478,- Kč a společnost CTJ a.s., IČ 26120216, s pohledávkou ve výši 200.000,- Kč. Navrhovatel ke svému insolvenčnímu návrhu připojil rovněž listiny, jimiž svou pohledávku dokládá, a také přihlášku pohledávky. Na výzvu soudu navrhovatel také zaplatil dne 16.12.2011 zálohu na náklady insolvenčního řízení ve výši 50.000,- Kč.

Usnesením ze dne 12. 10. 2011 č.j. KSUL 74 INS 17040/2011-A-7 soud vyzval dlužníka, aby se k podanému návrhu věřitele DAZUI s.r.o., IČ 40613992, se sídlem Seydlerova 5/2150, 155 00 Praha 5, pr. zast. JUDr. Pavlem Šváchou, advokátem, se sídlem AK Újezd 19, 118 01 Praha – Malá Strana, vyjádřil a současně předložil seznamy majetku, závazků, pohledávek a zaměstnanců. Tímto usnesením byl dlužník také poučen o možnosti podat návrh na moratorium a také o tom, že nevyjádří-li se ve lhůtě určené soudem, bude insolvenční návrh považován za návrh, jemuž nikdo neodporoval. Usnesení ze dne 12.10.2011 č.j. KSUL 4 INS 17040/2011-A-7 byla dlužníku doručena dne 12. 10. 2011 do datové schránky.

Dlužník se k insolvenčnímu návrhu vyjádřil elektronickým podáním doručeným soudu dne 18.10.2011, které bylo doplněno řádně dne 19.10.2011. Dlužník současně soudu předložil seznamy majetku včetně seznamu pohledávek s uvedením předpokládané

dobytnosti těchto pohledávek, seznam závazků s uvedením jednotlivých věřitelů dlužníka a seznam zaměstnanců. K pohledávce uplatněné navrhujícím věřitelem dlužník uvedl, že tato je oprávněná, nárok vyplývající z jednotlivých smluv o dílo, jakož ani provedení sjednaných prací nezpochybňuje. Dále dlužník, uvedl, že i tvrzení navrhujícího věřitele o závazcích k dalším věřitelům - výslovně ke společnosti EUROVIA CS, a.s., IČ 45274924, dále společnosti EN-STAV, s.r.o., IČ 28379926 a společnosti CTJ a.s., IČ 26120216, odpovídá skutečnost i a je důvodné. Navrhujícím věřitelem tvrzenému úpadku dlužník neodporoval, pouze objasnil, že situaci dlužníka je nutno hodnotit v širších souvislostech, zejména s ohledem na skutečnost, že dlužník se do stávající ekonomické situace dostal v důsledku nesplnění závazků smluvních partnerů – odběratelů dlužníka, vůči kterým má dlužník pohledávky v tvrzené hodnotě cca 40.000.000,- Kč.

Dlužník doložil závazky vůči 94 věřitelům v celkové hodnotě 18.766.697,52 Kč, a doložené pohledávky dlužníka činily ke dni 14.10.2011 částku 4.282.157,33,- Kč, zajištěné věřitele dlužník nemá. Dlužník doložil movitý majetek v odhadnuté hodnotě 185.000,- Kč. Aktuálně má dlužník 25 zaměstnanců. Dle insolvenčního návrhu a vyjádření dlužníka má dlužník minimálně 94 věřitelů, pročež četnost věřitelů byla osvědčena. Z vyjádření dlužníka závěrem vyplývá, že nespouje ani pohledávku navrhujícího věřitele, ani tvrzený úpadek ve formě insolvence i předlužení.

Návrh na moratorium nebyl podán.

S ohledem na výše uvedené má soud v souladu s ustanovením § 133 odst. 1 písm. a) IZ za to, že se jedná o insolvenční návrh, jemuž nikdo neodporoval a o úpadku dlužníka lze rozhodnout bez jednání.

K dnešnímu dni přihlásili své pohledávky do insolvenčního řízení a doložili existenci svých pohledávek další věřitelé, a to konkrétně společnost EUROVIA CS, a.s., IČ 45274924, s pohledávkou ve výši 283.696,- Kč, dále společnost EN-STAV, s.r.o., IČ 28379926 s pohledávkami ve výši 344.281,78,- Kč, společnost H.A.N.S. stavby, a.s., IČ 27124355 s pohledávkami ve výši 1.342.117,69 Kč a společnost LIVE TELECOM, a.s., IČ 27645690 s pohledávkou ve výši 1.692,- Kč.

Podle § 3 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona (dále jen IZ) je dlužník v úpadku ve formě platební neschopnosti, jestliže má více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud.

Podle § 3 odst. 3 IZ je dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou -podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při

stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat.

V daném případě se soud nejprve zabýval otázkou aktivní legitimace navrhovatele a doložením jeho pohledávky. Navrhovatel uplatnil ve svém návrhu a současně i v podané přihlášce splatné pohledávky, které doložil Smlouvou o dílo č. 3/06/2009 ze dne 30.6.2009 a fakturou č. 3210-022, dále Smlouvou o dílo č. S 2010/13 ze dne 1.9.2010 a fakturami č. 3210-032 a č. 3210-086 a dále Smlouvou o dílo č. 06/05/2009 ze dne 1.7.2009 a fakturou č. 3210-051. Aktivní legitimace navrhovatele tedy byla osvědčena.

Soud se dále zabýval otázkou mnohosti věřitelů. V řízení svou pohledávku doložili navrhující věřitel a dále věřitelé společnost EUROVIA CS, a.s., IČ 45274924, s pohledávkou ve výši 283.696,- Kč, dále společnost EN-STAV, s.r.o., IČ 28379926 s pohledávkami ve výši 344.281,78,- Kč, společnost H.A.N.S. stavby, a.s., IČ 27124355 s pohledávkami ve výši 1.342117,69 Kč a společnost LIVE TELECOM, a.s., IČ 27645690 s pohledávkou ve výši 1.692,- Kč. Mnohost věřitelů byla v řízení osvědčena.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti a prohlášení dlužníka o tom, že nesporně tvrdí navrhujícího věřitele, že se nachází v úpadku ve smyslu ust. § 3 odst. 1 a 3 IZ a že s ohledem na aktuální ekonomickou situaci není dlužník schopen řešit své závazky vůči věřitelům z běžného provozu podniku, rozhodl soud o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka, neboť v souladu s § 132 odst. 1 IZ bylo údaji insolvenčního návrhu a jeho přílohami osvědčeno, že se dlužník nachází v úpadku podle § 3 odst. 1 IZ i podle § 3 odst. 3 IZ. Podle § 133 odst. 1 písm. a) lze o insolvenčním návrhu rozhodnout bez jednání, neboť jde o návrh, kterému lze plně vyhovět a nikdo tomuto návrhu neodporoval. Soud proto jednání o návrhu nenařizoval a po marném uplynutí lhůty k podání návrhu na moratorium rozhodl tak, že se zjišťuje úpadek dlužníka.

Dlužník je právnickou osobou, podnikatelem. U dlužníka je proto vyloučeno řešení úpadku oddlužením. Dosud však neuplynula lhůta podle § 316 odst. 5 IZ pro případné podání návrhu na povolení reorganizace a předložení reorganizačního plánu. Z tohoto důvodu soud nemohl podle § 148 IZ spojit rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, a proto postupoval podle § 149 IZ. O způsobu řešení úpadku soud rozhodne samostatným rozhodnutím.

Insolvenčním správcem soud ustanovil osobu, kterou určil svým opatřením předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem.

Soud dále v souladu s ustanovením § 136 insolvenčního zákona nařídil konání přezkumného jednání a první schůze věřitelů, kde budou projednány insolvenčním správcem zjištěné majetkové, osobní a příjmové poměry dlužníka a zejména bude rozhodnuto o způsobu řešení úpadku dlužníka.

P o u č e n í :

Proti výroku pod bodem I. tohoto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od doručení tohoto usnesení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Odvolání může podat pouze dlužník; odvoláním však lze namítat pouze to, že rozhodnutí o úpadku nemělo být vydáno proto, že úpadek není osvědčen, nebo proto, že tomu brání překážka stanovená v insolvenčním zákoně. Ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, se v odvolacím řízení nepřihlíží (§141 odst. 1 IZ).

Proti výroku pod bodem II. tohoto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od doručení tohoto usnesení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. V odvolání lze však namítat pouze to, že ustanovený insolvenční správce nesplňuje podmínky pro ustanovení nebo, že není nepodjatý. Ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, se v odvolacím řízení nepřihlíží (§ 26 IZ).

Proti výrokům pod body III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI. a XII. tohoto usnesení není odvolání přípustné (§ 91 IZ).

Účast dlužníka a insolvenčního správce na přezkumném jednání je nezbytně nutná (§ 190/2 IZ).

Účinky rozhodnutí o úpadku nastávají okamžikem zveřejnění tohoto rozhodnutí v insolvenčním rejstříku.

Dlužník a přihlášení věřitelé mohou podat nejpozději do 10 dnů před první schůzí věřitelů, která se má konat po rozhodnutí o úpadku, návrh na povolení reorganizace (§ 316 a násl. IZ).

Právo účastnit se schůze věřitelů mají přihlášení věřitelé, dlužník, insolvenční správce a státní zastupitelství, pokud se účastní insolvenčního řízení.

Věřitelé mohou hlasovat také písemně podáním výslovně označeným jako „Hlasovací lístek“ (§ 50 IZ). Předepsaný formulář hlasovacího lístku je dostupný na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR www.insolvenni-zakon.justice.cz.

Dlužník je i nadále povinen zdržet se nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení (§ 111 odst. 1 IZ).

Dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci při zjišťování majetkové podstaty všestrannou součinnost a dbát jeho pokynů (§ 210 odst. 1 IZ).

Insolvenční soud nebude zveřejňovat svá rozhodnutí v hromadných sdělovacích prostředcích.

V Ústí nad Labem dne 13.2.2012

Mgr. Iva Černá v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Jana Kůstková

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivou Černou v insolvenční věci dlužníka **Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem**, insolvenční správce Ing. Alena Veverková, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01 Roudnice nad Labem,

t a k t o :

Soud schvaluje dohodu o započtení pohledávek uzavřenou dne 04.03.2013 mezi věřiteli Daniela Řasová, nar. 21.4.1973 a Ing. Jaroslav Řasa, nar. 30.5.1967, oba bytem K Letňanům 1004/14, 182 00 Praha 8 – Ďáblice, na straně jedné a Ing. Alenou Veverkovou, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01 Roudnice nad Labem, insolvenční správkyň dlužníka Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem na straně druhé.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením č.j. KSUL 74 INS 17040/2011-B-6 ze dne 3.4.2012 byl na majetek úpadce Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem, prohlášen konkurz. Insolvenčním správcem úpadce byla již usnesením č.j. KSUL 74 INS 17040/2011-A-14 ze dne 13.2.2012 ustanovena Ing. Alena Veverková, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01 Roudnice nad Labem.

Daniela Řasová, nar. 21.4.1973 a Ing. Jaroslav Řasa, nar. 30.5.1967, oba bytem K Letňanům 1004/14, 182 00 Praha 8 – Ďáblice, jsou věřiteli úpadce Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem. Do insolvenčního řízení přihlásili dne 13.03.2012 pohledávku za dlužníkem ve výši 1.145.664,73 Kč. Pohledávka byla na prvním přezkumném jednání dne 29.3.2012 insolvenční správkyňi popřena co do částky 503.752,73 Kč. Dne 20.4.2012 vzala insolvenční správkyňe popření pohledávky částečně zpět a to co do částky zpětvzetí 172.332,85 Kč. Pohledávka věřitelů tak byla zjištěna ve výši 814.244,85 Kč.

Oproti tomu má úpadce za věřiteli výše jmenovanými pohledávku v celkové výši 247.223,50 Kč, která byla uplatněna insolvenční správkyňi vůči věřitelům k úhradě.

Podáním ze dne 15.3.2013 požádala insolvenční správkyňe soud o schválení dohody o započtení pohledávek uzavřené dne 04.03.2013 mezi věřiteli Daniela Řasová, nar. 21.4.1973 a Ing. Jaroslav Řasa, nar. 30.5.1967, oba bytem K Letňanům 1004/14, 182 00 Praha 8 – Ďáblice, na straně jedné a Ing. Alenou Veverkovou, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01

Roudnice nad Labem, insolvenční správkyň úpadce Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem, na straně druhé. Doložen byl stejnopis shora citované dohody o započtení a souhlas věřitelského orgánu.

Jednostranné započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele řádně a včas přihlášeného do insolvenčního řízení je po rozhodnutí o úpadku dlužníka přípustné za podmínek stanovených v ust. § 140 odst. 2, 3 a 4 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon, dále jen „IZ“).

Jelikož soud neshledal nepřipustnost započtení pohledávek, rozhodl o schválení dohody o započtení uzavřené dne 04.03.2013 mezi věřiteli Daniela Řasová, nar. 21.4.1973 a Ing. Jaroslav Řasa, nar. 30.5.1967, oba bytem K Letňanům 1004/14, 182 00 Praha 8 – Ďáblice, na straně jedné a Ing. Alenou Veverkovou, sídlem kanceláře Kleneč 133, 413 01 Roudnice nad Labem, insolvenční správkyň dlužníka Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 25015478, se sídlem Špindlerova 773, 413 01 Roudnice nad Labem na straně druhé, jak uvedeno ve výroku usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

V Ústí nad Labem dne 15. dubna 2013

Mgr. Iva Černá v.r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Jana Kůstková

Advokátní kancelář
JUDr. Ivan VÁVRA

Sídlo a adresa pro doručování:
Dlouhá 16, 412 01 Litoměřice, tel.: +420 416 731 434, +420 416 733 364
Fax: +420 416 732 943, GSM: +420 606 725 775, IČ 46 77 23 08, DIČ C26412090960 E-mail: info@akvavra.cz
Kancelář Praha:
Bílková 861/14, 110 00 Praha 1 - Staré Město, tel.+fax. +420 222 511 698

JUDr. Ivan VÁVRA
advokát, číslo osvědčení ČAK 1093
mobil: +420 602 156 272,
E-mail: vavra@akvavra.cz

Mgr. Jiří ZÁJEDA
advokát, číslo osvědčení ČAK 13629
mobil: +420 602 352 522,
E-mail: zajeda@akvavra.cz

Mgr. Lukáš Závěský
advokátní koncipient, číslo osvědčení ČAK 37837
mobil: +420 606 710 702,
E-mail: zavesky@akvavra.cz

Krajský soud v Ústí nad Labem
Národního odboje 1274
400 92 Ústí nad Labem

ke sp.zn.: **KSUL 74 INS 17040/2011**

ŽALOBCE:

Jindřich JIRÁNEK
IČ 104 34 011
s místem podnikání Hrobce 64
soukromý podnikatel nezapsaný do obchodního rejstříku

Právně zastoupen :

JUDr. Ivanem VÁVROU - advokátem

ŽALOVANÁ:

Ing. Alena VEVERKOVÁ
IČ 725 49 025
insolvenční správce dlužníka Podřipská stavební společnost s.r.o.
se sídlem Roudnice nad Labem, Kleneč 133, PSČ 413 01

ŽALOBA

o určení pravosti pohledávky

Soud: KS Ústí n. L.
Dostlo: 13. 04. 2012 08:41
Počet stran/příloh: 3/7
Počet stejnopisů: 2

Doporučeně
Dvojnásobně
Přílohy dle textu

I.

Při přezkumném jednání ve věci úpadce Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 250 15 478, se sídlem Špindlerova 773, Roudnice nad Labem (dále také jen jako „úpadce“), popřela žalovaná nevykonatelnou pohledávku žalobce (jakožto věřitele č. 6) ve výši 21.637.489,31 Kč, a to co do pravosti, neboť má za to, že přihlášená pohledávka nevznikla.

D ů k a z: *protokolem z přezkumného jednání ze dne 29.3.2012
vyrozuměním o popření nevykonatelné pohledávky ze dne 29.3.2012*

II.

Žalobce proto uvádí, že jeho pohledávka vznikla na základě Smlouvy o dílo číslo 6/7/2007 ze dne 17.7.2007, v níž se žalobce zavázal, že provede pro úpadce dílo spočívající v provedení stavebních prací na stavbě č.0079 Špejchar – Pelc Tyrolka, souboru staveb Městského okruhu v Praze, dílo specifikované v č.II, bodu 1.1. této smlouvy o dílo.

D ů k a z: *výslechem zástupce žalobce
Smlouvou o dílo číslo 6/7/2007 ze dne 17.7.2007*

III.

Žalobce prováděl pro úpadce sjednané dílo řádně a včas. Provedené práce byly úpadcem převzaty dle soupisu provedených prací ze dne 31.1.2008. Jejich sjednaná a odsouhlasená cena byla později úpadci vyúčtována daňovým dokladem č. 200810036 ze dne 1.2.2008, splatným 10.4.2008, vystaveným na částku ve výši 17.201.450,-- Kč. Sjednaná cena byla úpadcem částečně uhrazena několika platbami, a to platbou ve výši 60.000,-- Kč ze dne 29.2.2008, 100.000,-- Kč ze dne 14.3.2008 a 500.000,-- Kč ze dne 9.4.2008. Jelikož u všech plateb bylo uvedeno jako variabilní symbol číslo vystavené faktury, má žalobce za to, že úpadce měl tuto fakturu nejen k dispozici, ale že zároveň svůj závazek vůči žalobci fakticky uznal.

Fikce uznání pak nutně nastupuje i v případě Dohody o vzájemném započtení pohledávek ze dne 13.2.2008. Z výše uvedené dohody je zřejmé, touto dohodou byla částečně uhrazena i faktura č.200810036, tedy faktura, výše uvedená. Úhrada byla provedena co do částky 291.687,50 Kč. Žalobce se proto domnívá, že i tímto zápočtem úpadce zároveň předmětnou částku uznal – ve smyslu § 323 odst. 1 obchodního zákoníku, a má se tedy za to, že ke dni 13.2.2008 závazek úpadce trval. Odkazem na fakturu úpadce napřímo uznal i důvod svého závazku a jeho výši.

Žalobce si proto dovoluje navrhnout provedení důkazu účetnictvím úpadce (v členění na jednotlivé položky a doklady), kterému by tato povinnost měla být soudem uložena. Jedná se o období za rok 2008. Stejně tak si žalobce dovoluje navrhnout, aby byla za tímto účelem od Finančního úřadu v Roudnici vyžádána přiznání úpadce k dani z příjmu a k DPH (kvartální). Dle informací žalobce úpadce předmětnou fakturu zahrnul do svého účetnictví a současně si z ní také uplatnil odpočet DPH, jenž tvořil ne zrovna zanedbatelnou částku.

D ů k a z: *výslechem zástupce žalobce
souisem provedených prací ze dne 31.1.2008
daňovým dokladem č.200810036 ze dne 1.2.2008
bankovním výpisem žalobce
dohodou o započtení ze dne 13.2.2008
účetnictvím žalovaného za rok 2008
přiznáními žalovaného k dani z příjmů a DPH v roce 2008*

IV.

Žalobce je toho názoru, že jeho žaloba je po právu a že popření pohledávky (co do pravosti) ze strany žalované bylo provedeno pouze čistě účelově.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti si žalobce dovoluje navrhnout, aby Krajský soud v Ústí nad Labem vydal tento

r o z s u d e k :

Určuje se, že pohledávka žalobce – věřitele č. 6, pana Jindřicha Jiráňka, IČ 104 34 011, s místem podnikání Hrobce 64, ve výši 21.637.489,31 Kč, vůči úpadci - Podřipská stavební společnost s.r.o., IČ 250 15 478, se sídlem Špindlerova 773, Roudnice nad Labem, je po právu platná.

V Litoměřicích dne 12.4.2012

za Jindřicha J I R Á Ň K A

JUDr. Ivan V Á V R A
advokát v plné moci

i.s. Mgr. Jiří Zájeda
advokát

Příloha č. 5
První strana

Čj.:20000/12/198972501518

Elektronicky podepsáno
09. 03. 2012
ing.Pavla Krchňavá
ředitelka

Příhláška pohledávky

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem Sp. zn.: KSUL 74 INS 17040/2011

DLUŽNÍK Fyzická osoba Právnícká osoba

Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Podřipská stavební společnost, s.r.o.		
	IČ:	25015478	Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSČ:	41301
	Ulice:	Špindlerova třída	Č. p.:	773
	Stát:	Česká republika		

VĚŘITEL Fyzická osoba Právnícká osoba

Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Finanční úřad v Roudnici nad Labem		
	IČ:		Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSČ:	413 01
	Ulice:	Karlovo náměstí	Č. p.:	18
	Stát:	Česká republika		

Korespondeční adresa	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Bankovní údaje	Číslo účtu:		Var. symbol:	
	IBAN:		BIC:	

Elektronická adresa:

Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

Typ pohledávky:	Způsob podání	
	Jednotlivě:	Hromadně:
Nezajištěná	☐	☒
Zajištěná majetkem dlužníka	☐	☐
Nezajištěná majetkem dlužníka	☐	☐
Zajištěná nejen majetkem dlužníka	☐	☐

Soud: KS Ústí n.L.
Dostlo: 12.03.2012 07:41
Počet stran/příloh: 11/16
Počet stejnopisů: 2

Poslední strana

Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):	1 625 633.00
Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):	0.00
Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):	1 625 633.00
Počet pohledávek:	146
Počet vložených stran:	8

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

SEZNAM PŘÍLOH:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitelem právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obchodního registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci - plná moc.

Seznam příloh:

1. Výkaz nedoplatků čj. 65988/11/198971506440 ze dne 20.09.2011
2. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15290/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
3. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15289/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
4. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15292/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
5. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15285/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
6. Výkaz nedoplatků čj. 17378/12/198971506440 ze dne 28.02.2012
7. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15287/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
8. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15298/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
9. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15296/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
10. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15293/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
11. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15295/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
12. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15299/12/198971506440 ze dne 22.02.2012
13. Platební výměr čj.17895/12/198971506440 ze dne 02.03.2012
14. Platební výměr čj.19801/12/198971506440 ze dne 07.03.2012
15. Daňové přiznání čj.17994/12/198971506440 ze dne 14.03.2012
16. Platební výměr na úrok z prodlení čj.15271/12/198971506440 ze dne 22.02.2012

V

dne

Podpisem stvrzuje

Věřitel

Jiná osoba

Podpis:

Ing. Pavla Krchňavá

ředitelka

FINANČNÍ ÚŘAD
28. Roudnici nad Labem

Čj.:20001/12/198972501518

Elektronicky podepsáno
09. 03. 2012
ing.Pavla Krchňavá
ředitelka**Příhláška pohledávky**

Soud:	Krajský soud v Ústí nad Labem	Sp. zn.:	KSUL 74 INS 17040/2011
-------	-------------------------------	----------	------------------------

DLUŽNÍK Fyzická osoba Právnícká osoba
Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Podřipská stavební společnost, s.r.o.		
	IČ:	25015478	Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSC:	41301
	Ulice:	Špindlerova třída	Č. p.:	773
	Stát:	Česká republika		

VĚŘITEL Fyzická osoba Právnícká osoba
Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Finanční úřad v Roudnici nad Labem		
	IČ:		Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSC:	413 01
	Ulice:	Karlovo náměstí	Č. p.:	18
	Stát:	Česká republika		

Korespondeční adresa	Obec:		PSC:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Bankovní údaje	Číslo účtu:		Var. symbol:	
	IBAN:		BIC:	

Elektronická adresa: Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

Typ pohledávky:	Způsob podání	
	Jednotlivě:	Hromadně:
Nezajištěná	☐	☒
Zajištěná majetkem dlužníka	☐	☐
Nezajištěná majetkem dlužníka	☐	☐
Zajištěná nejen majetkem dlužníka	☐	☐

 Soud: KS Ústí n.L.
 Doselo: 12.03.2012 07:44
 Počet stran/příloh: 3/0
 Počet stejnopisu: 2

Rozpis		Nezajištěná			
Poř.č.	Identifikace listiny/práv. důvody, z nichž pohledávka vyplývá	Výše pohledávky v Kč	Přihlašovaná výše pohledávky v Kč	Splatnost	Vykona telnost
1		10 000.00	10 000.00	NE	NE
2		10 000.00	10 000.00	NE	NE
3		1 000.00	1 000.00	NE	NE
Celkem			21 000.00		

Důvod vzniku:	Neuhrazené daňové povinnosti dlužníka vzniklé na základě platných daňových zákonů ČR
---------------	--

Další okolnosti pohledávky:	Všechny pohledávky uvedené v rozpisu jsou peněžité, nepodřízené, nepodmíněné
------------------------------------	--

Vykonatelnost:	
----------------	--

Pozn.:	
--------	--

Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):	21 000.00
Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):	0.00
Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):	21 000.00
Počet pohledávek:	3
Počet vložených stran:	1

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

SEZNAM PŘÍLOH:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitelem právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obchodního registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci - plná moc.

Seznam příloh:

V

dne

Podpisem stvrzuje

Věřitel

Jiná osoba

Podpis:

Ing. Pavla Krchňavá
ředitelka

FINANČNÍ ÚŘAD
Roudnici nad Labem

Čj.:25151/12/198972501518

Elektronicky podepsáno
28. 03. 2012
ing.Pavla Krchňavá
ředitelka

Doplnění přihlášky pohledávek

Soud:	Krajský soud v Ústí nad Labem	Sp. zn.:	KSUL 74 INS 17040/2011
-------	-------------------------------	----------	------------------------

DLUŽNÍK Fyzická osoba Právnícká osoba

Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Podřipská stavební společnost, s.r.o.		
	IČ:	25015478	Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSC:	41301
	Ulice:	Špindlerova třída	Č. p.:	773
	Stát:	Česká republika		

VĚŘITEL Fyzická osoba Právnícká osoba

Právní řád založení:

Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Finanční úřad v Roudnici nad Labem		
	IČ:		Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	ROUDNICE NAD LABEM	PSC:	413 01
	Ulice:	Karlovo náměstí	Č. p.:	18
	Stát:	Česká republika		
Korespondeční adresa	Obec:		PSC:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			
Bankovní údaje	Číslo účtu:	30031-27628471/0710	Var. symbol:	3698120003
	IBAN:	CZ59 0710 0300 3100 2762 8471	BIC:	CNBACZPP

Shora uvedený věřitel podle zákona číslo 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, přihlásil pod č.j. 20001/12/198972501518 ze dne 09.03.2012 do insolvenčního řízení pohledávku(y), kterou(é) v souladu s ustanovením § 192 ods. 4 a § 175 zákona číslo 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, **upřesňujeme** podle níže uvedeného rozpisu.

Soud: KS Ústí n.L.
Dokl: 28.03.2012 00:00
Počet stran/příloh: 4/0
Počet stejnopisu: 2

Nezajištěná					
Rozpis					
Poř.č.	Identifikace listiny/práv. důvody, z nichž pohledávka vyplývá	Výše pohledávky původně přihlášená v Kč	Upřesnění přihlašované výše pohledávky v Kč	Splatnost	Vykonatelnost
1		10 000.00	0.00	--	--
2	Daňové přiznání ze dne 14.03.2012. Daň z příjmů fyz. osob ze závislé čin. a fun. pož. čj.22150/12/198 971506440	10 000.00	37 279.00	20.02.2012	ANO
	Daňové přiznání ze dne 14.03.2012. Daň z příjmů fyz. osob ze závislé čin. a fun. pož. čj.22150/12/198 971506440		4 865.00	20.03.2012	ANO
3		1 000.00	0.00	--	--
	Celkem	21 000.00	42 144.00		
Důvod vzniku:	Neuhrazené daňové povinnosti dlužníka vzniklé na základě platných daňových zákonů ČR				
Další okolnosti pohledávky:	Všechny pohledávky uvedené v rozpise jsou peněžité, nepodřízené, nepodmíněné				
Vykonatelnost:	Doložena příloženými listinami				
	- daňovým přiznáním čj.22150/12/198971506440 ze dne 14.03.2012				
Pozn.:					

Aktuální výše pohledávek přihlašovaných věřitelem pod č.j. 20001/12/198972501518 ze dne 09.03.2012

včetně změn uvedených výše v rozpisu činí:

Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):	42 144.00
Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):	0.00
Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):	42 144.00
Počet pohledávek:	4
Počet vložených stran:	1

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

SEZNAM PŘÍLOH:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitelem právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obchodního registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci - plná moc.

Seznam příloh:

1. Daňové přiznání čj.22150/12/198971506440 ze dne 14.03.2012

V

dne

Podpisem stvrzuje

Věřitel

Jiná osoba

Podpis:

Ing. Pavla Krchňavá
ředitelka